

PĀRSKATS

PAR MADONAS UN VARAKĻĀNU

NOVADU PAŠVALDĪBU BIBLIOTĒKU

DARBĪBU

2022. GADĀ

MADONA 2023

Satura rādītājs

Kopsavilkums	3
1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums	5
2. Finansiālais nodrošinājums.....	11
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	13
4. Personāls.....	19
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	28
6. Krājums	46
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	56
8. Novadpētniecība.....	70
9. Projekti.....	79
10. Publicitāte.....	81
11. Sadarbības tīkla raksturojums	86

Kopsavilkums

Darba prioritātes:

- Darbs pēc Covid 19 ierobežojumu atcelšanas- lietotāju piesaiste, pasākumu organizēšana
- kvalitatīva krājuma veidošana
- kvalitatīvs pakalpojumu piedāvājums
- darbs ar novadpētniecības materiāliem, kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana, saglabāšana, popularizēšana
- infrastruktūras uzlabošana

Jauni pakalpojumi:

- darbs sociālās palīdzības programmā SOPA un portālā www.latvija.lv - bibliotēkas iesaistās energoresursu atbalsta pieteikumu izpildes procesos, pieteikumu pieņemšanai
- iespēja izdrukāt Covid 19 sertifikātu

Nozīmīgi / jauni projekti:

- Izstrādāti un apstiprināti vienoti Madonas novada vietējās nozīmes bibliotēku lietošanas noteikumi 27.10.2022. lēmums
- Barkavas bibliotēkas pieteikums LNB Atbalsta biedrības projektam "Iedvesmas bibliotēka" – neguva atbalstu
- Praulienas bibliotēkā darbs pie izstādes par Praulienas pagastu – 7 planšetes
- Pasaules diktāts Murmastienes bibliotēkā

Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme uz bibliotēku darbu - 16.IAM:

- bibliotēkas sadarbībā ar biedrību "Madonas Caritas" piedalījās akcijās "Sasildīsim Ukrainas karavīrus", "Ziedo neizdegušās sveces", "Zied saulespuķes Sausnējā", gūstot lielu atsaucību iedzīvotāju vidū
- ierakumu sveču gatavošanas pasākums Praulienā
- sadarbība ar ukraiņu biedrību "Javir" Lazdonā
- pagastos, pilsētās, kur apmetušies Ukrainas kara bēgļi, tiek nodrošināta skenēšana, drukāšana, kopēšana, dažāda informācija, t.sk. par tiešsaistes tulkošanas vietnēm, literatūra krievu, angļu valodā, atsevišķos gadījumos arī ukraiņu valodā, SBA pakalpojuma izmantošanas palielināšanās
- pieaug lasītāju interese par Ukrainas vēstures grāmatām, bibliotēkās izliktas literatūras izstādes

Latviešu Grāmatai 500 norises reģionos:

Ceļā uz "Latviešu grāmatai 500" Madonas novada bibliotēka izveidota interaktīva virtuālā izstāde par laikrakstu rašanās sākumu un attīstību līdz mūsdienām Madonā (senāk – Biržos) un tuvākajā apkārtnē. Izstādes tapšanā iesaistīti Madonas un Varakļānu novadu bibliotēku darbinieki, apzinot un savācot informatīvo materiālu par laikrakstiem savā pagastā, pilsētā.

Problēmas, to risinājumi:

- dažviet nepietiekams interneta ātrums / veikti datu apraides ātruma uzlabojumi KISC (Cesvaine)
- demogrāfiskā situācija laukos

- Covid -19 sekas un ekonomiskās situācijas ietekme uz iedzīvotāju dzīves paradumiem un darba statistikas rādītājiem

Citi aktuāli jautājumi:

- turpinās ATR pārejas periods, nepārtraukti veiktas izmaiņas dažādos ar administrēšanu saistītos jautājumos Madonas novadā
- Madonas novada bibliotēku tīkla reorganizācijas procesa uzsākšana decembrī, turpinājums 2023.gadā
- ierobežots finansējums, taupības režīms Madonas novada bibliotēkās
- bibliotēku vadītāju maiņa
- samazinās interneta lietotāju skaits bibliotēkās
- nepieciešamība atjaunot datortehniku
- nepieciešamība izvietot norādes uz bibliotēku vairākās apdzīvotās vietās, kur tas atlikts ik gadus
- nepieciešami infrastruktūras uzlabojumi, telpu kosmētiskais remonts

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

- ✓ bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

2022. gadā Madonas reģionā ir 33 pašvaldību publiskās bibliotēkas: 30 Madonas un 3 Varakļānu novadā, kuras savu darbību veic atbilstoši LR likumdošanai. Izmaiņu bibliotēku tīkla skaitā pārskata periodā nav.

- ✓ informācija par padotībā esošajām iestādēm, reģiona bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem

No 33 reģionā esošajām 4 ir pilsētu bibliotēku kategorijā – Madonas novada bibliotēka, Cesvaines bibliotēka, Lubānas pilsētas bibliotēka un Varakļānu tautas bibliotēka. Darbojas 29 pagastu pašvaldību bibliotēkas. Bērzaunes bibliotēka lasītājus apkalpo 2 vietās – Sauleskalnā un Bērzaunē. Arī Liezēres pagasta bibliotēka apkalpo lasītājus 2 vietās: Liezērē un Ozolos, Kalsnavas pagasta bibliotēka apkalpo lasītājus Jaunkalsnavā un Aiviekstē. Madonas novada Degumnieku bibliotēkai ir ārējais apkalpošanas punkts Ošupē.

Madonas reģionā ir 20 izglītības iestāžu bibliotēkas (18 vispārīzglītojošo skolu, 1 profesionālās izglītības skolas bibliotēka, 1 mūzikas skolas bibliotēka), ar kurām izveidojusies laba sadarbība. Šajā gadā likvidēta Vestienas pamatskola. Skolu bibliotēkām ir sava metodiskā apvienība, kuru vada Madonas pilsētas vidusskolas bibliotēkas vadītāja.

Vispārīzglītojošo un profesionālās izglītības iestāžu skolu bibliotēku skaits novados:

Madonas novadā – 20

Varakļānu novadā – 1.

- ✓ bibliotēku sadarbības modelis reģionā:

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	X
Jaukta tipa	

- Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā (izmaiņas juridiskajā statusā, institūcijas struktūrā u. c. būtiskas izmaiņas)

Madonas novada pašvaldības domes lēmums 2022.gada 22. novembrī Nr. 765 (protokols Nr.26., 40.p) Par izmaiņām Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīklā paredz būtiskas izmaiņas bibliotēku skaita un nosaukumu reorganizācijā, kuras jāveic sākot ar decembri un pilnībā stājas spēkā 2023. gada 1. februārī. Pārskatā atbilstoši mainītie bibliotēku nosaukumi.

Sekojoši lēmums:

Par izmaiņām Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīklā

Madonas novada pašvaldība ir secinājusi, ka, lai pašvaldības teritoriālajās vienībās nodrošinātu kvalitatīva bibliotēkas pakalpojuma pieejamību, optimizētu bibliotēku darbību un efektīvi izmantoto bibliotēkām paredzētos līdzekļus, ir nepieciešams veikt izmaiņas pašvaldības teritorijā esošajā bibliotēku tīklā.

Madonas novada pašvaldība jau 2021.gada 14.decembrī ir saņēmusi Latvijas Bibliotēku padome rakstu “Par izmaiņām Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīklā”, kurā saskaņā ar

Bibliotēku likuma 6.panta trešo daļu Latvijas Bibliotēku padome norāda, ka neiebilst pret pašvaldības ieceri veikt noteiktas izmaiņas Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīklā.

Tāpat Latvijas Bibliotēku padome norāda, ka ņemot vērā valstī notiekošos procesus, tendenci nozares jautājumus skatīt vienoti, vairākās pašvaldībās uzsākto novada bibliotēku tīklu centralizācijas praksi, LBP aicina arī Madonas novada pašvaldību izvērtēt iespēju tuvākajā laikā izveidot vienotu centralizētu bibliotēku tīklu Madonas novadā.

Šobrīd saskaņā ar apstiprinātajiem Madonas novada pašvaldības pagastu pārvalžu nolikumiem bibliotēkas pagastu teritorijās ir pagasta pārvalžu struktūrvienības. Bibliotēku tīkla izmaiņas tiek rosinātas ar mērķi nodrošināt optimālu un efektīvu bibliotēkas pakalpojuma sniegšanu pašvaldības teritorijā. Izmaiņas pašvaldības teritorijā esošajā bibliotēku tīklā tiek veiktas kā iestādes (pagasta pārvaldes) iekšējā reorganizācija.

*Noklausījusies sniegto informāciju, ņemot vērā 16.11.2022. Uzņēmējdarbības, teritoriālo un vides jautājumu komitejas un 17.11.2022. Kultūras un sporta jautājumu komitejas atzinumu, pamatojoties uz Bibliotēku likuma 6.panta trešo daļu, 2001.gada 7.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.355 "Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi" 2.1.punktu, **atklāti balsojot: PAR – 16** (Agris Lungevičs, Aigars Šķēls, Aivis Masaļskis, Andris Dombrovskis, Artūrs Čačka, Artūrs Grandāns, Arvīds Greidiņš, Gatis Teilis, Gunārs Ikaunieks, Guntis Klikučs, Iveta Peilāne, Kaspars Udrass, Sandra Maksimova, Valda Kļaviņa, Vita Robalte, Zigfrīds Gora), **PRET – NAV, ATTURAS – NAV**, Madonas novada pašvaldības dome **NOLEMJ:***

1. Ar 01.12.2022.:

- 1.1. iestādes Aronas pagasta pārvalde struktūrvienībai Kusas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Aronas pagasta bibliotēka";*
- 1.2. iestādes Barkavas pagasta pārvalde struktūrvienībai Barkavas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Barkavas pagasta bibliotēka";*
- 1.3. iestādes Bērzaunes pagasta pārvalde struktūrvienībai Bērzaunes bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Bērzaunes pagasta bibliotēka";*
- 1.4. iestādes Dzelzavas pagasta pārvalde struktūrvienībai Dzelzavas 1.bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Dzelzavas pagasta bibliotēka";*
- 1.5. iestādes Kalsnavas pagasta pārvalde struktūrvienībai Kalsnavas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Kalsnavas pagasta bibliotēka";*
- 1.6. iestādes Lazdonas pagasta pārvalde struktūrvienībai Lazdonas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Lazdonas pagasta bibliotēka";*
- 1.7. iestādes Ļaudonas pagasta pārvalde struktūrvienībai Ļaudonas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Ļaudonas pagasta bibliotēka";*
- 1.8. iestādes Mārcienas pagasta pārvalde struktūrvienībai Mārcienas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Mārcienas pagasta bibliotēka";*
- 1.9. iestādes Mētrienas pagasta pārvalde struktūrvienībai Mētrienas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Mētrienas pagasta bibliotēka";*
- 1.10. iestādes Ošupes pagasta pārvalde struktūrvienībai Madonas novada Ošupes pagasta Degumnieku bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Ošupes pagasta bibliotēka".*
- 1.11. iestādes Praulienas pagasta pārvalde struktūrvienībai Praulienas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Praulienas pagasta bibliotēka";*
- 1.12. iestādes Sarkaņu pagasta pārvalde struktūrvienībai Biksēres bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Sarkaņu pagasta bibliotēka";*
- 1.13. iestādes Vestienas pagasta pārvalde struktūrvienībai Vestienas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Vestienas pagasta bibliotēka";*
- 1.14. iestādes Cesvaines apvienības pārvalde struktūrvienībai Cesvaines bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Cesvaines pilsētas bibliotēka";*

- 1.15. *iestādes Cesvaines apvienības pārvalde struktūrvienībai Kraukļu bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Cesvaines pagasta bibliotēka";*
- 1.16. *iestādes Ērgļu apvienības pārvalde struktūrvienībai Ērgļu bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Ērgļu pagasta bibliotēka";*
- 1.17. *iestādes Ērgļu apvienības pārvalde struktūrvienībai Jumurdas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Jumurdas pagasta bibliotēka";*
- 1.18. *iestādes Ērgļu apvienības pārvalde struktūrvienībai Sausnējas bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Sausnējas pagasta bibliotēka";*
- 1.19. *iestādes Lubānas apvienības pārvalde struktūrvienībai Meirānu bibliotēka mainīt nosaukumu uz "Indrānu pagasta bibliotēka".*

2. *Ar 01.12.2022. uzsākt Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīkla reorganizācijas procesu:*

- 2.1. *Reorganizēt Kusas bibliotēku, Viesienas bibliotēku un Aronas bibliotēku par Aronas pagasta bibliotēku Kusā ar pakalpojumu sniegšanas vietām Zalgaukā un Lauterē, nosakot, ka:*
 - 2.1.1. *nodot iestādes Aronas pagasta pārvalde struktūrvienības Aronas bibliotēka funkcijas un krājumu iestādes Aronas pagasta pārvalde struktūrvienībai Aronas pagasta bibliotēka, kā rezultātā Aronas pagasta pārvaldes struktūrvienība Aronas bibliotēka beidz pastāvēt;*
 - 2.1.2. *nodot iestādes Aronas pagasta pārvalde struktūrvienības Viesienas bibliotēka funkcijas un krājumu iestādes Aronas pagasta pārvalde struktūrvienībai Aronas pagasta bibliotēka, kā rezultātā Aronas pagasta pārvalde struktūrvienība Viesienas bibliotēka beidz pastāvēt;*
 - 2.1.3. *iestādes Aronas pagasta pārvalde struktūrvienība Aronas pagasta bibliotēka savu krājumu glabā adresē Skolas iela 3, Kusa, Aronas pagasts, Madonas novads, adresē "Dimanti", Aronas pagasts, Madonas novads, un adresē Lautere, Lautere, Aronas pagasts, Madonas novads;*
 - 2.1.4. *iestādes Aronas pagasta pārvalde struktūrvienība Aronas pagasta bibliotēka sniedz bibliotēkas pakalpojumus adresē Skolas iela 3, Kusa, Aronas pagasts, Madonas novads, adresē "Dimanti", Aronas pagasts, Madonas novads, un adresē Lautere, Lautere, Aronas pagasts, Madonas novads;*
- 2.2. *Reorganizēt Stalīdzānu bibliotēku par Barkavas pagasta bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vietu Stalīdzānos, nosakot, ka:*
 - 2.2.1. *nodot iestādes Barkavas pagasta pārvalde struktūrvienības Stalīdzānu bibliotēka funkcijas un krājumu iestādes Barkavas pagasta pārvalde struktūrvienībai Barkavas pagasta bibliotēka, kā rezultātā Barkavas pagasta pārvalde struktūrvienība Stalīdzānu bibliotēka beidz pastāvēt;*
 - 2.2.2. *iestādes Barkavas pagasta pārvalde struktūrvienība Barkavas pagasta bibliotēka savu krājumu glabā adresē Brīvības iela 9, Barkava, Madonas novads un adresē Aiviekstes iela 2-2, Stalīdzāni, Barkavas pagasts, Madonas novads;*
 - 2.2.3. *iestādes Barkavas pagasta pārvalde struktūrvienība Barkavas pagasta bibliotēka sniedz bibliotēkas pakalpojumus adresē Brīvības iela 9, Barkava, Madonas novada un adresē Aiviekstes iela 2-2, Stalīdzāni, Barkavas pagasts, Madonas novads;*
- 2.3. *Reorganizēt Dzelzavas pagasta 2. bibliotēku par Dzelzavas pagasta bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vietu Aizpurvē, nosakot, ka:*
 - 2.3.1. *nodot iestādes Dzelzavas pagasta pārvalde struktūrvienības Dzelzavas 2. bibliotēka funkcijas un krājumu iestādes Dzelzavas pagasta pārvalde struktūrvienībai Dzelzavas pagasta bibliotēka, kā rezultātā Dzelzavas pagasta pārvalde struktūrvienība Dzelzavas 2. bibliotēka beidz pastāvēt;*

- 2.3.2. *iestādes Dzelzavas pagasta pārvalde struktūrvienība Dzelzavas pagasta bibliotēka savu krājumu glabā adresē “Jaunliepiņas”, Dzelzavas pagasts, Madonas novads un adresē Bērzu iela 13A-20, Aizpurve, Dzelzavas pagasts, Madonas novads;*
- 2.3.3. *iestādes Dzelzavas pagasta pārvalde struktūrvienība Dzelzavas pagasta bibliotēka sniedz bibliotēkas pakalpojumus adresē “Jaunliepiņas”, Dzelzavas pagasts, Madonas novads un adresē Bērzu iela 13A-20, Aizpurve, Dzelzavas pagasts, Madonas novads;*
- 2.4. *Reorganizēt Sāvienas bibliotēku par Ļaudonas pagasta bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vietu Sāvienā, nosakot, ka:*
- 2.4.1. *nodot iestādes Ļaudonas pagasta pārvalde struktūrvienības Sāvienas bibliotēka funkcijas un krājumu iestādes Ļaudonas pagasta pārvalde struktūrvienībai Ļaudonas pagasta bibliotēka, kā rezultātā Ļaudonas pagasta pārvalde struktūrvienība Sāvienas bibliotēka beidz pastāvēt;*
- 2.4.2. *iestādes Ļaudonas pagasta pārvalde struktūrvienība Ļaudonas pagasta bibliotēka savu krājumu glabā adresē Avotu iela 3, Ļaudona, Ļaudonas pagasts, Madonas novads un adresē Liepas, Ļaudonas pagasts, Madonas novads;*
- 2.4.3. *iestādes Ļaudonas pagasta pārvalde struktūrvienība Ļaudonas pagasta bibliotēka sniedz bibliotēkas pakalpojumus adresē Avotu iela 3, Ļaudona, Ļaudonas pagasts, Madonas novads un adresē Liepas, Ļaudonas pagasts, Madonas novads;*
- 2.5. *Reorganizēt Saikavas bibliotēku par Praulienas pagasta bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vietu Saikavā, nosakot, ka:*
- 2.5.1. *nodot iestādes Praulienas pagasta pārvalde struktūrvienības Saikavas bibliotēka funkcijas un krājumu iestādes Praulienas pagasta pārvalde struktūrvienībai Praulienas pagasta bibliotēka, kā rezultātā Praulienas pagasta pārvalde struktūrvienība Saikavas bibliotēka beidz pastāvēt;*
- 2.5.2. *iestādes Praulienas pagasta pārvalde struktūrvienība Praulienas pagasta bibliotēka savu krājumu glabā adresē Kalna iela 2, Prauliena, Praulienas pagasts, Madonas novads un adresē Vecsaikava 2, Vecsaikava, Praulienas pagasts, Madonas novads;*
- 2.5.3. *iestādes Praulienas pagasta pārvalde struktūrvienība Praulienas pagasta bibliotēka sniedz bibliotēkas pakalpojumus adresē Kalna iela 2, Prauliena, Praulienas pagasts, Madonas novads un adresē Vecsaikava 2, Vecsaikava, Praulienas pagasts, Madonas novads;*
- 2.6. *Reorganizēt Biksēres bibliotēku un Sarkaņu bibliotēku par Sarkaņu pagasta bibliotēku Biksērē ar pakalpojumu sniegšanas vietu Sarkaņos, nosakot, ka:*
- 2.6.1. *nodot iestādes Sarkaņu pagasta pārvalde struktūrvienības Sarkaņu bibliotēka funkcijas un krājumu iestādes Sarkaņu pagasta pārvalde struktūrvienībai Sarkaņu pagasta bibliotēka, kā rezultātā Sarkaņu pagasta pārvalde struktūrvienība Sarkaņu bibliotēka beidz pastāvēt;*
- 2.6.2. *noteikt, ka iestādes Sarkaņu pagasta pārvalde struktūrvienība Sarkaņu pagasta bibliotēka savu krājumu glabā adresē : “Biksēre” Biksēre, Sarkaņu pagasts, Madonas novads un adresē “Sarkaņi”, Sarkaņi, Sarkaņu pagasts, Madonas novads;*
- 2.6.3. *noteikt, ka iestādes Sarkaņu pagasta pārvalde struktūrvienība Sarkaņu pagasta bibliotēka sniedz bibliotēkas pakalpojumus adresē J.Ramaņa iela 6, Biksēre, Sarkaņu pagasts, Madonas novads un adresē “Sarkaņi”, Sarkaņi, Sarkaņu pagasts, Madonas novads;*
- 2.7. *Likvidēt Mēdzūlas bibliotēku, nodrošinot pakalpojumus Liezēres pagasta bibliotēkā un bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vietā Ozolos, nosakot, ka:*
- 2.7.1. *iestādes Liezēres pagasta pārvalde struktūrvienība Liezēres pagasta bibliotēka savu krājumu glabā adresē Vidzemes iela 3-19, Liezēre, Liezēres pagasts, Madonas novads un adresē Jaunatnes iela 1, Ozoli, Liezēres pagasts, Madonas novads;*

- 2.7.2. *iestādes Liezēres pagasta pārvalde struktūrvienība Liezēres pagasta bibliotēka sniedz bibliotēkas pakalpojumus adresē Vidzemes iela 3-19, Liezēre, Liezēres pagasts, Madonas novads un adresē Jaunatnes iela 1, Ozoli, Liezēres pagasts, Madonas novads;*
3. *Noteikt, ka iestāžu – pagasta pārvalžu struktūrvienību iekšējais reorganizācijas process pabeidzams 2023.gada 31.janvārī.*
 4. *Uzdot attiecīgo pagasta pārvalžu vadītājiem sadarbībā ar Madonas novada bibliotēkas vadītāju līdz 2023.gada 31.janvārim nodrošināt:*
 - 4.1. *līdz 27.01.2023. reorganizējamo/likvidējamo bibliotēku pārskatu sagatavošanu;*
 - 4.2. *līdz 31.12.2022. reorganizējamo/likvidējamo bibliotēku inventarizācijas veikšanu.*
 5. *Uzdot attiecīgo pagastu pārvalžu vadītājiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā brīdināt lēmuma 2.punktā reorganizējamo/likvidējamo bibliotēku darbiniekus par reorganizāciju/likvidāciju un veikt nepieciešamās darbības, nodrošinot 30.11.2022. domes lēmuma “Par Madonas novada pašvaldības iestāžu, apvienību pārvalžu, pagastu pārvalžu un to pakļautībā esošo iestāžu amatu vienību sarakstu apstiprināšanu” izpildi, procesā pieaicinot Madonas novada bibliotēkas pārstāvi.*
 6. *Uzdot Madonas novada bibliotēkas vadītājam izstrādāt un iesniegt skatīšanai domes sēdē dokumentus saistītus ar vienota centralizēta bibliotēka tīkla izveidošanu Madonas novadā līdz 31.01.2023.*
 7. *Lēmumu nosūtīt Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļai, lai veiktu attiecīgas izmaiņas Bibliotēku reģistrā.*

Domes priekšsēdētājs

A.Lungevičs

- Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem

Madonas novada bibliotēku attīstības stratēģija tiks izstrādāta 2023. gadā. Madonas novada pašvaldību publisko bibliotēku *Darbības un attīstības stratēģija 2015-2020* bija spēkā arī pārskata periodā. Bibliotēku darbībā saistoši sekojoši dokumenti: “Madonas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.-2035. gadam” un “Madonas novada attīstības programmas 2021.-2027.gadam” , atbilstoši arī Varakļānu novada dokumenti.

No esošajiem bibliotēku stratēģijā definētajiem virzieniem un uzdevumiem bibliotēkas veic krājuma popularizēšanu, novadpētniecības materiālu apzināšanu, vākšanu, uzkrāšanu un pieejamību. Organizē pasākumus atbilstoši iespējām un valstī esošajiem ārkārtējās situācijas noteikumiem. Komplektējot krājumu, ir ņemtas vērā mērķauditorijas potenciālās intereses un vajadzības. Izmantojot sociālos tīklus, pilnveidota un uzlabota bibliotēkas publicitāte, reklāma, sasniedzamība.

Pārskata periodā bibliotēkas līdzdarbojas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā:

1. Nodrošinot iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicinot mūžizglītības iespējas visiem (4.IAM) – bibliotēka piedāvā kvalitatīvu literatūru, nodrošina SBA, piedāvā mūsdienu prasībām atbilstošu datortehniku, interneta pieslēgumu, kas ikvienam dod iespēju brīvi darboties un pilnveidot zināšanas; vācot un popularizējot novadpētniecības materiālus, sniedzot mūžizglītības iespējas kopienas iedzīvotājiem. Bibliotēkas iesaistās LNB organizētajās lasīšanas veicināšanas programmās. SBA sadarbība nodrošinot literatūru Ukrainas kara bēgļiem.

2. Aizsargājot, atjaunojot un veicinot sauszemes ekosistēmu ilgtspējīgu izmantošanu, ilgtspējīgi apsaimniekojot mežus, apkarojot pārtuksnešanos un novēršot zemes degradāciju, veicinot tās atjaunošanu un apstādinot bioloģiskās daudzveidības izzušanu (12., 15.IAM) – 18 bibliotēkas pārskata periodā iesaistījušās makulatūras vākšanas akcijā, kopā nododot 27612 kg makulatūras.

Madonas reģiona bibliotēku nodotās makulatūras daudzums:

1. **2.vieta Latvijā - Lubānas bibliotēka – 6770 kg;**
2. **3. vieta Latvijā – Kraukļu bibliotēka - 6300 kg;**
3. Madonas novada bibliotēka - 2685 kg;
4. Liezēres bibliotēka - 2145 kg;
5. Varakļānu tautas bibliotēka - 1564 kg;
6. Degumnieku bibliotēka - 1400 kg;
7. Kalsnavas bibliotēka - 1200 kg;
8. Aronas pagasta Aronas bibliotēka - 1190 kg;
9. Biksēres bibliotēka - 768 kg;
10. Stirnienes bibliotēka - 700 kg;
11. Mārcienas bibliotēka – 602 kg;
12. Murmastienes bibliotēka - 550 kg;
13. Praulienas bibliotēka - 500 kg.
14. Barkavas bibliotēka – 500 kg;
15. Bērzaunes bibliotēka – 300kg;
16. Sāvienas bibliotēka – 200 kg;
17. Dzelzavas pagasta 1.bibliotēka - 138 kg;
18. Dzelzavas pagasta 2.bibliotēka - 100 kg

3. 16. IAM – kara Ukrainā ietekme uz bibliotēku darbu – akcijas, literatūras un informācijas pakalpojumu nodrošinājums, iedzīvotāju satraukums, ziedojumi
4. 1.IAM - novērsta nabadzība – bibliotēkas nodrošina bezmaksas piekļuvi IKT, līdz ar to nodrošinot piekļuvi pamatpakalpojumiem iedzīvotājiem.
5. 2.IAM- novērts bads un veicināta ilgtspējīga lauksaimniecība – Praulienas pagasta bibliotēkā izvietota puķu un dārzu sēkļu bibliotēka, kur apmeklētājiem iespēja dalīties ar sēklām, izaudzēt kaut ko savā dārzā. Kalsnavas bibliotēkā seno zirņu sēkļu apmaiņas un popularizēšanas maratons.
6. 3.IAM - laba veselība un labklājība - Lieldienu orientēšanās Praulienā– aktivitāte, kas rosina fizisku izkustēšanos, būšanu svaigā gaisā , vienlaicīgi izzinoša un piederību veicinoša.
7. 11.IAM- ilgtspējīgas pilsētas un kopienas – novadpētniecības darbs bibliotēkās. Praulienas pagasta bibliotēkā tapusi izstāde 7 planšetē spar pagastu, izstādīta pagasta svētku laikā.
8. 17.IAM- partnerība, sadarbība – bibliotēkām dažādi sadarbības partneri kopēju mērķu realizēšanai.

Bibliotēku akreditācija notikusi 2019.gadā visām 32 pašvaldību publiskajām bibliotēkām. Turpinās darbs pie akreditācijas komisijas ieteikumu izpildes.

2. Finansiālais nodrošinājums

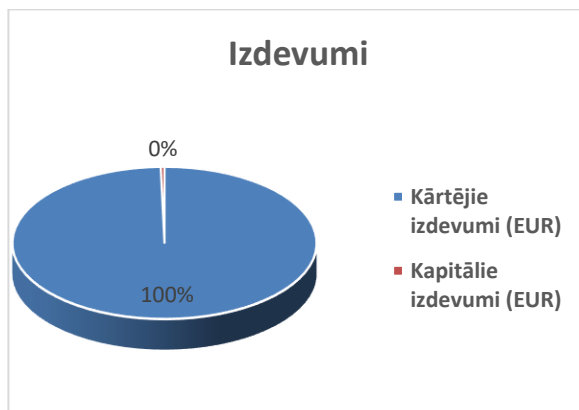
Bibliotēkas tiek finansētas no Madonas un Varakļānu novadu pašvaldību līdzekļiem. Kopumā vērtējums par finansējuma atbilstību bibliotēku funkciju veikšanai un attīstībai ir pietiekams, jo tas nodrošina tikai pamatfunkciju veikšanu. Savas pamatfunkcijas bibliotēkas ar esošo finansējumu nodrošina atbilstoši MK prasībām.

Taču energoresursu, apkures cenu milzīgais pieaugums, arī starptautiskā situācija negatīvi ietekmēja arī bibliotēku izdevumus 2022. gadā. Madonas novadā finansējuma samazinājums par vairākiem procentiem apstiprinātajā bibliotēku budžetā.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

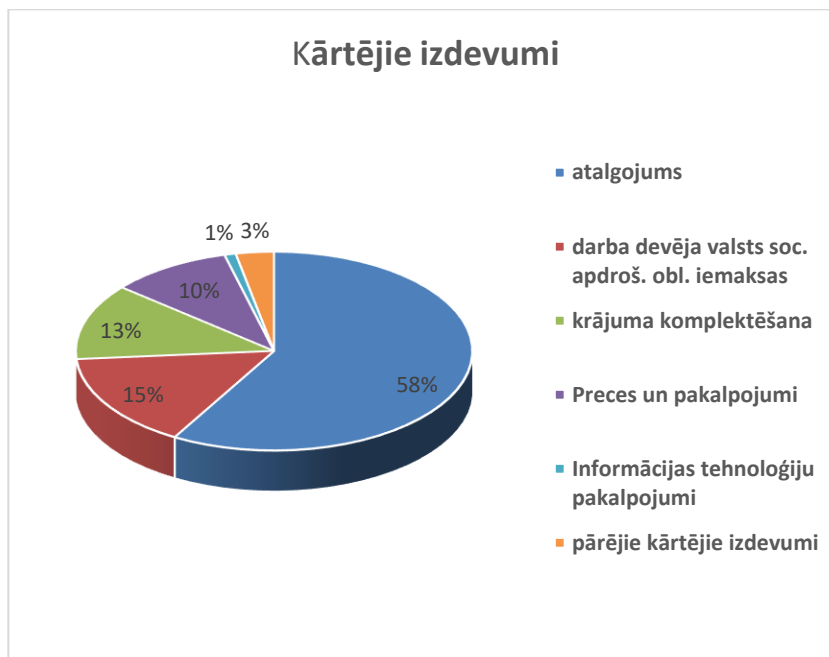
	2020	2021	2022
Izdevumi kopā (EUR)	563594	549992	493175
Darbinieku atalgojums (bruto)	287639	316513	287675
Krājuma komplektēšana	69489	69124	61141

Izdevumi kopumā samazinājušies par 10,34%. Nav kapitālo izdevumu.

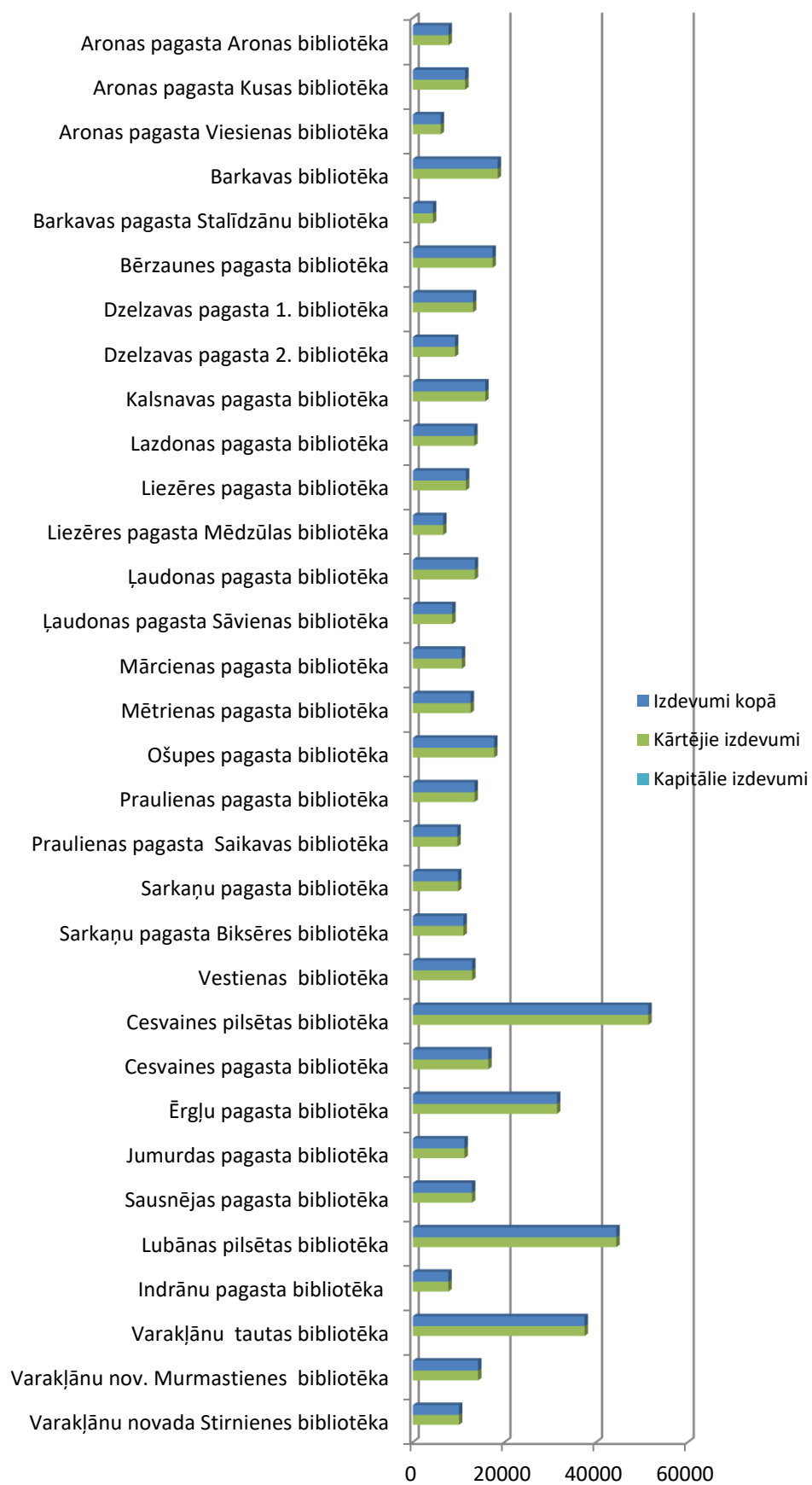
Madonas novada (teritorijā pirms ATR) bibliotēku budžetos nav iekļautas BIS Alise izmaksas, jo noslēgts kopīgs līgums un apmaksāts rēķins no pašvaldības budžeta.

Palielinājušies pārējie kārtējie izdevumi, taču pārējās pozīcijās – samazinājušies. Krājumam samazinājums par 11,55%, kas ir ļoti ietekmējoši pie grāmatu cenu pieauguma.

Tabula "Bibliotēku izdevumi"

	2020	2021	2022
Izdevumi kopā (EUR)	563594	549992	493175
Kārtējie izdevumi:	539634	547818	493175
t.sk. atalgojums	287639	316513	287675
Darba devēja VSAO iemaksas, pabalsti, kompensācijas	77628	84178	75684
Krājuma komplektēšana	69489	69124	61141
t.sk. grāmatas	50904	51372	44036
t.sk. periodiskie izdevumi	18452	17725	17079
t.sk. elektroniskie dokumenti			
t.sk. citi dokumenti	133		26
Preces un pakalpojumi	70929	59263	48878
Inform. tehnoloģiju pakalpojumi	5116	5099	4531
Pārējie kārtējie izdevumi	28833	13641	15269
Kapitālie izdevumi	20517	2174	0

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

- Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi**

Pārskata periodā turpinās bibliotēku materiālā un tehniskā stāvokļa pakāpeniski uzlabojumi - vairākās bibliotēkās veikti remontu, uzlabots aprīkojums, iegādātas jaunas mēbeles vai atjaunotas esošās. Jāatzīmē, ka vairākās bibliotēkās plānotie remontdarbi netika veikti, jo naudas līdzekļi novirzīti, lai veidotu drošus darba apstākļus pagastu iestāžu darbiniekiem pandēmijas laikā (Aronas pagasts).

Remontu izmaksas bibliotēku budžetos ir plānotas, taču precīzas summas nav izdalītas.

Tabula “Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi”

Nr. p.k.	Bibliotēka	Veiktie remontu	Izmaksas EUR	Plānotie / nepieciešamie remontu
1.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka			Velonovietne pie bibliotēkas. Kosmētiskais remonts koridorā, apgaismojuma nomaiņa
2.	Cesvaines pilsētas bibliotēka	Elektroinstalācijas nomaiņa lasītavā, jauna sadales mezgla izbūve	1338	
3.	Dzelzavas pagasta 1.bibliotēka	Mobilais telefons Samsung	231	
4.	Dzelzavas pagasta 2.bibliotēka			Nepieciešams kosmētiskais remonts
5.	Ērgļu bibliotēka			Abonementā un datorlasītavā grīdas seguma maiņa.
6.	Indrānu pagasta bibliotēka (Meirānu)			Kosmētiskais remonts – ieeja uz bibliotēku
7.	Lubānas pilsētas bibliotēka	Kosmētiskais remonts Bērnu nodaļā		5 biroja krēslu iegāde (atlikta 2022. gadā)
8.	Ļaudonas pagasta Sāvienas bibliotēka			Kapitālais remonts
9.	Mārcienas pagasta bibliotēka	Sēžammaiss un sēžamkubs	Iegūtā naudas balva no SIA	Remonts krātuves telpā, nepieciešama sienas izstāžu izvietojuma sistēma, 1 monitors

			“Līgatnes papīrs”	
10.	Mētrienas pagasta bibliotēka			Koridora un ēkas ārpusē remonta darbi pārcelti uz nenoteiktu laiku
11.	Sarkanu pagasta Bikšēres bibliotēka	Iegādāts mobilais telefons Xiaomi Redmi Note		
12.	Varakļānu bibliotēka	Grīdas remonts: bērnu atpūtas stūrī - mīksta segums, pārējā daļā - linolejs		Grāmatu plauktu atjaunošana

- **Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām**

Dzelzavas pagasta 1. bibliotēkai - Madonas pašvaldība atklātā izsolē par 12 500,00 EUR ir nopirkusi Latvijas Pasta īpašumu Dzelzavas centrā “Piesaules”, īpašums nostiprināts Zemesgrāmatā, šajā periodā izstrādāts rekonstrukcijas projekts (24000EUR). Krievijas uzsāktais karš Ukrainā atstājis savu ietekmi finansējuma piesaistīšanai, lai veiktu ēkas rekonstrukcijas darbu 2022.gadā. Finansējuma meklēšana turpināsies, jaunā ēka, kas kardināli uzlabos patreizējo bibliotēkas stāvokli. Mērķis ir iegūt funkcionālu un arhitektoniski augstvērtīgu būvi Dzelzavas muižas apbūves ansamblī, ko veido pati muiža, kas ir valsts nozīmes kultūras piemineklis aizsardzībā.

Vestienas bibliotēka ir pārcēlusies uz jaunām telpām bijušās skolas ēkā “Vestienas muiža”, kurās ir ierīkots kvalitatīvs apgaismojums, gaisa rekuperācijas sistēma, ieklāts jauns grīdas segums. Telpu kopplatība palielinājusies par 25m².

- **Jaunu ēku būvniecība** – nav plānota.

- **Iekārtas, aprīkojums**

Bibliotēkās veikti tikai nepieciešamākie uzlabojumi.

Ieskatam no bibliotēku pārskatiem:

Sāvienas bibliotēka atrodas pagastam piederošā mūra ēkā, kas celta 1922.gadā. Bibliotēkā ir malkas apkure, divas telpas ar kopplatību 81 kvadrātmeters. Darba apstākļi ziemas periodā nav patīkami, jo grūti piekurināt telpas. Logi veci, siltumkrāsns iekšā izbrukusi, siltumu netur, čuguna krāsnīņa maza, siltums ir tikai tad, kad kurina. Arī citos gadalaikos vecajā mūra ēkā ir mitrums, kas rada pelējumu un bojā grāmatas. Datortehnikai un multifunkcionālai iekārtai, it sevišķi ziemā, neatbilstoši apstākļi. Mājai ir vajadzīgs kapitālais remonts, logu nomaiņa.

Vestienas bibliotēkā 2022. gadā iekārtas un aprīkojums ir ar nelielām pozitīvām izmaiņām, iegādāts viens jauns datorkomplekts, līdz ar to, klientiem pieejams labāks IT nodrošinājums. Pieslēgtais optiskā tīkla kabelis, nodrošina labu tīkla ātrdarbību, līdz ar to klienti ir apmierināti ar informācijas ieguves ātrumu. Diemžēl IT speciālisti līdz gada beigām nenovērsa problēmas ar piekļuvi abonētājam datu bāzēm. Materiālais un tehniskais stāvoklis darbā ar bērniem un jauniešiem ir apmierinošs, Diemžēl pamatskolas audzēkņu skaita samazināšanās ir rezultējies ar skolas likvidāciju. Jaunajās telpās ir iekārtota zona jaunākajiem lasītājiem, kurā bērni pozitīvi novērtē pieejamo aprīkojumu- sēžammaisus, rotaļlietas un, protams, grāmatas.

Tabula "Bibliotēku telpas -2022"

Nr.p.k	Bibliotēkas nosaukums	Telpu kopplatība (m ²)	Lasītāju apkalpošanas telpas	Krātuves	Pārējās	Lasītāji vietu skaits bibliotēkā	Telpu tehniskais stāvoklis	Pieejamas cilvēkiem ar kust.trauc.
1.	Madonas novada bibliotēka							
2.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka	60	60			16	4	
3.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka	58	49	9		17	0	
4.	Aronas pagasta Viesienas bibliotēka	70	70			12	0	
5.	Barkavas pagasta bibliotēka	108	108			21	4	
6.	Barkavas pagasta Stalīdzānu bibliotēka	69	63		6	18	4	
7.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	333	200	56	77	26	0;4;4	
8.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	80	70		10	12	1	x
9.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	62	50		12	9	1	
10.	Kalsnavas pagasta bibliotēka	164	100	44	20	16	4	
11.	Lazdonas pagasta bibliotēka	120	102		18	20	4	x
12.	Liezēres pagasta bibliotēka	95	95			25	1	
13.	Liezēres pagasta Mēdzūlas bibliotēka	47	31		16	10	0	
14.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	123	106	7	10	30	4	
15.	Ļaudonas pagasta Sāvienas bibliotēka	81	66		15	8	2	
16.	Mārcienas pagasta bibliotēka	183	175		8	12	4;1	
17.	Mētrienas pagasta bibliotēka	103	83		20	15	0	x
18.	Ošupes pagasta bibliotēka	87	87			15	4	
19.	Praulienas pagasta bibliotēka	75	61	14		16	0	
20.	Praulienas pagasta Saikavas bibliotēka	58	40		18	15	0	
21.	Sarkanu pagasta bibliotēka	95	72	7	16	10	4;1;1	
22.	Sarkanu pagasta Biksēres bibliotēka	40	40			12	4	x
23.	Vestienas pagasta bibliotēka	81	67	15		8	4	x
24.	Cesvaines pilsētas bibliotēka	308	225	17	66	54	4	x
25.	Cesvaines pagasta bibliotēka	246	66	15	165	18	1	x
26.	Ērgļu pagasta bibliotēka	145	145			28	4	
27.	Jumurdas pagasta bibliotēka	145	145			25	4	x
28.	Sausnējas pagasta bibliotēka	84	78		6	16	1;4	x
29.	Lubānas pilsētas bibliotēka	224	184		40	26	0;1	
30.	Indrānu pagasta bibliotēka	58	47		11	10	4	
31.	Varakļānu tautas bibliotēka	207	186	15	6	20	4	
32.	Varakļānu no Murmastienes bibliotēka	142	128	9	5	15	4	
33.	Varakļānu novada Stirnienes bibliotēka	141	77	11	53	10	5	x
	Kopā:	3892	3076	219	598	565		10

0 - apmierinošs

1 - nepieciešams kosmētiskais remonts

2 - nepieciešams kapitālais remonts

3 - avārijas stāvoklī

4 - labs

5 - ļoti labs

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits) (2020., 2021.)	Lietotājiem (skaits) (2020., 2021)	Piezīmes
Datori	48 (48, 50)	93 (149, 110)	Nepieciešama atjaunošana
Multifunkcionālās iekārtas	44 (47, 45)		
Printeri	15 (15, 14)		
Kopējamās iekārtas	7 (8, 7)		
Skeneri	1 (1, 1)		

Ar biroja tehniku strādā darbinieki. Atšķirīga ir situācija katrā bibliotēkā, taču pakāpeniski tiek veikti uzlabojumi. Vecākie ir 3TD datori, jaunākie- 2021.gadā iegādātie datori.

Pandēmijas laiks parādījis, ka datortehnikas izmantošana bibliotēkās ir krietni sarukusi, ko veicinājuši ierobežojumi. Līdz ar to krietnais datoru skaita lietotājiem sarukums ir atbilstošs to izmantojamībai.

2022.gada oktobrī uz KISC nogādāti norakstīšanai 10 stacionārie datori un monitori, 2 printeri, kuri Madonas novada bibliotēkās vēl bija no “Gaismas tīkla” un BMGF projektiem.

- **Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā**

Bibliotēkās interneta ātrums ar KISC nodrošinājumu uzlabots, taču dažviet (Cesvainē) vēl nepietiekami ātrs.

Sakarā ar minimālās algas celšanos, elektrības un komunālo pakalpojumu maksas krasu pieaugumu bibliotēkās nevar plānot jaunu iekārtu un aprīkojumu iegādi.

Ērgļu pagasta bibliotēkā visās bibliotēkas telpās ir nomainīti gaismas ķermeņi, iespējams, kopējo visas ēkas elektrisko tīklu problēmu dēļ, gaismas elementi ātri iziet no ierindas, kas rada papildus izdevumus, jo garantijas laiks ir beidzies. Problēma jārisina pārvaldes līmenī, pieaicinot nozares speciālistus. Akūti vajadzīgi jauni darba galdī darbiniekiem.

Problēmas ar datortehnikas nomaiņu ir Liezēres pagasta bibliotēkai Ozolos, lai gan vairākas reizes veiktas pārrunas ar pagasta pārvaldes vadību. Tādējādi ir apdraudēta kvalitatīvu e-pakalpojumu sniegšana. Arī citviet, piemēram, Ošupes pagasta bibliotēkas ĀAP Ošupē nepieciešams portatīvais dators, multifunkcionālā iekārta.

Tabula "Informācijas tehnoloģijas"

	Datoru kopskaits	t.sk. darbiniekiem	lasītājiem	printeru skaits	Skeneru skaits	Kopējamo iekārtu skaits	Multifunkcionālo iekārtu skaits
Madonas novada bibliotēka							
Aronas pagasta Aronas bibliotēka	3	1	2	1			1
Aronas pagasta Kusas bibliotēka	3	1	2				1
Aronas pagasta Viesienas bibliotēka	4	1	3				1
Barkavas pagasta bibliotēka	4	2	2				2
Barkavas pagasta Stalīdzānu bibliotēka	2	1	1	1			1
Bērzaunes pagasta bibliotēka	4	2	2			1	3
Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	5	2	3				2
Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	4	1	3	1			1
Kalsnavas pagasta bibliotēka	6	2	4			1	1
Lazdonas pagasta bibliotēka	4	1	3				1
Liezēres pagasta bibliotēka	6	1	5				1
Liezēres pagasta Mēdzūlas bibliotēka	3	1	2				1
Ļaudonas pagasta bibliotēka	4	1	3				1
Ļaudonas pagasta Sāvienas bibliotēka	3	1	2				1
Mārcienas pagasta bibliotēka	3	1	2	1			2
Mētrienas pagasta bibliotēka	4	2	2				1
Ošupes pagasta Degumnieku bibliotēka	10	2	8				2
Praulienas pagasta bibliotēka	5	2	3	1			1
Praulienas pagasta Saikavas bibliotēka	3	1	2	2			
Sarkaņu pagasta bibliotēka	4	1	3	1			2
Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēka	2	1	1	1			1
Vestienas pagasta bibliotēka	3	1	2				1
Cesvaines pilsētas bibliotēka	9	4	5	2	1	1	1
Cesvaines pagasta bibliotēka	3	2	1			1	2
Ērgļu pagasta bibliotēka	5	2	3	1		1	2
Jumurdas pagasta bibliotēka	2	1	1			1	1
Sausnējas pagasta bibliotēka	5	1	4				1
Lubānas pilsētas bibliotēka	11	3	8	1			4
Indrānu pagasta bibliotēka	6	2	4	1			1
Varakļānu tautas bibliotēka	6	2	4				2
Varakļānu nov. Murmastienes bibliotēka	2	1	1				2
Varakļānu novada Stirnienes bibliotēka	3	1	2	1		1	
Kopā	141	48	93	15	1	7	44

4. Personāls

- **Personāla raksturojums**

Pavisam vietējās nozīmes pašvaldību bibliotēkās strādā 39 darbinieki, no tiem 38 ir bibliotekārie darbinieki.

- **Personāla mainība**

No 32 pašvaldību publiskajām bibliotēkām 2022. gadā darbinieku maiņa bijusi 4 bibliotēkās: Bērzaunes pagasta bibliotēkas vadītāja Jana Mežvinska pārtrauca darba attiecības ar. 1. aprīli. Iveta Larionova darbu uzsāka tikai 15.jūnijā, šis gadījums atklāja lielu problēmu – neatbilstība starp uzstādītajām prasībām bibliotēkas vadītājam un neadekvāti zems atalgojums. Otrs darbinieks (0,3 slodze) - bibliotekāre Gita Bondare šajā laikā apkalpoja lasītājus abās vietās – gan Bērzaunē, gan Sauleskalnā, līdz 1.jūnijā arī pārtrauca darbu pagasta bibliotēkā, bet turpinot strādāt Bērzaunes pamatskolā kā pedagogs un bibliotēkas vadītāja. Līdz septembrim Gitu aizvietoja cits darbinieks. Gadu noslēdzot Bērzaunes pagasta bibliotēkā strādā 1 darbinieks, otrs darbinieks netika meklēts.

Aprīļa sākumā darbinieku maiņa notika arī Ļaudonas pagasta bibliotēkā - Ieva Skuške uzsāka darba attiecības citā iestādē ar krietni lielāku atalgojumu, viņu nomainīja Ieva Kārklīņa.

Abas jaunās bibliotēku vadītājas apguva sākumapmācības praktikuma programmu Madonas novada bibliotēkā. Šo programmu apguva arī Jumurdas pagasta bibliotēkas vadītāja Agita Opincāne, kura uzsāka apmācības 2021.gada decembrī.

Barkavas pagasta bibliotēkas vadītājas Ritas Morozas ilgstošās prombūtnes laikā maija sākumā darbu uzsāka Dacīte Tomiņa, kura arī kļuva par Barkavas pagasta Stalīdzānu bibliotēkas vadītāju, kad jūnijā pelnītā atpūtā izvēlējās doties līdzšinējā vadītāja Ināra Pāvulsone. Barkavas pagastā reāli palika 1 darbinieks divās bibliotēkās, 4 stundas nedēļā (bija slodze 0,75) apkalpojot apmeklētājus Stalīdzānu bibliotēkā.

Uzsākot 2022. gadu, izmaiņas arī Cesvaines bibliotēkā – štatu samazināšanas rezultātā ir 3 darbinieki, lasītavas vadītāja Ilze Ļubka zaudēja darbu.

- **Darbinieku izglītība**

LNB tālākizglītības programmu „Bibliotēku zinības” (960 stundas) sekmīgi turpināja un pabeidza 2 darbinieces – Mārcienas pagasta bibliotēkas vadītāja Egita Kalniņa un Ērgļu bibliotēkas bibliotekāre Inga Stiebriņa, iegūstot kvalifikāciju “Bibliotekārs” (III profesionālās kvalifikācijas līmenis).

Kārtojot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu LNB jūnijā 4 bibliotēku vadītājas: Dace Madalāne (Liezēres pagasta bibliotēka), Jolanta Vītola (Mētriena), Inga Grote (Sausnēja) un Jūsma Ogorodņikova (Vestiena) ieguva kvalifikāciju “Bibliotekārs”.

Ošupes pagasta bibliotēkas vadītāja Valentīna Kruška apguva 160stundu profesionālās izglītības programmu “Bibliotēku zinību pamati”.

Nepilnas slodzes darbinieki ir 8 Madonas novada pagastu 2. un 3. bibliotēkās, 1- Lubānas apvienības pārvaldes Meirānu, 2- Varakļānu novada pagastu bibliotēkās.

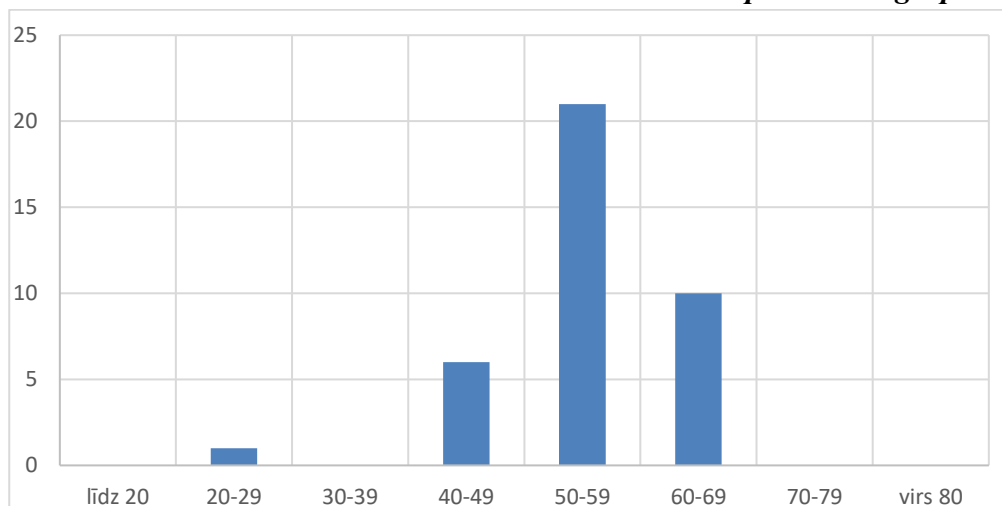
Pārējo darbinieku skaits – 1 Varakļānu tautas bibliotēkā -sieviete ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību. Darbinieku kopskaita samazinājums no 45 2021.gadā uz 39 2022. gadā

izskaidrojams, ar to, ka tehniskie darbinieki no bibliotēku štatu sarakstiem iekļauti Īpašumu uzturēšanas nodaļu štatu sarakstos.

Tabula "Bibliotekāro darbinieku izglītība, slodzes"

DARBINIEKI	Kopā	Pilna slodze	Nepilna slodze
Darbinieku kopskaits	39	27	15
Bibliotekāro darbinieku kopskaits	38	27	11
t.sk. sievietes	37	27	11
t.sk. vīrieši	1	1	
no tiem ar bibliotekāro izglītību	24	19	5
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)			
t.sk. ar bakalaura grādu	2	2	
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	5	5	
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)			
t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni	17	13	4
no tiem ar izglītību citās jomās	8	8	2
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	1	1	
t.sk. ar bakalaura grādu	5	5	
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	2	2	
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)	2	2	
no tiem zinātņu doktori			
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	6		6
no tiem ar pamatizglītību			
Profesionālā pilnveide (no 160 h)	12	10	2
Pārējo darbinieku kopskaits	1		1

Tabula "Bibliotekārie darbinieki pa vecuma grupām"

- **Apbalvojumi un pateicības**

Aronas pagasta Viesienas bibliotēkas vadītājai Inai Cimerei Pateicība par uzticību, palīdzību un radošumu, Aronas pagasta kultūras dzīvi veidojot.

Degumnieku bibliotēkai pateicība no Degumnieku pamatskolas par entuziasmu, radošumu un sirsnību, iesaistot jauniešus grāmatu lasīšanā, informācijas meklēšanā, spēlēs, konkursos.

Praulienas bibliotēkai Pateicība par ieguldīto darbu Ilzes Indrānes 12. literārās jaunrades konkursa darbu vērtēšanu no Praulienas pamatskolas.

- **Finansējums personāla attīstībai**

Ceļa izdevumus profesionālās pilnveides pasākumiem nodrošina pašvaldība. Pārskata periodā finansējums šajā sadaļā ietaupījās, jo pamatā visi pasākumi apmeklēti tiešsaistē. Tiešsaistes pasākumi būs arī nākotnē, šī forma ir ienākusi uz “palikšanu” Līdz ar to perspektīvā jāplāno visās bibliotēkās par tehniski kvalitatīvas līdzdalības (datori ar mikrofoniem, austiņām, kamerām) nodrošinājumu tiešsaistes pasākumos dažādu platformu izmantošanā.

Pārskata periodā apmeklēti daudz un dažādi profesionālās pilnveides pasākumi, ne visi arī uzskaitīti.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

Nr. p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti	Dalībnieki
1.	02.-12. 2022.	MNB, tiešsaiste	MNB	Profesionālās pilnveides pasākumi:	10/57	9 klātienē, 1 - attālināti	Visi darbinieki
2.	1.pusgads	Zoom	Latvijas Kultūras akadēmija	Muzeju darbības pamati	160	Attālināti	E.Kalniņa
3.	06.01.	Zoom	Madonas novada pašvaldība	Darbības ar grāmatvedības programmu “Visvaris”	2	Attālināti	S.Dreiblate
4.	12.01.	Tiešsaiste	Latvijas valsts radio un televīzijas centrs	Drošs e-paraksts	1,5	Attālināti	V.Truhanova V.Strode
5.	18.01.	Tīmekļseminārs	LNB	Kā iesaistīties jauniešu žūrijā 11+ un 15+	2	Attālināti	V.Truhanova I.Stiebrīņa V.Kruška I.Bačuka T.Ivenkova

6.	18.01.	Tiešsaiste	VIAA	Erasmus+ programmas mobilitāšu iespējas	4	Attālināti	I.Stiebrīņa
7.	21.01.	Tiešsaiste	Liepājas CZB	I.Žolude par romānu "Vendenes Lotospuķe"	1,5	Attālināti	V.Truhanova V.Kruška
8.	26.01.	Zoom	Biedrība "Patvērums "Drošā māja"	Jauni atbalsta rīki iebraucēju integrācijā	2	Attālināti	V.Strode
9.	26.01.	Tiešsaiste		Seminārs par Latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu plāna projekta izstrādi (Vidzeme)	1,5	Attālināti	V.Kruška
10.	26.01.	Facebook	Siguldas Devons	Sarunu cikls "[Ie]nāc literatūrā"	2	Attālināti	I.Bačuka
11.	27.01.	Tiešsaiste	Latgales centrālā bibliotēka	Kad rakstūtais izkāpj no lappusēm	6	Attālināti	L.Maligina B.Ēķe L.Gluščuka V.Kruška I.Bačuka J.Ogorodņikova
12.	27.01.	MS Teams	LPS	Par bibliotēku nozares politikas īstenošanas pilnveides pasākumiem	1	Attālināti	T.Ivenkova
13.	27.01.	Tiešsaiste		Par Neredzīgo bibliotēku turpmāko darbību	2	Attālināti	S.Dreiblate
14.	08.02.	Tiešraide	LNB	Viltus ziņas ir lipīgas	4	Attālināti	D. Tomiņa V.Truhanova V.Strode
15.	10.02.	Tiešraide	Aspazijas māja	Tikšanās ar I. Ābeli	1,5	Attālināti	B.Ēķe
16.	11.02.	Tiešsaiste	Mācību centrs "Drošība"	Personas datu apstrāde darba tiesisko attiecību jomā	5	Attālināti	S.Dreiblate
17.	14., 18., 23.02. 17.02.	Tiešsaiste	Ventspils digitālais centrs	Interneta vietnes radošam darbam Profesionālā drukāšana	4,5 1	Attālināti	S.Dreiblate I.Stiebrīņa
18.	15.02.	Tiešraide	LNB	Kā kļūt par dizaineri		Attālināti	D. Cāzere
19.	15.02.	Tiešsaiste	LNB	Skaļās lasīšanas sacensības	4	Attālināti	V.Truhanova B.Ēķe
20.	15.02.	Tiešsaiste	LNB	Seminārs par BJV žūriju	2	Attālināti	V.Kruška
21.	10., 17.02.	Tiešsaiste	VARAM KAC	Par aktualitātēm VID ienākumu deklarācijas iesniegšanā	2,5	Attālināti	I.Stiebrīņa

22.	21.02.	Zoom	Memo e-works SAFETY	Darba aizsardzība, ugunsdrošība instruktāžas	1	Attālināti	D.Sestule
23.	02.	Tiešsaiste	RISEBA	Mācību kurss digitālajiem līderiem “Dari digitāli”	16	Attālināti	V.Strode I.Puzāne S.Sāre B.Ēķe E.Kalniņa
24.	22.02.	Tiešsaiste	RSU	Vai īstā latviešu valoda ir sociālās tīklošanās vietnēs?	1	Attālināti	B.Ēķe
25.	22.02.	Zoom	LU Latviešu valodas institūts, UNESCO LNK	Apvidvārdu datubāzes atklāšanas pasākums	1	Attālināti	L.Cimdiņa
26.	21.01.; 18.02.; 04.03.	Webex	Gulbenes novada bibliotēka	“Dzīve grāmatā, grāmatu dzīve” tikšanās ar autoriem A. Akmentiņu, I.Jansoni, M.Bērziņu		Attālināti	L.Maligina V.Strode I.Bačuka T.Ivenkova V.Truhanova
27.	26.01.; 23.02.; 30.03.; 25.05.	Tiešsaiste	LNB	Virtuālā tresdiena bibliotekāriem	5	Attālināti	L.Maligina I.Cimere V.Truhanova V.Strode A. Opincāne I.Kārklīņa B.Ēķe I.Goba J.Vītola S.Dreiblate V.Kruška L.Cimdiņa I.Bačuka L.Sondore I.Broka
28.	04.03.	MS Teams	LIKTA	Digitālās nedēļas 2022 sadarbības partneru seminārs	2	Attālināti	V.Strode I.Goba S.Dreiblate V.Kruška
29.	11.03.	Tiešsaiste	LN vēstures muzejs	Svarīgākais par Ukrainas vēsturi pēc 2.Pasaules kara	1	Attālināti	V.Truhanova V.Strode
30.	15.03.	Tiešsaiste	LU	Ilgtspējīgu vērtību radīšana un sabiedrības labbūtība Latvijas reģionos	6	Attālināti	V.Truhanova I.Puzāne I.Goba J.Ogorodņikova
31.	15.03.	Tiešsaiste	VARAM KAC	Aktualitātes Madonas novadā	1	Attālināti	I.Stiebrīņa
32.	17.03.	Tiešsaiste	Lielvārds	Jaunie mācību satura izdevumi un digitālais saturs 2022.gadā		Attālināti	D. Cāzere

33.	18.03.	Tiešsaiste	LNB	Lielie lasīšanas svētki		Attālināti	V.Truhanova B.Ēķe I.Bačuka
34.	19.03.	Tiešsaiste	Siguldas devons, LU LFMI	Rīts ar literatūrzinātniekiem	1,5	Attālināti	V.Truhanova V.Strode
35.	22.03.	Tīmekļseminārs	LNB	Drošība, medijpratība un emocionālā inteliģence krīzes situācijā	5	Attālināti	D.Tomiņa V.Strode I.Goba V.Kruška L.Cimdiņa
36.	22.03. 23.03. 24.03.	Tiešsaiste	Gulbenes novada bibliotēka	Latvija.lv iespējas, e-pakalpojumi. Gada ienākumu deklarācijas VID. Finanšu drošība digitālajā vidē	3,5	Attālināti	V.Truhanova T.Ivenkova
37.	23.03.	Tiešsaiste	KISC	Valodas tehnoloģijas rīki un LN arhīva piedāvātie e-pakalpojumi	1,5	1,5	V.Strode S.Dreiblate V.Kruška
38.	24.03.	Tiešsaiste	CERT.lv	Dezinformācija Latvijā – jaunākās tendences informācijas izvērtēšanā	2	Attālināti	S.Dreiblate
39.	24.03.	Facebook	Latvijas Drošāka interneta centrs	Nepieciešamās prasmes informācijas pārbaugātības laikā	2	Attālināti	V.Kruška
40.	24.03.	Tiešsaiste	NVA	Attālinātā darba iemaņu attīstība	1,5	Attālināti	S.Dreiblate I.Stiebrīņa
41.	06.04.	Zoom	LNB	Digitāli resursi literatūrai: mācību līdzeklis boti.letonika.lv	4	Attālināti	V.Strode V.Kruška
42.	06.04.	Tiešsaiste	LNB	Cik patiesi tiek attēlots žurnālista darbs mūsdienu filmās, seriālos	1	Attālināti	V.Truhanova
43.	19.04.	Tiešsaiste	LPS mācību centrs	Digitālā kompetence – būtiska prasme 21.gadsimtā	3	Attālināti	L.Maligina V.Truhanova V.Strode I.Kārkliņa V.Kruška I.Bačuka J.Ogorodņikova
44.	26.04.	Zoom	LNB	Periodika un novadpētniecība	3	Attālināti	V.Kruška
45.	27.- 28.04.	Tiešsaiste	LNB, LBB	Bibliotēkas spēks: Mācies, dari, iedvesmo	9	Attālināti	L.Maligina V.Truhanova V.Strode I.Kārkliņa

							I.Kaņepone E.Kalniņa S.Dreiblate I.Grote J.Ogorodņikova
46.	05.05.	Zoom	LPS mācību centrs	Digitālā pratība. Medijpratība	4	Attālināti	I.Kārkliņa
47.	10.05.	Tiešsaiste	LNB	Runas anatomija	1	Attālināti	V.Truhanova
48.	10.05.	LNB facebook	LNB	Diskusija par tendencēm 2021.gada literatūrā	3	Attālināti	D.Tomiņa L.Maligina V.Truhanova L.Gluščuka
49.	16.05.	Zoom	Madonas novada pašvaldība	Fizisko personu datu aizsardzība.	1	Attālināti	D. Sestule I.Cimere
50.	17.05.	Tiešsaiste	LNB	Kopienai atvērta, labiekārtota un pieejama bibliotēka		Attālināti	L.Maligina V.Strode I.Kārkliņa L.Cimdiņa T.Ivenkova
51.	27.05.	Tiešsaiste	LKK	Atvērtās lekcijas bibliotēku darbiniekiem	4	Attālināti	L.Maligina V.Truhanova V.Strode I.Kārkliņa D.Madalāne E.Kalniņa S.Dreiblate I.Bačuka J.Ogorodņikova L.Sondore
52.	30.05.	Tiešsaiste	KM, LNB	Kultūras mantojuma aizsardzība un glabāšana krīzes situācijās un katastrofu risku pārvaldība	8	Attālināti	L.Gluščuka
53.	17.02-06.06.	Tiešsaiste	Ventspils bibliotēka	Profesionālā drukāšana	64	Attālināti	I.Puzāne L.Čevere J.Vītola
54.	07.06.	Zoom	VARAM	10 mīti un patiesības par e-adresi	1,5	Attālināti	V.Strode
55.	07.06.; 16.06.	Tiešsaiste	VARAM	Dari digitāli. Digitālo aģentu tālmācība	4,5	Attālināti	V.Truhanova
56.	28.06.	Zoom	NVA	Bezdarbnieku ar invaliditāti nodarbināšana	3	Attālināti	I.Bačuka
57.	14.07.	Zoom	Profesionālās tālākizglītības centrs "MC+"	Projektu vadība	160	Attālināti	I.Kārkliņa
58.	03.08.	MS Teams	Pedagoģiskās meistarības skola	Krāsu ietekme uz uzvedību, ķermeņa	6	Attālināti	I.Larionova

				valoda, zīmējuma un rokraksta analīze			
59.	10.08.	Madona	MNB, LNB	Ar viedumu medijpratībā	4	Klātienē	D. Tomiņa I.Puzāne I.Kārkliņa D.Madalāne J.Vītola
60.	09.09.	MS Teams	LBB Latgales nodaļa	Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot!			E.Kalniņa
61.	16.09.	Zoom	LNB	Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram	6	Attālināti	I.Larionova L.Maligina V.Truhanova I.Kārkliņa L.Gluščuka I.Bačuka
62.	28., 29.09.	Tiešsaiste	VARAM	Darbs programmā SOPA	4	Attālināti	I.Stiebrīņa
63.	30.09.	Madona	eTwining	eTwining izglītības forums Madonā	4	Klātienē	D.Tomiņa
64.	03.10.	Sigulda	LNB	Latvijas bibliotēku novadpētniecības konference	5	Klātienē	I.Larionova E.Kalniņa
65.	03.10.	Facebook	LNB	Konference "Bibliotēkas kā vietējās sociālās noturības un demokrātijas veidotājas drošības izaicinājumu laikos"	6	Attālināti	D.Tomiņa
66.	07.10.	Zoom	LNB	Aktualitātes bibliotēku nozares un saskarnozaru terminoloģijā	3	Attālināti	V.Strode T.Ivenkova
67.	16., 26.10.	Zoom	ES māja	Vebinārs par projektu rakstīšanu un ES finansējuma piesaisti	4	Attālināti	I.Bačuka
68.	25.10.	Tiešsaiste	LU Erasmus +	Sertifikāts "Collaboration and participation perspectives for open research in the Baltics: researchers, citizens, librarians partners"	1,5	Attālināti	I.Puzāne
69.	27.10.	Tīmekļseminārs	LNB	Sākumpunkts medijpratībai – materiāli un metodes darbam ar bērniem un jauniešiem	2	Attālināti	D.Tomiņa I.Larionova V.Truhanova V.Strode I.Ezeriņa

							B.Ēķe
70.	28.10.	MS Teams	VAS Latvijas valsts radio un televīzijas centrs	Apmācības par drošu elektronisko parakstu	1	Attālināti	I.Larionova V.Strode
71.	01.11.	Vebinārs	Liepājas izglītības pārvalde	Kā rast motivāciju mācīties – pieaugušo izglītības iedvesmas stāsti	2	Attālināti	D.Tomiņa
72.	3.11.	Tiešsaiste	RISEBA	Mācību kurss digitālajiem līderiem "Dari digitāli"	16	Attālināti	E.Kalniņa
73.	04.11.	Zoom	Pedagoģiskās meistarības skola, K.Bikše	Krāsu ietekme uz uzvedību, ķermeņa valoda, zīmējuma un rokraksta analīze	6	Attālināti	E.Kalniņa
74.	08.11.	Zoom	LNB	Ukraina dezinformācijas frontē: kā palīdzēt un ko varam mācīties	3	Attālināti	I.Larionova V.Strode
75.	10., 17.11.	Tiešsaiste	VARAM KAC	Mācības	3,5	Attālināti	I.Stiebrīņa
76.	15.11.	Google meet	Gulbenes bibliotēka	Kultūras menedžments un kultūrpolitika	3	Attālināti	D.Tomiņa I.Larionova L.Maligina E.Kalniņa I.Bačuka
77.	24.11.	Tīmekļseminārs	Liepājas CZB	Kā klājas Voldemāra Caunes laureātiem	3	Attālināti	D.Tomiņa
78.	29.11.	Zoom	Madonas novadpētniecības un mākslas muzejs	Konference "Nesenās vēstures pētniecība. Pieredze. Problēmas	6	Attālināti	I.Larionova L.Gluščuka E.Kalniņa S.Dreiblate I.Bačuka
79.	02.-11.	Tiešsaistē	SIA DMG	BIBLIO mācību projekts: Sabiedrības iesaistes un komunikācijas speciālists (CECO) Darba vidē balstītas mācības		Attālināti	E.Kalniņa
80.	02.12.	Zoom	LPS mācību centrs	Interneta resursu bezmaksas iespēju izmantošana	4	Attālināti	I.Kārkliņa
81.	09.12.	Tiešsaiste	Biedrība "Patvērums "Drošā māja""	Justies droši. Migrācijas perspektīve	4	Attālināti	L.Maligina L.Čevere V.Strode J.Ogorodņikova
82.	09.12.	Tiešsaiste	Latvijas stāstnieku asociācija,	Pilsēta un sēta	6	Attālināti	I.Larionova L.Gluščuka

			UNESCO LNK				E.Kalniņa
83.	26.10. 16.11. 30.11. 14.12.	Tiešsaiste	Cremel Latvia	Kultūras iestādes un digitālā transformācija	8	Attālināti	V.Truhanova
84.	28.12.	MS Teams	Madonas novada pašvaldība	Sapulce par LIETVARIS lietošanu			D. Cāzere

.Cesvaines bibliotēkas vadītāja V.Nora piedalījās Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 20. konferencē “Pasaku loma prasmju un iemaņu attīstīšanā bērniem” Cēsīs; noklausījās semināru “Līdzdalības budžets Latvijas pašvaldībās” Valmierā, aizvietoja Cesvaines apvienības pārvaldes vadītāju atvaļinājuma un komandējumu laikā.

Abonementa vadītāja A.Korneta vasaras radošās mācību nometnes ietvaros apguvusi 36 stundu bibliotēkas speciālista profesionālās kompetences pilnveides programmu, lielu darbu iegulda lasīšanas veicināšanas pasākuma “Burtu spēles pieaugušajiem” organizēšanā, ir Cesvaines Vēlēšanu iecirkņa Vēlēšanu komisijas sekretāre. Bērnu literatūras nodaļas vadītāja L.Čevere apguvusi neformālās izglītības programmu “Sociāli emocionālās prasmes darbā ar bērniem un jauniešiem (4 st.), “Kā bibliotekārs var palīdzēt pusaudzīm apgūt zināšanas?”, vada Svētdienas skolu Cesvaines ev.lut. baznīcā, gatavo mielastu Grašu pilī.

Lai gan attālinātajiem pasākumiem ir savas priekšrocības, tomēr jāatzīst, ka krietni kvalitatīvāk un efektīvāk informāciju var uztvert klātienē notikušajos pasākumos- kad ir iespēja satikties ar kolēģiem, nodibināt kontaktus un arī izbraukt/iziet no savas ikdienas un ierastās vides, kas nebūt nav mazsvarīgi, tā paplašinot savu redzes loku un sajūtot, redzot, uzņemot informāciju par to- kā notiek citur, ko var paņemt par piemēru un labo praksi, un ieviest savā bibliotēkā. Dažkārt ir grūti apvienot tiešsaistes pasākumus, jo paralēli notiek apmeklētāju apkalpošana.

- **Problēmas un to risinājumi personāla jomā**

Bažas rada gaidāmās izmaiņas Madonas novada bibliotēku tīklā. Problēma ir arī personāla novecošana. Salīdzinoši zemais atalgojums un pietiekami augstās prasības neveicina jauno speciālistu piesaisti lauku bibliotēkām, ko pierādīja praksē problēmas atrast darbinieku Bērzaunes pagasta bibliotēkā. 2022.gadā noņemts finansējums profesionālajai pilnveidei – arī šāds faktors ietekmē jaunu zināšanu, prasmju apguvi.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

- **Galvenie rādītāji**

Publiskā bibliotēka, būdama vietējais zināšanu ieguves avots, nodrošina pamata apstākļus mūžizglītībai un iespējai celt savu kultūras līmeni, tai ir nozīmīga vieta cilvēku dzīvē kā profesionālo, intelektuālo un kultūras vajadzību nodrošinātājai. Bibliotēka ar savu darbību vērsta uz klientorientētas bibliotēkas veidošanu, kā arī uz lasīšanu veicinošu darbību, arī attālināti sniedzot pakalpojumus. No 1. aprīļa, kad tika atcelti Covid ierobežojumi, bibliotēkas sava darbībā pakāpeniski atgriežas klātienē pakalpojumu nodrošināšanā, piedāvājot arī attālinātos pakalpojumus.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2020	2021*	2022*	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	9713	8893	9562	-8; +7
<i>t. sk. bērni</i>	2825	2396	2763	-15; +13,29
Bibliotēkas apmeklējums	119925	91769	119645	-23,5; +23,3
<i>t. sk. bērni</i>	26156	13428	23061	-49; +41,78
Virtuālais apmeklējums	118238	378287	375016	+69; -0,87
Izsniegums kopā	211757	185020	187043	-13; +1,09
<i>t. sk. grāmatas</i>	129543	117074	114364	-10; -2,32
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	79959	65685	71212	-18; +7,8
<i>t. sk. bērniem</i>	24770	20987	24651	-15; +14,87
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	28.80	26.57	28,87	-2.23; +2,3
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	51.95	44.37	50.92	- 7.58; +6,55
Iedzīvotāju skaits	33722	33467	33113	-0,76; -1,6
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	5437	5400	5426	-0,7; +0,4

*dati uz 01.07.- avots- PMLP.

Analizējot galvenos darba pamatrādītājus, ar prieku nākas secināt, ka bibliotēkas pakāpeniski atgūst savu lomu un nozīmi sabiedrības vajadzību nodrošināšanā pēc pārdzīvotās Covid krīzes perioda. Lai arī šis laiks ir būtiski mainījis cilvēku paradumus, vajadzības, izvēloties attālinātu pakalpojumu saņemšanu, kur tas iespējams, tad kā sociāla būtne viņš nevar iztikt bez sabiedrības, bez publisku iestāžu, pasākumu apmeklējuma, tajā skaitā, bibliotēku piedāvājuma. To apliecina statistikas rādītāji, kuri, salīdzinot ar 2021.gadu, ir palielinājušies. Likumsakarīgi, bet virtuālais apmeklējums nedaudz samazinājies.

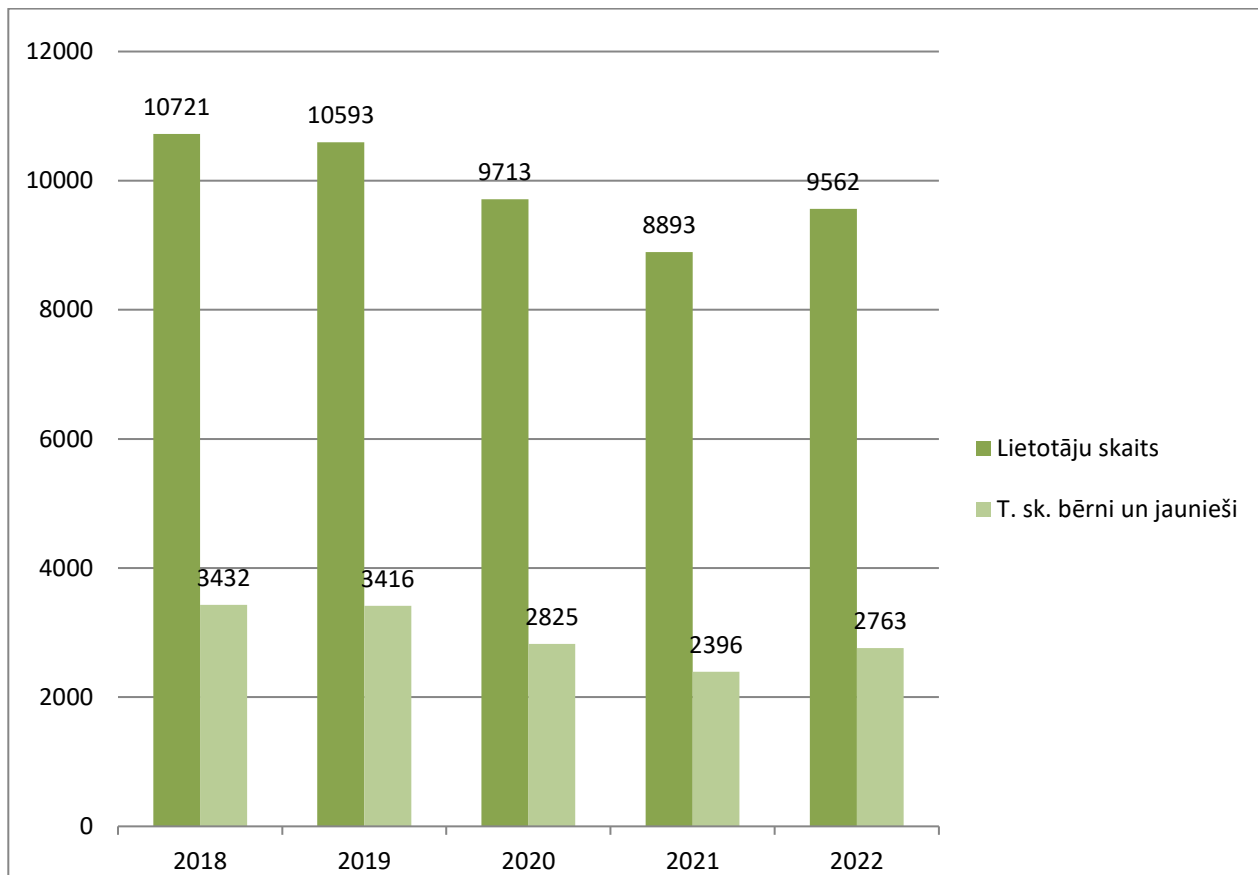
Bibliotēkās atgriezušies bērni un jaunieši, notiek gan pasākumi, gan brīvais laiks pēc stundām izmantots, atrodoties kopā ar domu biedriem, draugiem, bibliotēku telpās.

Aktīva sociālo tīklu nozīme un informācijas, aktivitāšu izplatīšana tajos.

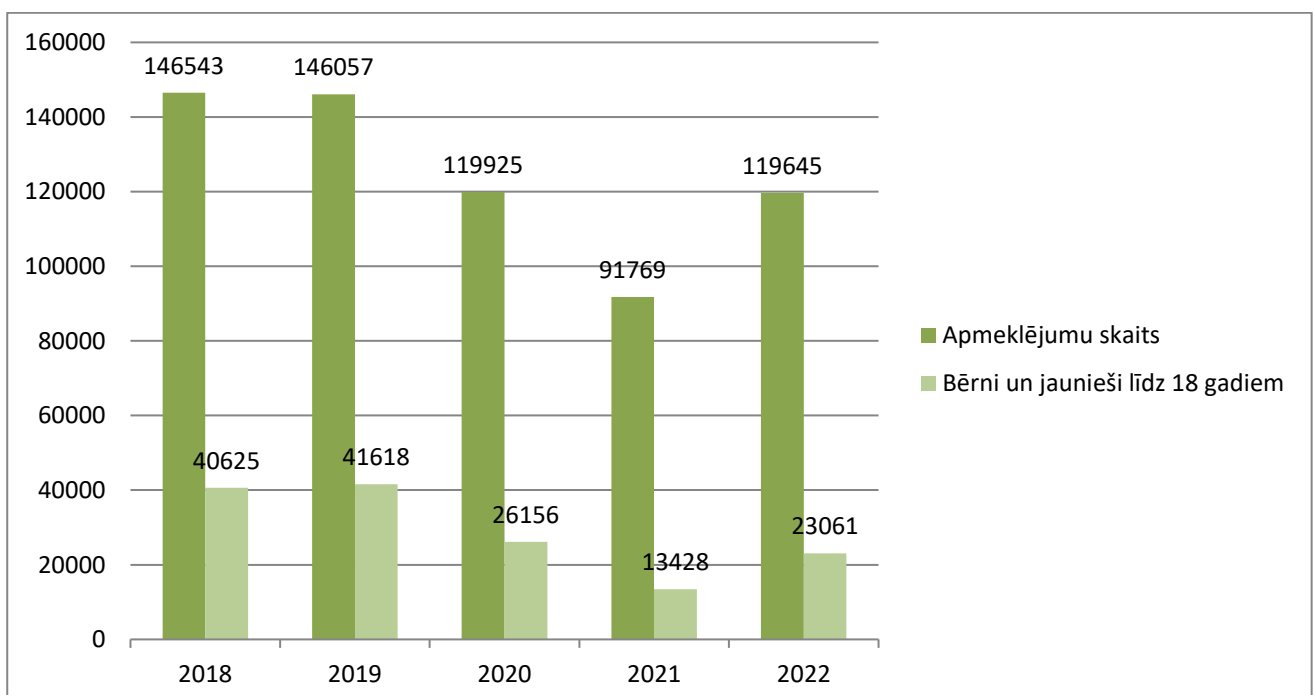
Tabula "Bibliotēku darba pamatrādītāji – 2022"

Nr.p.k		Lietotāji	t.sk. bērni un jaunieši	Fizisko apmeklējumu skaits	t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Virtuālais apmeklējums	Izsniegumu skaits	t.sk. bērniem un jauniešiem līdz 18.gadiem
1.	Madonas novada bibliotēka	2350	804	38495	5187	372074	47551	11000
2.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka	81	13	723	42		2485	86
3.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka	220	70	2166	350		1971	285
4.	Aronas pagasta Viesienas bibliotēka	110	19	1463	112	579	1333	32
5.	Barkavas pagasta bibliotēka	282	83	2885	895	481	2705	489
6.	Barkavas pagasta Stalīdzānu bibliotēka	84	15	386	33	89	957	51
7.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	139	32	1667	214		2898	127
8.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	317	109	2725	450	1793	5423	480
9.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	162	34	2114	151		5037	187
10.	Kalsnavas pagasta bibliotēka	358	114	2475	248		8918	183
11.	Lazdonas pagasta bibliotēka	249	80	3152	551		5756	361
12.	Liezēres pagasta bibliotēka	154	31	2081	110		3570	47
13.	Liezēres pagasta Mēdzūlas bibliotēka	47	1	1199	2		2652	1
14.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	274	124	2302	1097		4665	347
15.	Ļaudonas pagasta Sāvienas bibliotēka	49	10	685	64		1191	33
16.	Mārcienas pagasta bibliotēka	187	42	2311	514		3206	225
17.	Mētrienas pagasta bibliotēka	153	17	1397	30		3523	63
18.	Ošupes pagasta bibliotēka	190	54	2053	488		5213	575
19.	Praulienas pagasta bibliotēka	215	80	2053	887		2506	462
20.	Praulienas pagasta Saikavas bibliotēka	119	27	987	148		1775	122
21.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	113	27	1080	257		1591	162
22.	Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēka	167	13	1923	72		4665	176
23.	Vestienas pagasta bibliotēka	245	37	2619	202		5920	150
24.	Cesvaines pilsētas bibliotēka	805	317	16814	6404		13986	4566
25.	Cesvaines pagasta bibliotēka	154	27	2795	804		2059	90
26.	Ērgļu pagasta bibliotēka	569	179	4799	937		8057	961
27.	Jumurdas pagasta bibliotēka	106	27	1600	248		2123	175
28.	Sausnējas pagasta bibliotēka	125	18	1175	68		2080	67
29.	Lubānas pilsētas bibliotēka	646	144	6271	1192		14694	1579
30.	Indrānu pagasta bibliotēka	50	2	967	8		2793	34
31.	Varakļānu tautas bibliotēka	521	164	3702	1080		8529	989
32.	Varakļānu nov. Murmastienes bibl.	207	44	1374	175		4398	505
33.	Varakļānu novada Stirnienes bibliotēka	114	5	1207	41		2813	41
	Kopā	9562	2763	119645	23061	375016	187043	24651
	t.sk. Varakļānu novads	842	213	6283	1296	0	15740	1535

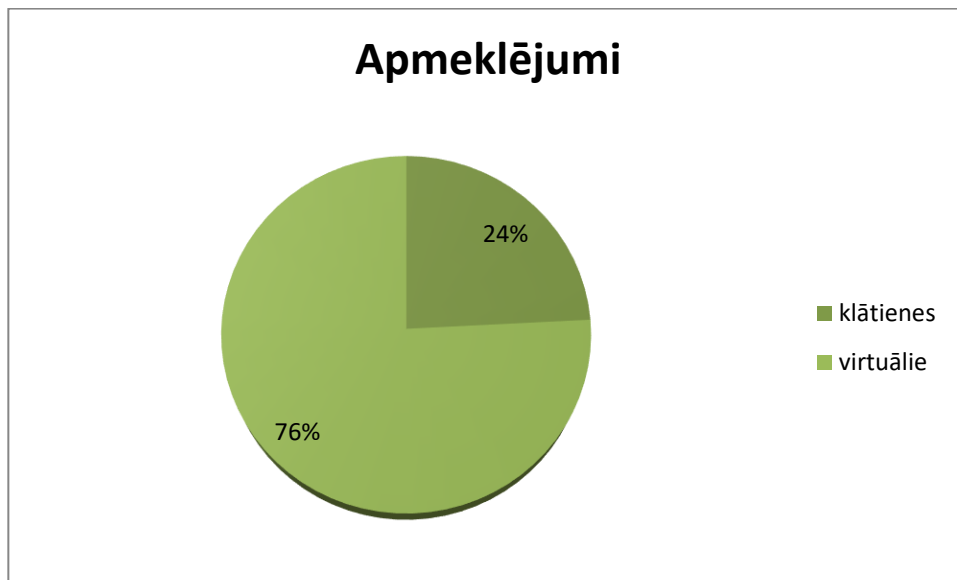
Lietotāju skaita dinamika 2018-2022

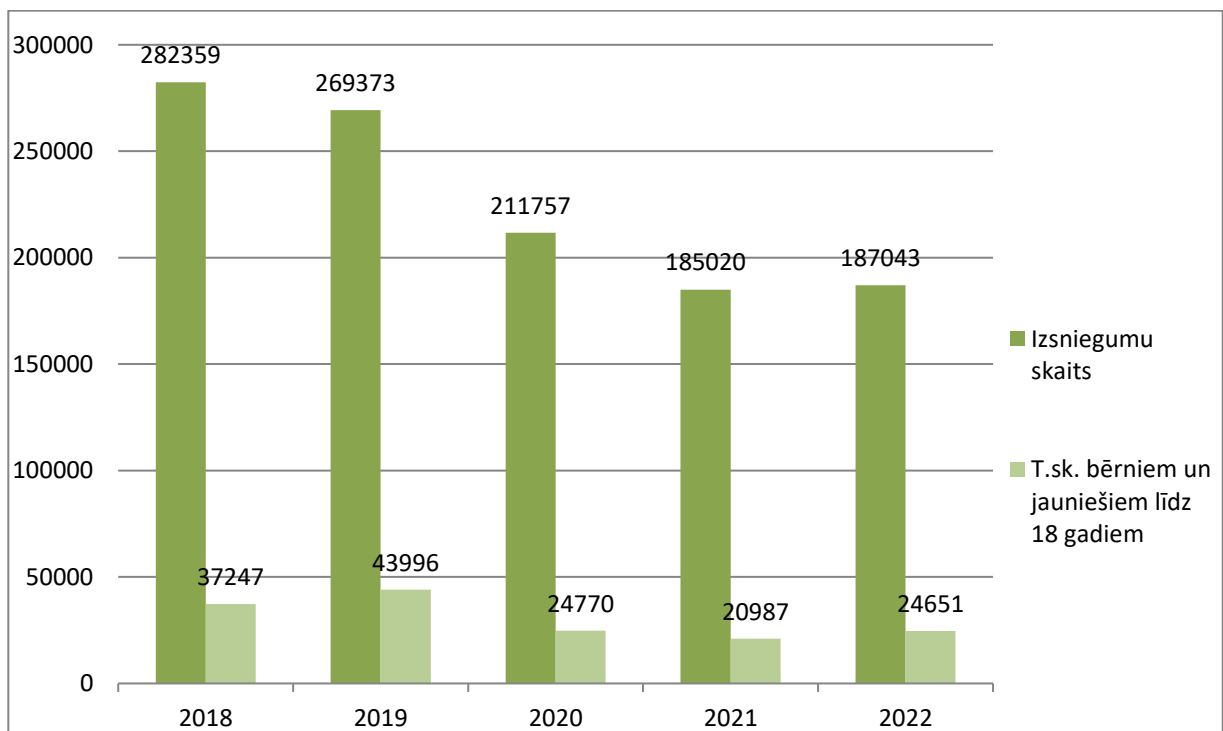
Apmeklējumu (fīzisko) skaita dinamika 2018- 2022

Apmeklējumi -2022

Izsniegumu skaits 2018-2022

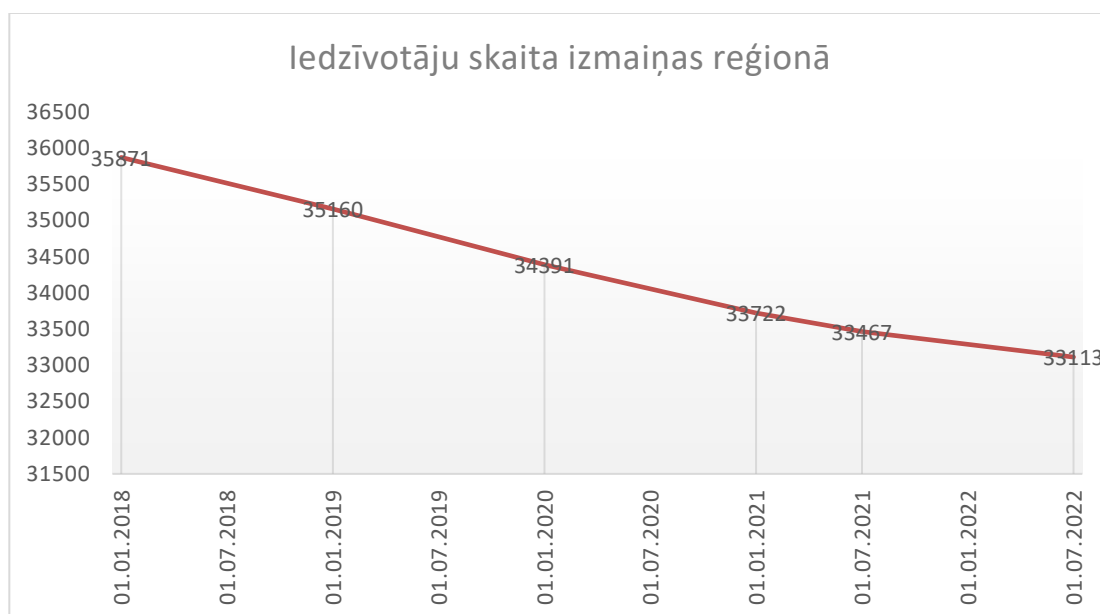

Tabula "Bibliotēku lietotāju procentuālais aptvērumš"

Nr. p.k.	Bibliotēkas nosaukums	Iedz. skaits	Lietotāji % no iedz. sk.	Iedz. skaits	Liet. % no iedz. sk.	Iedz. skaits	Liet.% no iedz. skaita
		2020	2020	2021	2021	2022	2022
1.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka	124	80.64	111	92	90	88
2.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka	810	63.1	800	29	790	27.84
3.	Aronas pag. Viesienas bibliotēka	125	82.4	125	80.8	110	96.3
4.	Barkavas bibliotēka	860	25.23	851	24.68	825	25.45
5.	Barkavas pag. Stalīdzānu bibl.	379	37	380	35	357	23
6.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	1300	14	1463	12	1387	10.02
7.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	1189	25	1134	21	1111	28
8.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	250	72	242	68	209	78
9.	Kalsnavas pagasta bibliotēka	1676	19.87	1648	16.87	1603	23.4
10.	Lazdonas pagasta bibliotēka	676	37	644	35	623	40
11.	Liezēres pagasta bibliotēka	1116	15.2	1096	13.6	1066	14.3
12.	Liezēres pag. Mēdzūlas bibliotēka	93	66	91	58	89	51
13.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	1074	22.2	1045	17.1	1209	21.2
14.	Ļaudonas pag. Sāvienas bibliotēka	185	28	184	29	180	27
15.	Mārcienas pagasta bibliotēka	933	14.47	917	15.38	921	18.68
16.	Mētrienas pagasta bibliotēka	675	25	668	23	666	24
17.	Ošupes pagasta Degumnieku bibl.	949	17	847	21	817	18
18.	Praulienas pagasta bibliotēka	1487	24	1465	15.2	1452	14.8
19.	Praulienas Saikavas bibliotēka	450	25.5	445	27.19	437	26.54
20.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	608	19	605	21	595	19
21.	Sarkaņu pag. Biksēres bibliotēka	665	25.5	633	23	609	27
22.	Vestienas bibliotēka	604	45	604	40	578	42
23.	Cesvaines bibliotēka	2370	32.3	2375	26	2377	33.9
24.	Kraukļu bibliotēka	1112	11.5	1108	12.8	1020	7
25.	Ērgļu bibliotēka	2080	25	2075	21	314	31
26.	Jumurdas bibliotēka	266	29.3	252	31.7	241	44
27.	Sausnējas bibliotēka	470	27	454	26	441	28
28.	Lubānas pilsētas bibliotēka	1749	44.6	1740	34.31	1685	38.3
29.	Meirānu bibliotēka	356	20	348	15	342	14
30.	Varakļānu tautas bibliotēka	1801	30	1765	24	1763	29
31.	Murmastienes bibliotēka	666	31.5	663	33.3	703	29.4
32.	Stirnienes bibliotēka	210	49	180	55	220	52

Tabula "Iedzīvotāju skaits reģionā pēc PMPL datiem"

Novads	01.07. 2022.	01.07. 2021.	01.01. 2021.	01.01. 2020.	01.01. 2019.	01.01. 2018.
Cesvaines novads		2403	2398	2444	2515	2601
Ērgļu novads		2777	2805	2875	2973	3052
Lubānas novads		2245	2258	2314	2399	2429
Madonas novads	29959	23005	23182	23585	24019	24452
Varakļānu novads	3154	3037	3079	3173	3254	3337
Kopā	33113	33467	33722	34391	35160	35871

28,87% no visiem reģiona iedzīvotājiem izmanto bibliotēku pakalpojumus.

Salīdzinoši 2021. gadā- 26,57% ,

2020.gadā- 28,80% ,

2019.gadā - 30,45%.

Iedzīvotāju skaits reģionā turpina vienmērīgi līgani sarukt. Kā liecina PMLP statistika (dati pieejami uz 01.07.2022.), pārskata periodā gada laikā tas sarucis par 354 iedzīvotājiem. Varakļānu novadā iedzīvotāju skaits palielinājies par 117 cilvēkiem.

- **Pakalpojumu attīstība, jauninājumi**

Gada pirmajā ceturksnī bibliotēku darba pamatrādītāju sniegumu negatīvi turpināja ietekmēt Covid 19 pandēmijas ārkārtas situācijas apstākļi līdz to pilnīgai atcelšanai sākot ar 1.aprīli. Starp bibliotēku darba prioritātēm aizvadītajā gadā bija lietotāju uzticēšanās atgūšana, pakāpeniska iedrošināšana fiziskai bibliotēkas apmeklēšanai. Darba kvalitāte atgūst pirms pandēmijas līdzsvaru.

Bibliotēkas sniedza bezmaksas un maksas pakalpojumus. Ar Madonas novada pašvaldības domes 27.10.2022. lēmumu Nr.712 (Prot. Nr.24,25.p) apstiprināti **Madonas novada vietējās nozīmes bibliotēku lietošanas noteikumi**. Vienota pieeja, vienoti maksas pakalpojumu izcenojumi visās novada bibliotēkās.

Aktuāls visās bibliotēkās bija Covid-19 sertifikāta izgūšanas pakalpojums.

Atsevišķas bibliotēkas – Barkava, Kalsnavas, Liezēres, Mētriena, Praulienas, Vestienas, Varakļānu, Murmastienes, Stirnienes - strādāja SOPA programmā, lai pieņemtu iedzīvotāju iesniegumus energoresursu atbalstam. Ērgļu pagasta bibliotēka pilda VPVKAC funkcijas, sniedzot arī šo pakalpojumu. Arī pārējās bibliotēkās saņemts atbalsts iedzīvotāju pieteikumu iesniegšanai.

Praulienas un Mētrienas bibliotēku vadītājas aizvietoja pagasta lietvedi-kasieri, pieņēma iedzīvotāju maksājumus par pakalpojumiem.

Krievijas iebrukums Ukrainā ietekmēja arī to bibliotēku darbību, kuru teritorijās ieradušies kara bēgļi no Ukrainas. Tiek sniegts atbalsts literatūras nodrošināšanā, interneta pakalpojumi, informācijas sniegšana, spēles, drukāšana, kopēšana. Bibliotēkas iesaistot iedzīvotājus piedalījās biedrības “Caritas” organizētājās akcijās 1) “Sasildīsim Ukrainas karavīrus”, savācot ziedotos adījumus, silto veļu, 2) “Ziedo neizdegušās sveces Ukrainai” - ierakumu sveču gatavošanai, savāktos materiālus nogādājot Madonas novada bibliotēkā. Praulienā sadarbībā ar viesu mājas “Apiņu kalte” saimnieci A.Gotlaufu ierakumu sveču Ukrainai gatavošanas pasākums.

Uzziņas, konsultācijas par bibliotēkas izmantošanas iespējām, tematisku un faktogrāfisku uzziņu izpilde, konsultācijas par informācijas meklēšanas iespējām, e- pakalpojumi.

Bibliotēkās nodrošinātas dokumentu e-paraksta iespējas.

Aktivitātes Facebook bibliotēkas profilā-gan par bibliotēku darbību atbilstoši sanitārā protokola prasībām, gan konkursi, grāmatu jaunumi.

Darba laiki atbilstoši vietējās kopienas, pagastu pārvalžu, doktorātu un citu iestāžu darba laikiem, lai ērti apmeklētājiem. Sestdienās pārskata periodā atvērtas 11 Kusas, Dzelzavas pagasta 1., Dzelzavas pagasta 2., Mēdzūlas, Mētrienas, Praulienas, Saikavas, Kraukļu, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu bibliotēkas. Izmaiņas Lubānas un Ērgļu bibliotēkās vasaras periodā.

Tradicionāli uzmanība veltīta lasītāju apkalpošanas kvalitātei, darbam ar bibliotēkas krājumu, uzziņu un informācijas, novadpētniecības darbam.

Bibliotēku darbinieki aicināja izmantot bezmaksas digitālās kolekcijas un datubāzes www.letonika.lv, www.periodika.lv, www.filmas.lv, www.gramatas.lndb.lv, u.c.

Bibliotekārā apkalpošana tiek organizēta, piemērojoties vietējiem apstākļiem, apmeklētāju vajadzībām saskaņā ar plānošanas dokumentiem. Bibliotēkas līdzdarbojas pilsētu, pagastu rīkotajās aktivitātēs līdzās bibliotekārajai darbībai.

Bibliomāts

– šāds pakalpojums Madonas un Varakļānu bibliotēkās netiek nodrošināts.

E-grāmatu bibliotēka

Pozitīvi, ka bibliotēkas lietotāju attālinātā apkalpošana pandēmijas ierobežojumu laikā veicinājusi iedzīvotāju plašāku izpratni par iespēju piekļūt grāmatām- “3td E-GRĀMATU bibliotēka”, tostarp ārzemēs. Salīdzinoši 2022.gadā samazinājies interesentu un izsniegumu skaits. Te bibliotēkām aktīvs darbības lauks, popularizējot šo iespēju.

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati” reģionā

	2020	2021	2022
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	367	435	473
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	215	68	38
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	2070	3141	3884
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	1499	1071	743

- **Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti; jaunu lasītāju piesaiste**

Sabiedrības viedoklis par bibliotēkas darbību, apmeklētāju vajadzību apzināšana galvenokārt tiek noskaidrota individuālās sarunās ar lietotājiem, iedzīvotājiem un pagasta iestādēm. Vietējās kopienas intereses ņemtas vērā, plānojot tematiskās aktivitātes, krājuma komplektēšanā, arī izstrādājot projektus interešu izglītības jomā. Bibliotēkās ir atsauksmju grāmatas. Tajās ir pateicības par pasākumiem, izstāžu rīkošanu.

Mārcienas bibliotēkā gada nogalē veikta neliela aptauja par bibliotēkas nepieciešamību pagasta teritorijā (ekspresintervijas).

Ošupes pagasta Degumnieku bibliotēkā Bibliotēku nedēļas ietvaros veikta lasītāju aptauja par bibliotēkas darbu, kurā piedalījās 36 respondenti.

- **Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums (ĀAP)**

Pārskata periodā nav notikušas izmaiņas.

Degumnieku bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts Ošupē mikrorajona iedzīvotājiem atvērts tikai vienu dienu nedēļā. Šajā laikā iedzīvotāji var saņemt bibliotēkās un interneta pakalpojumus. Reģistrēto lietotāju skaits samazinājies -11, no tiem 3 izvēlas tikai periodiskos izdevumus, izmanto tikai datorpakalpojumus. Vienu reizi mēnesī (katra mēneša 3. otrdienā) Ošupes ārējās apkalpošanas punkta telpas izmanto pagasta lietvede, lai saņemtu no iedzīvotājiem komunālos maksājumus, to izmanto 7-8 cilvēki, kuriem nav personīgā transporta, bet satiksme uz pagasta centru Degumniekos ir

ļoti neizdevīga. Arī bibliotekāre piegādā sociālā dienesta darbiniecei iedzīvotāju iesniegtos dokumentus. Bibliotēkas apmeklētāji galvenokārt ir pensionāri vai iedzīvotāji ar īpašām vajadzībām. Nākamajā gadā jāmaina statuss uz pakalpojuma sniegšanas vieta.

- **Pakalpojumu sniegšanas vieta kā pakalpojums (PSV)**

2021.gada jūlijā Kalsnavas pagastā darbu sāka PSV Aiviekstē, darbojoties 3 reizes mēnesī.

Liezēres bibliotēka atrodas Liezēres pagasta administratīvajā centrā. Bibliotēka apkalpo lasītājus pakalpojumu sniegšanas vietā Ozolos, Jaunatnes ielā 1. - izdevumu apmaiņa, datoru un interneta izmantošana, uzziņu sniegšana 2 dienas nedēļā. No maija līdz gada beigām radās pārtraukumi darbībā Ozolos sakarā ar ēkas plašo renovāciju.

Bērzaunes pagasta bibliotēka apkalpo lasītājus 2 apdzīvotās vietās: Sauleskalnā un Bērzaunē.

- **Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums**

2019.gadā ir noslēgta 27 bibliotēku vienošanās ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku par sadarbību starpbibliotēku abonementa ietvaros. Ar nolūku sekmēt un pilnveidot bibliotekāro un informacionālo pakalpojumu nodrošināšanu pielāgotā formātā personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām. (www.neredzigobiblioteka.lv). Sarkaņu bibliotēkas lasītāji izmantojuši šo pakalpojumu.

Lasītājiem ar īpašām vajadzībām – cilvēkiem ar redzes traucējumiem bibliotēkas nav piemērotas. Madonas novada bibliotēkās pieejamas lupas.

Piekļuve cilvēkiem ar kustību traucējumiem ir 10 bibliotēkās: Dzelzavas pagasta 1., Lazdonas, Mētrienas, Biksēres, Vestienas, Cesvaines, Kraukļu, Jumurdas, Sausnējas, Stirnienes bibliotēkās, daļēji - Aronas, Kalsnavas PSV Aiviekstē, Liezēres PSV Ozolos, Lubānas bibliotēkās, palīdzot bibliotēkas darbiniekam.

Bibliotēkas apzina to mikrorajonā dzīvojošos cilvēkus ar īpašām vajadzībām un tālāk dzīvojošos vecos cilvēkus un, iespēju robežās, nodrošina viņu vajadzības pēc bibliotēkas pakalpojumiem, piegādājot literatūru mājās vai sadarbībā ar sociālo darbinieku, pastnieku, radniekiem, kaimiņiem.

Arī šajā gadā praktizēta tāda bibliotekārā darba forma kā *lasītāju apkalpošana mājās*, pienesot pieprasīto literatūru veciem, slimiem, vientuļiem cilvēkiem, kuri vēlas, bet nevar nokļūt bibliotēkā. Šī darba forma ir 21 bibliotēkā: Ērgļos (4), Jumurdā, Sausnējā (19), Stirnienē (3), Varakļānos (6), Meirānos (3), Lubānā (7), Cesvainē (2), Kraukļos (2), Vestienā (8), Saikavā (5), Sarkaņos (4), Biksērē (9), Mārcienā (1), Sāvienā (2), Praulienā (2), Ļaudonā, Dzelzavas pagasta 2. (6), Kalsnavā (8), Viesienā (7) un Aronā (4).

Barkavas bibliotēkas apmeklējumi no 2020. gada marta cilvēkiem ar kustību traucējumiem nav pieejami, jo vairs nav iespēja izmantot pansionāta liftu. Pansionātā dzīvojošie bibliotēkā lietotāji var brīvi pārvietoties ratiņkrēsls, jo atstarpes starp plauktiem ir pietiekoši platas. 2 pansionāta klientiem piegādā grāmatas ar aprūpētāju palīdzību.

Dzelzavas pagasta 1.bibliotēkā Dzelzavas speciālās internātpamatskolas audzēkņi ratiņkrēsls skolotāju vadībā apmeklē bibliotēkas izstādes, bibliotekārās stundas, lieto datorus.

Ļaudonas pagasta bibliotēka nav aprīkota atbilstoši personu ar īpašām vajadzībām piekļuvei (nav uzbrauktuves /nobrauktuves ratiņkrēsliem un bērnu ratiņiem), kas apgrūtināta komunikāciju un pakalpojumu sniegšanu atsevišķiem bibliotēkas lietotājiem. Lai atrisinātu šo problēmu, darbojas sociālais darbinieks, ar kura starpniecību notiek informācijas un grāmatu apmaiņa.

Vestienas bibliotēkā personām ar invaliditāti un māmiņām ar bērnu ratiņiem pieeja ir apgrūtināta, bet ar darbinieka palīdzību ir iespējama- ir pielāgota. Nav speciāla aprīkojuma redzes invalīdu apkalpošanai, bet apmeklētājiem ar mazākiem redzes traucējumiem ir pieejama lupa.

Ērgļu bibliotēka atrodas Saieta nama otrajā stāvā, kas nav pieejama vai ir ļoti apgrūtināta pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Bibliotēkas darbinieces ir ar elastīgu darba pienākumu izpildi, nodrošinot bibliotēkaro pakalpojumu saņemšanu arī personām, kurām ir dažādi fiziski apgrūtinājumi nokļūšanai līdz bibliotēkas telpām otrajā stāvā. Šī situācija tiek risināta arī ar pieprasīto izdevumu nogādāšanu pie lasītāja pirmajā stāvā, vai arī, piegādājot pieprasīto izdevumu lasītājam dzīvesvietā, ja tas ir nepieciešams. Arī Varakļānu bibliotēka atrodas Saieta namā, analogi izvietotās telpās, apkalpošana notiek līdzīgi. Ērgļu bibliotēka sadarbojas ar sociālās aprūpes centru.

Sausnējas bibliotēkai jaunu lasītāju piesaiste sadarbībā ar SAC (sociālā atbalsta centrs) "Kastaņas" un lasītāju apkalpošanu mājās.

Stirnieces bibliotēka literatūru piegādā blakus esošajā Varakļānu Veselības aprūpes centrā mītošajiem klientiem, kuri paši nevar ierasties bibliotēkā. Šajā centrā apmešanās vieta nodrošināta arī ap 50 Ukrainas bēgļiem, tiek nodrošināta un aktīvi izmantota literatūra un citi bibliotēkas pakalpojumi.

- **Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām**

Pakalpojumi un pasākumi pārsvarā tiek veidoti un organizēti īpaši neizceļot kādu iedzīvotāju grupu, jo mazā kopienā tiek uzrunāti visi. Galvenokārt pasākumos, izstādēs veidoti, lai popularizētu literatūras lasīšanu.

Piemēri no bibliotēku darbības:

Aronas bibliotēkā trešdienās aktīvi darbojas Mīļdarbu klubs "Zelgauska", kura dalībnieku skaits pieaudzis līdz 12, vecumā no 39-84 gadi, apgūstot jaunas prasmes, organizējot tematiskas nodarbības.

Barkavas bibliotēkā sākumā iedzīvotāji tika aicināti iesūtīt ziemas skaisto rīta stundu fotogrāfijas. No iesūtītajām fotogrāfijām bibliotēkā tika izlikta foto izstāde "Rīta stundā". Martā bibliotēka aicināja piedalīties izstādes "Šis dažāda stikls" veidošanā. Izstādi veidoja lasītāju atnestie stikla izstrādājumi- trauki, vāzes (1934.g.), glāzes ar kluba "Dinamo" spēlētāju parakstiem, Līvānu stikla izstrādājumi un dažādi stikla nieciņi. Vasarā bibliotēka saviem apmeklētājiem piedāvāja ļoti interesantu izstādi "Grāmatu otrā dzīve". Izstādes autore - māksliniece, Ogres Centrālās bibliotēkas grāmatu labotāja, Liene Kābele, kas atradusi veidu, kā nevajadzīgām grāmatām piešķirt otru mūžu, pārveidojot tās, izmantojot origami un orimoto tehniku. Izstādi papildināja Alises Kopštāles veidotie ziedi. Izstāde tika piedāvāta arī plašākam apmeklētāju lokam Barkavas pagasta svētkos, kad bibliotēka tur piedalījās ar "Āra lasītavas" aktivitātēm. Savukārt izstāde "Par mums rakstīja..." aicināja apmeklētājus ielūkoties

ziņās par Barkavu, kuras tika publicētas dažādos laikos un dažādos preses izdevumos. Izstādē izmantoti LNB Digitālās bibliotēkas www.periodika.lv resursi. Vasarā tika organizēts foto konkurss “Vasaras mirkļi”. Fotokonkurss guva lielu atsaucību! Tajā piedalījās 12 dalībnieki ar vairāk kā 100 fotogrāfijām! Iesūtītās fotogrāfijas bija skatāmas bibliotēkas Facebook lapā. Notika balsošana, spiežot “like”, un tās fotogrāfijas, kurām to bija visvairāk, tika eksponētas klātienē izstādē Barkavas bibliotēkā un pēc tam Barkavas pagasta Stalīdzānu bibliotēkā. 16.septembrī bibliotēkā notika pasākums “Mēs esam kā ziedi”. Tas bija dzejas dienām veltīts pasākums, kura vadmotīvs – ziedi. 16.septembrī bibliotēkā notika pasākums “Mēs esam kā ziedi”. Tas bija dzejas dienām veltīts pasākums, kura vadmotīvs – ziedi. Lielu interesi raisīja mūsu barkavietes Ivandas Gailumas gleznu izstāde “Planēta vasara”. Rudenī uz tikšanos tika aicināti ceļot mīļotāji, lai ieklausītos Mārcienas bibliotēkas vadītājas Egītas Kalniņas Gruzijas ceļojuma iespaidos. Pasākums “Gruzijas ainavas” notika divās daļās. Vispirms ar ceļojumu stāstiem apmeklējām Barkavas pensionāta ļaudis, pēc tam tikšanās interesentiem notika bibliotēkā. Izstāde, kas saistīja lielu apmeklētāju ievēribu bija Māra Stiprā fotogleznu izstāde “Peonijas”. Gada nogalē bibliotēka apmeklētājiem piedāvāja mātes un meitas vaļasprieku izstādi “Ilze & Alise”, kurā tika parādīti trauki, kārbīņas, apsveikumi un dekori, kuru darināšana ir mātes un meitas vaļasprieks. 28.decembrī Barkavas bibliotēka svētku noskaņās aicināja savus lasītājus uz pasākumu "Gada grāmata. Gada lasītājs 2022."

Dzelzavas pagasta 1.bibliotēkā aktivitātes notika Ukrainas kara zīmē. 1.martā novadniekam, teātra mākslas vecmeistaram Kārlim Pamšem -105. Tika veidota novadpētniecības izstāde un rīkots mākslas konkurss, kurā piedalījās 14 dalībnieki. 16.aprīlī, Mākslas dienu mēnesī, izstādes “Karikatūristi par Ukrainas karu” galvenais mērķis bija caur skarbu ironiju parādīt Ukrainas kara bezjēdzīgo vardarbību, politiķu cinismu, liekulību un melus. Starp profesionālo karikatūristu darbiem, priecēja dzelzavieša Pētera Petkuna karikatūras. 10.septembrī tika atvērta dzelzavietes, Rīgas CK 3.kursa studentes Laumas Vanagas gleznu izstāde ”Ziedi vāzē”, kas piesaistīja uzmanību ar ziediem austrumnieciskās vāzēs. 15.oktobrī dzelzavieša Pētera Petkuna gleznu izstāde, kura guva vislielāko atsaucību iedzīvotāju vidū. Desmit lielformāta ainavas, kurās attēlots Dzelzavas pagasts – pils, Skudrukalns, Kļavu iela pie ambulances un speciālās pamatskolas, kā arī brīnišķīgs skats uz Bučausku no Ūsiņkalna u.c.

Ļaudonas bibliotēkā turpinot darboties “Stāstu bibliotēku” tīkla stāstnieku kopa, organizēti 6 pasākumi: “Pieskāriens vecmāmiņai”; “Es mirdzu sava vectēva acīs”; “Stāsti pie patvāra- es vēlos jums pastāstīt...”; “Vasaras stāsti”; “Vai tu atceries bērnības smaržu”; “Dzīves sapņi piepildītie...nepiepildītie...”

Ļaudonas bibliotēkā sadarbībā ar Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju, Dabas aizsardzības pārvaldi, vietējiem iedzīvotājiem, rokdarbniekiem, māksliniekiem tiek piedāvātas izzinošas un tīkamas izstādes. Maijā tikšanās ar Gati Gailīti par ceļojuma iespaidiem Japānā. Jūnijā peoniju ziedēšanas laikā meistarklasē gatavotas kreppapīra peonijas, kas ir laikietilpīgs un sarežģīts process. Augustā Ļaudonas svētku ietvaros estrādē darbojās āra lasītava. Oktobrī -Andreja Eglīša 110. gadadienas atzīmēšanas pasākumi dažādām mērķgrupām.

Mārcienas pagasta bibliotēkā iespēju robežās notikuši tematiskie pasākumi ar mērķi veicināt grāmatu lasīšanu un veikt arī izglītojošo un novadpētniecības darbu. Novembrī sadarbībā ar pagasta kultūras darba vadītāju tika izveidota un eksponēta izstāde “Vecās mājas stāsts”, kas attiecināma arī uz UNESCO LNK tīklu “Stāstu bibliotēkas”. Izstādes atklāšanā, klausoties mājas saimnieces stāstījumu

par viņas māju, ikviens interesents bija aicināts atklāt savus atmiņu stāstus par senām lietām un dzimtas mājām.

Praulienas bibliotēka organizēja 4 šādus pasākumus: foto orientēšanās “Lieldienas gaidot”, koncerts “Dod roku un ejam svētkos iekšā”, sadarbībā ar Praulienas pagasta pārvaldi - Lieldienu rīts Praulienā, sadarbībā ar Antru Gotlaufu - ierakumu sveču Ukrainai gatavošana. Pagasta pārvaldes ēkā bija apskatāma izstāde “Jāņa Avotiņa dabas fotogrāfijas”, tika izveidota “Sēklu bibliotēka”.

Sarkaņu bibliotēkā ar mērķi atbalstīt vietējās kopienas interešu izglītību, tika organizēta Brigitas Rāviņas meistarklase “Tintes krāsu pludināšanas tehnika” un Baibas Vaivares 2 meistarklases “Krāsu spēles tekstilā”.

Kraukļu bibliotēkā gida pakalpojums ekskursiju organizēšanai bibliotēkā un 2.stāva ekspozīcijā, statistikas ziņu nodošana Cesvaines Tūrisma centram. To apmeklēja ģimenes, pašvaldību darbinieki no dažādiem Latvijas novadiem. Noticis danču vakars kopā ar folkloras kopu “Krauklēnieši” un Tāli Karlsonu.

- **Digitāli radīta satura piedāvājums, saglabāšana, uzskaitē**

Barkavas bibliotēkas pasākumu norise dažkārt tiek publicēta sociālajā tīklā facebook.

- Pasākuma “Mana, tava sapņu lelle” laikā izveidotais sveiciens bērniem:
<https://www.facebook.com/100042340329240/videos/728510205129767>,
- Dzejas dienu pasākuma fragments:
<https://www.facebook.com/100042340329240/videos/1136784180296294>
- Aicinājums apskatīt lāčuku figūru izstādi:
- <https://www.facebook.com/100042340329240/videos/637480211427568>
- Bibliotēkas sveiciens Latvijas valsts svētkos:
- <https://www.facebook.com/100042340329240/videos/829718428230231>

Šie video netiek reģistrēti kā krājuma daļa, tie saglabājas sociālajā tīklā facebook Barkavas bibliotēkas kontā.

Arī citās, piemēram, Varakļānu bibliotēkas veidotās virtuālās literatūras izstādes skatāmas sociālo tīklu profilos.

- **Uzziņu un informācijas darbs**

Šajā pārskata periodā lietotāji saņēmuši kvalitatīvu, uz zināšanām pamatotu un uz indivīdu orientētu informāciju. Darbinieki ir veltījuši uzmanību katra lietotāja konkrētajai situācijai, lai apmeklētājs arī turpmāk atgrieztos bibliotēkā.

Reģiona publiskajās bibliotēkas tradicionāli notikuši jaunākās literatūras apskati, bibliotekārās stundas.

Joprojām vietējās nozīmes bibliotēkās atrodamas tematiskās mapes, tiesa, ar lielu atlasu, kopumā ap 250, lai gan tās pakāpeniski zaudē savu nozīmi un to skaits sarūk, kā arī novadpētniecības tematikai veltītas 563 mapes.

Galvenais uzziņu un informācijas darba uzdevums - profesionāli orientēties plašajā resursu klāstā, nodrošināt bibliotēkas lietotājiem informācijas pieejamību un attīstīt viņu prasmes pašiem meklēt informāciju, sekmēt informācijas kvalitātes un ticamības izvērtēšanu.

Bibliotēkā iespējams strādāt e - vidē visām vecuma grupām, izmantojot interneta resursus un abonētās datubāzes. Lasītāji ievērojami uzlabojuši savas prasmes informācijas tehnoloģijās un ikdienā lieto mājas datorus, mobilās aplikācijas, tāpēc arī konsultācijas ir mazāk nepieciešamas par informācijas tehnoloģijām, tomēr joprojām ne visi ir pietiekami zinoši.

Uzziņu meklētāji ir dažādi: lasītāji, skolēni, studenti, bezdarbnieki, pensionāri, interneta lietotāji. Jāpiebilst, ka ne visas dienā sniegtās uzziņas tiek reģistrētas.

Uzziņas un konsultācijas vietējās nozīmes reģiona bibliotēkās -

- **2022. - 8734**
- 2021. - 10473
- 2020. – 11333
- 2019. - 11168
- 2018. – 11132

Bibliotēkas darbinieki uzziņu iegūšanai visbiežāk izmanto abonētās datu bāzes un meklētājus: Letonika.lv, Lursoft laikrakstu datu bāzi; LNB kopkatalogu un datu bāzes, Madonas reģiona bibliotēkas kopkatalogu, kā arī citu reģionālo bibliotēku kopkatalogus, jebkuru pieejamo informācijas resursu internetā. Protams, arī tradicionālos informācijas avotus – uzziņu literatūru, periodiskos izdevumus utt. Raksturīga uzziņu darba tendence ir pāreja no tradicionālajām uzziņām uz e-uzziņām, kuras tiek pieprasītas un sniegtas ar interneta palīdzību, parasti e-pastu.

Pēc lietotāju pieprasījuma bibliotēkās sniedz konsultācijas un padomus grāmatu un dažādu informācijas materiālu meklēšanā, elektronisko resursu izmantošanā. Lietotāju apmācības visbiežāk saistītas ar dažāda veida rēķinu apmaksu, TET, Electrum, LAD, VSAA, apdrošināšanas kompānijas, portāla latvija.lv un VID pakalpojumu izmantošanas iespējām, e-pasta izveide. Pēc lietotāju pieprasījuma notiek individuālas datorapmācības, arī viedierīču lietošanas konsultācijas.

Bibliotēku pārskatos atrodama informācija par sniegtiem 4345 **e-pakalpojumiem**, kas ir krietni vairāk nekā 2022.gadā.. Ne visas bibliotēkas pārskatos norādījušas sniegto e-pakalpojumu skaitu, tātad reāli tas ir vēl lielāks. Uzskaitē tiek veikta, izmantojot BIS Alise - ierīču pārvaldību.

- **Bibliotēkas izglītojošā darbība**

Reģiona bibliotēkās nav izstrādātas licencētas mācību programmas, mācību kursi netiek organizēti. Bibliotēkas savu izglītojošo funkciju veic ar atsevišķu lekciju, tematisku pasākumu, nodarbību, konsultāciju, izstāžu starpniecību.

- **Medijpratība**

Medijpratības veicināšanai bibliotēkas piedāvā materiālus par medijpratību, bukletus “Kā rīkoties krīzes gadījumā”, facebook lapās tiek vērsta uzmanība uz sabiedrības sociālās, ekonomiskās un politikas sfēras aktualitātēm, aicinot bibliotēkas lietotājus analizēt situāciju ārpus viņu profesionālajām interesēm. Individuālās apmācībās, galvenokārt ar senioriem, pārrunāts par to, kā kritiski analizēt pieejamo medij saturu un tml. Apmeklētāji rosināti kritiski vērtēt dažādu portālu un mediju sniegto informāciju. Digitālās nedēļas laikā organizētas individuālās apmācības, konsultācijas, iespējas skatīties tiešsaistes lekcijas.

- **Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem**

Sadarbība ar valsts, pašvaldības institūcijām, kā arī nevalstiskajām organizācijām pārsvarā notiek informācijas apmaiņas un izplatīšanas jomā. Apmeklētāji tiek informēti par norisēm pašvaldībā, informācijas aprīte tiek nodrošināta ar interneta resursu un drukātās preses starpniecību. Izvietota rakstiska informācija par iespējām iepazīties ar pašvaldības dokumentiem gan drukātā formā, gan interneta resursos.

Arī nevalstisko organizāciju informācija, kas tiek saņemta un ir aktuāla, pēc vajadzības tiek sniegta interesentiem.

Ērgļu bibliotēka ir viena no diviem VPVKAC (valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs) punktiem. Šo pienākumu bibliotēkas darbinieki daļa ar pašvaldības darbinieku, kurš klientus apkalpo novada domes telpās. Līdz ar VPVKAC pienākumu pildīšanu, Ērgļu bibliotēkas lietotājiem ir vēl ātrāka un izsmeļošāka informācijas pieejamība par pašvaldību, valsts institūciju un iestāžu darbību un pakalpojumiem.

Bibliotēkās ir arī iespēja izvietot informāciju, kas saistīta ar dažādu pašvaldības un valsts institūciju un nevalstisko organizāciju darbību un pieejamību, līdz ar to arī informāciju saņemt interesentiem.

Meirānu bibliotēkas telpās no 16.septembra darbu uzsāka Lubānas apvienības pārvaldes VPVKAC, kura darbinieks apmeklētājus pieņem 2 dienas nedēļā.

- **Elektroniskais katalogs kā pakalpojums**

Kopš 1999. gada reģiona – Madonas un Varakļānu novadu bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā tiek iekļauta informācija par jaunieguvumiem bibliotēkās, tā ir pieejama ikvienam interesentam. Visās 33 bibliotēkās strādā ar BIS Alise: veikts rekatalogizācijas process, lasītāju apkalpošana modulī *Cirkulācija*, krājuma inventarizācija un citas iespējas. 2022.gadā ar BIS Alise darbu uzsāka arī Ērgļu vidusskolas bibliotēka, tādējādi visas skolas strādā ar BIS.

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēk u skaits	Cik bibliotēka s strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2021)	Pasūtīts (Web) Eksemplāru (2021)
			Cirkulāci ja	SBA	Komplektēša na		
Madonas un Varakļānu novadi	53, t.sk. 33 publ., 20-skolu	1, 52	53	48	53	2015	1107

Covid-19 veicinošais apstākļi bibliotēku darbu autorizācijas datu izsniegšanā saglabājis savu nozīmi, piedāvājot iespēju strādāt ar katalogu attālināti, rezervējot, pagarinot nepieciešamo literatūru, Motivējošs faktors – ierobežotas pieejamības tradicionālajai grāmatai apstākļos - alternatīva lasīt e-grāmatas www.3td.lv

No visiem 2015 autorizētiem lietotājiem 826 ir Madonas novada bibliotēkā. Vēl viens no pakalpojumiem, ko bibliotēkās jāturpina aktīvi piedāvāt apmeklētājiem!

Tabula "Autorizētie lietotāji"

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	9713	8893	9562	-8; +7
Autorizētie lietotāji kopā	2175	2045	2015	-6; -1,5
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	1410	302	208	-71; -31

Tabula "Autorizētie lietotāji bibliotēkās"

Nr. p.k.	Bibliotēkas nosaukums	Autorizēti lietotāji kopā/ pārskata periodā (2020)	Autorizēti lietotāji kopā/ pārskata periodā (2021)	Autorizēti lietotāji kopā/ pārskata periodā (2022)	% salīdzinot ar iepr. gadu
1.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka	18/6	20/5	20/1	
2.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka	62/38	30/10	32/0	
3.	Aronas pagasta Viesienas bibliotēka	11/4	12/1	10/2	
4.	Barkavas bibliotēka	28/15	31/5	45/5	
5.	Barkavas pag. Stalīdzānu bibliotēka	75/35	72/30	46/3	
6.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	31/14	32/7	29/4	

7.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	51/22	47/14	52/3	
8.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	34/14	34/7	54/4	
9.	Kalsnavas pagasta bibliotēka	43/15	43/8	39/2	
10.	Lazdonas pagasta bibliotēka	50/29	50/5	48/2	
11.	Liezēres pagasta bibliotēka	40/12	43/14	35/2	
12.	Liezēres pag. Mēdzūlas bibliotēka	20/7	20/0	19/0	
13.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	31/12	26/8	34/8	
14.	Ļaudonas pag. Sāvienas bibliotēka	3/2	3/0	3/0	
15.	Mārcienas pagasta bibliotēka	18/11	17/0	16/2	
16.	Mētrienas pagasta bibliotēka	23/12	19/1	23/0	
17.	Ošupes pag. Degumnieku bibliotēka	24/3	23/8	23/4	
18.	Praulienas pagasta bibliotēka	36/20	29/6	29/2	
19.	Praulienas Saikavas bibliotēka	17/10	16/2	14/1	
20.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	37/12	41/4	36/6	
21.	Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēka	91/55	89/32	43/18	
22.	Vestienas bibliotēka	45/31	42/4	46/9	
23.	Cesvaines bibliotēka	173/69	154/29	181/21	
24.	Kraukļu bibliotēka	36/32	46/46	48/1	
25.	Ērgļu bibliotēka	51/31	97/15	108/12	
26.	Jumurdas bibliotēka	13/6	19/1	25/2	
27.	Sausnējas bibliotēka	9/5	8/1	9/1	
28.	Lubānas pilsētas bibliotēka	48/27	42/5	41/3	
29.	Meirānu bibliotēka	4/2	3/5	4/0	
30.	Varakļānu tautas bibliotēka	64/34	55/13	101/9	
31.	Murmastienes bibliotēka	25/21	25/2	23/0	
32.	Stirnienes bibliotēka	8/4	9/1	8/1	

- **Digitalizācija**

Tas ir bibliotēku darbības virziens nākotnē, šobrīd nav attīstīts.

- **Iekšzemes un starptautiskais SBA**

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2020	2021	2022
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	2026	1677	2044
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	2222	1666	1012

Starptautiskais SBA arī šajā gadā nav izmantots.

Aktīva ir pagastu bibliotēku sadarbība ar Madonas novada bibliotēku, kā arī ģeogrāfiski tuvāk esošo bibliotēku starpā. Notiek dokumentu apmaiņa pagasta bibliotēku starpā. Aktīvāk SBA pakalpojums realizēts Aronas, Viesienas, Barkavas, Stalīdzānu, Bērzaunes, Lazdonas, Liezēres, Mēdzūlas, Ļaudonas, Mārcienas, Degumnieku, Sarkaņu, Biksēres, Vestienas, Cesvaines, Ērgļu, Jumurdas, Lubānas un Stirnienes bibliotēkās. SBA pieprasījumu palielināšanās saistāma ar krievu, ukraiņu un angļu valodās lasošajiem Ukrainas kara bēgļiem. Ne visas bibliotēkas savā darba praksē pietiekami aktīvi pielieto šo pakalpojumu, daļēji atzīstot, ka nav bijis nepieciešamais pieprasījums vai kā iemeslu minot tuvu ģeogrāfisko atrašanās vietu Madonai. Mazāk izmantots šis pakalpojums ir Dzelzavas 1., 2., Mētrienas, Sausnējas, Kraukļu un Meirānu bibliotēkās. SBA reģiona robežās ir bez papildus maksas, apzinoties sadarbības potenciālu.

- **Iekšzemes un starptautiskais SBA**

Tabula "SBA izmantošana bibliotēkās"

		Iekšzemes starpbibliotēku abonements	t.sk. no citām Latvijas b - tēkām saņ. dok.	t.sk. uz citām Latvijas b - tēkām nos. dok.
1.	Madonas novada bibliotēka			
2.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka	127	82	45
3.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka	56	23	33
4.	Aronas pagasta Viesienas bibliotēka	106	91	15
5.	Barkavas pagasta bibliotēka	206	162	44
6.	Barkavas pagasta Stalīdzānu bibliotēka	165	45	120
7.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	88	59	29
8.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	7	5	2
9.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	3	0	3
10.	Kalsnavas pagasta bibliotēka	64	56	8
11.	Lazdonas pagasta bibliotēka	88	67	21
12.	Liezēres pagasta bibliotēka	132	100	32
13.	Liezēres pagasta Mēdzūlas bibliotēka	238	237	1

14.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	187	130	57
15.	Ļaudonas pagasta Sāvienas bibliotēka	69	60	9
16.	Mārcienas pagasta bibliotēka	128	85	43
17.	Mētrienas pagasta bibliotēka	9	5	4
18.	Ošupes pagasta bibliotēka	87	84	3
19.	Praulienas pagasta bibliotēka	28	23	5
20.	Praulienas pagasta Saikavas bibliotēka	25	10	15
21.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	134	108	26
22.	Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēka	108	29	79
23.	Vestienas pagasta bibliotēka	113	88	25
24.	Cesvaines pilsētas bibliotēka	89	46	43
25.	Cesvaines pagasta (Kraukļu) bibliotēka	18	7	11
26.	Ērgļu pagasta bibliotēka	254	180	74
27.	Jumurdas pagasta bibliotēka	117	76	41
28.	Sausnējas pagasta bibliotēka	5	1	4
29.	Lubānas pilsētas bibliotēka	225	83	142
30.	Indrānu pagasta (Meirānu) bibliotēka	9	3	6
31.	Varakļānu tautas bibliotēka	76	31	45
32.	Varakļānu nov. Murmastienes bibl.	14	8	6
33.	Varakļānu novada Stirnienes bibliotēka	81	60	21
	Kopā	3056	2044	1012

- **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā**

Lai popularizētu bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu klāstu, bibliotēkas aktīvi izmantoja sociālo tīklu profilus. Aktuāls aizvien jautājums par bibliotēku telpu pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Ierobežotie finansiālie resursi Madonas novada bibliotēkās ietekmēja pasākumu organizēšanu, lai piesaistītu apmeklētājus.

6. Krājums

- **Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:**

- ✓ *krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā*

Komplektējot krājumu tiek ņemts vērā lasītāju sastāvs, vecums, intereses. Izvēloties jaunas grāmatas, tiek izskatīti izdevniecību piedāvājumi, salīdzinātas cenas un izvēlēts izdevīgākais piedāvājums. Pārskata periodā krājumu papildināja jauno grāmatu iepirkumi – pašvaldības budžeta finansējums un dāvinājumi. Jaunieguvumi galvenokārt ir latviešu valodā, citās valodās, piemēram, krievu, angļu, komplektē pēc pieprasījuma, šajā periodā- arī atsevišķi izdevumi ukraiņu valodā. Pieņemot bibliotēkā lasītāju dāvinājumus, tiek izvērtēta to saturiskā un fiziskā kvalitāte, kā arī izmantošanas iespējas – vai konkrētais izdevums tiks izmantots.

- ✓ *informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu*

Krājuma attīstības politikas pamatā ir bibliotēkas galvenais uzdevums - veidot universālu un aktuālu, dažādam lietotāju vecumam un izglītības līmenim atbilstošu, dažādu veidu, nozaru un valodu

dokumentu krājumu, lai varētu sniegt mūsdienīgus informācijas pakalpojumus un veicināt sabiedrības mūžizglītību. Bibliotēkas krājums tiek veidots tā, lai maksimāli apmierinātu visu lietotāju vajadzības.

2019.gadā izstrādāti *Krājuma komplektēšanas politikas dokumenti 2019-2021*. Dokumentu plānots atjaunot 2023.gadā, vienotu visām novada bibliotēkām.

- **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:**

Finansējums krājuma komplektēšanai ir pietiekams. Madonas novada bibliotēkām tas tiek piešķirts atbilstoši iedzīvotāju skaitam – “nauda seko iedzīvotājam”. Tabulā 1.ailē iekļauts kopīgais pašvaldības finansējums kopā ar Madonas novada bibliotēkai piešķirto, tālāk grāmatām un periodikai- bez Madonas novada bibliotēkas finansējuma.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2020	2021	2022
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	85734	84304	71507
<i>t. sk. grāmatām</i>	50904	51372	44036
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>			
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	18452	17725	17079
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā kopā	2.54	2.51	2.15
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	85734	84304	61141

Tabula “Finansējums krājumam bērnu grāmatām un uz iedzīvotāju”

Nr. p.k.	Bibliotēkas nosaukums	Bērnu grāmatām		Bērnu grāmatām		Bērnu grāmatām	
		Fin. krājuma m uz 1 iedz. apkalpes zonā	Fin. krājuma m uz 1 iedz. apkalpes zonā	Fin. krājuma m uz 1 iedz. apkalpes zonā	Fin. krājuma m uz 1 iedz. apkalpes zonā		
		2020	2020	2021	2021	2022	2022
1.	Aronas pag. Aronas bibliotēka	4.92	7	54	8	48	12
2.	Aronas pag. Kusas bibliotēka	104	1.12	116	1.12	79	1.2
3.	Aronas pag. Viesienas bibl.	0	6.86	0	6.72	0	7.28
4.	Barkavas bibliotēka	368	2.73	434	2.34	455	1.88
5.	Barkavas pag. Stalīdzānu bibl.	76	2.45		3.47	46	2.23
6.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	63	2.24	70	1.95	111	1.06
7.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	146	1.16	164	1.13	53	1.14
8.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	63	0.9	45	0.87	50	0.89

9.	Kalsnavas pagasta bibliotēka		1.95		1.98		1.95
10.	Lazdonas pagasta bibliotēka	249	3.23	18	2.49	72	3.05
11.	Liezēres pagasta bibliotēka	62	1.37	40	1.36	89	1.38
12.	Liezēres pag. Mēdzūlas bibl.	0	9.70	0	9.79	0	9.97
13.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	146	1.38	94.53	1.58	139	1.10
14.	Ļaudonas pag. Sāvienas bibl.	0	5.5	13	4.4	0	4.4
15.	Mārcienas pagasta bibliotēka		1.92		1.96		1.48
16.	Mētrienas pagasta bibliotēka	0	2.13	0	1.99	20	2.05
17.	Ošupes pag. Degumnieku bibl.	151	2	232	2.1	156	2.15
18.	Praulienas pagasta bibliotēka	390	1.6	410	1.25	188	1.15
19.	Praulienas Saikavas bibliotēka	221	2.49	100	0.73	187	2.3
20.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	99	2.4	265	2	135	2.2
21.	Sarkaņu pag. Biksēres bibl.	107	2.3	83	2.4	248	2.4
22.	Vestienas bibliotēka	23	3.16	87	2.90	230	2.12
23.	Cesvaines bibliotēka	1827	2.83	1976	3.50	1903	2.99
24.	Kraukļu bibliotēka	189	2.9	232	3.1	81	1.5
25.	Ērgļu bibliotēka	1339	3.14	1244	3.24	1256	3.57
26.	Jumurdas bibliotēka	35	4.32	62	4.37	55	3.75
27.	Sausnējas bibliotēka	24	3.74	25	3.86	43	2.71
28.	Lubānas pilsētas bibliotēka	149	3.2	79	3.27	94	3.49
29.	Meirānu bibliotēka	6	4.91	7	3.66	0	11.5
30.	Varakļānu tautas bibliotēka	666	2.13	402	2.18	497	2.15
31.	Murmastienes bibliotēka	265	3.26	230	3.27	213	3.11
32.	Stirnienes bibliotēka	0	8.35	0	9.83	0	8.07

Bibliotēkas proporcionāli iedzīvotāju skaitam bērnu, jauniešu vecumam nodrošina grāmatu iepirkumu. Aktīvi izmanto SBA pakalpojumu.

“Bērnu, jauniešu vecāku žūrijas” projektā saņemti 660 grāmatu eksemplāri 5453,74 EUR vērtībā. Salīdzinoši 2021.gadā - 486 grāmatu eksemplāri 3792,29 EUR, 2020. gadā - 198 grāmatu eksemplāri 1579,92 EUR vērtībā. Tas ir ļoti nozīmīgs bibliotēku krājuma papildinājums, ko atzinīgi novērtējuši arī lasītāji.

- **Rekatalogizācija**

Visās bibliotēkās krājums pilnībā rekatalogizēts, kopš 2012. gada visās bibliotēkās ir automatizēta lasītāju apkalpošana, izmantojot BIS Alise Cirkulācijas moduli.

- **Krājuma pārbaude**

Krājuma pārbaude veikta 12 Madonas novada bibliotēkās: Stalīdzānu un Ļaudonas bibliotēkās – darbinieku maiņa, Kalsnavas bibliotēkā- kārtējā plānotā pārbaude. Sakarā ar plānoto bibliotēku reorganizāciju septembrī – Liezēres un Mēdzūlas bibliotēkās, decembrī – Aronas, Kusas, Viesienas, Dzelzavas pagasta 2., Sāvienas, Saikavas, Sarkaņu bibliotēkās.

- **Krājuma rādītāji**

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2020	2021	2022
Jaunieguvumi kopā	19989	18484	16686
<i>t. sk. grāmatas</i>	8438	7586	6136
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>			
<i>t. sk. bērniem</i>	1008	778	683
Izslēgtie dokumenti	24138	20846	19898
Krājuma kopskaitis	246811	244555	241350
Grāmatu krājuma apgrozība	0.40	0.39	0.58
Periodisko izdevumu apgrozība	1.52	1.29	1.68

✓ **situācijas raksturojums, rādītāju analīze, secinājumi**

Atbilstoši bibliotēku noteiktajiem mērķiem, notiek sistemātisks, regulārs darbs ar krājumu. Finansējums krājuma komplektēšanai samazinās, likumsakarīgi - samazinās jaunieguvumu skaits.

Tabula "Citi jaunieguvumi"

Gads	Grāmatas	Seriāl izdevumi	Audioviz. dokumenti	Karto grāfiskie	Attēldok.	Pārējie	Elektro niskie
2022	6136	10513	3		1	32	
2021	7586	10716	7		4	35	
2020	8438	11168	13	1	6	364	47
Kopā krājumā	197960	42483	351	3	37	470	45

Komplektēšanas avoti:

Bibliotēkām izveidojusies laba sadarbība ar vietējiem grāmatu veikaliem Madonā: *Globuss (Latvijas Grāmata), Zvaigzne ABC*, kur pastāvīgajiem klientiem ir 5-15% atlaides. Grāmatas tiek iegādātas izdevniecību izbraukuma grāmatu galdā semināru laikā. *IK Virja* ir lielisks sadarbības partneris semināros, gan grāmatu piegādē bibliotēkās uz vietas. Bibliotēkas izmanto iespēju internetā salīdzināt cenas, izvēlēties optimālāko literatūras iepirkšanas vietu.

Tabula "Bibliotēku krājumi"

	Dokumentu kopskaits	Jaunieguvumi	izslēgtie dokumenti	krājums pārskata perioda beigās	t.sk. grāmatas	Jaunieguvumi	izslēgtie dokumenti	krājums pārskata perioda beigās	t.sk. seriālizdevumi	Jaunieguvumi	izslēgtie dokumenti	krājums pārskata perioda beigās
1.	Madonas novada bibliotēka											
2.	Aronas pag. Aronas bibliotēka	317	673	4315		75	406	3524		242	267	780
3.	Aronas pag. Kusas bibliotēka	420	769	4781		143	154	4012		277	615	737
4.	Aronas pagasta Viesienas bibl.	281	401	3810		73	208	3004		208	193	801
5.	Barkavas pagasta bibliotēka	397	104	6671		155	104	6081		242		578
6.	Barkavas pag. Stalīdzānu bibl.	185	483	3777		60	483	3095		125		675
7.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	599	562	11216		154	179	8794		445	383	2416
8.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	531	559	7126		163	210	5958		368	349	1125
9.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	437	651	4540		112	177	3107		324	474	1412
10.	Kalsnavas pagasta bibliotēka	693	766	9865		190	190	7649		503	576	2190
11.	Lazdonas pagasta bibliotēka	483	307	8025		154	139	7436		329	168	582
12.	Liezēres pagasta bibliotēka	417	496	4454		130	123	2801		287	373	1607
13.	Liezēres pag. Mēdzūlas bibl.	251	204	2883		78	30	1999		172	174	867
14.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	561	490	8105		195	143	6182		366	347	1891
15.	Ļaudonas pag. Sāvienas bibl.	281	1005	4206		83	370	3189		197	635	999
16.	Mārcienas pagasta bibliotēka	362	981	6135		128	542	4839		234	439	1269
17.	Mētrienas pagasta bibliotēka	466	201	7550		112	201	5816		354		1694
18.	Ošupes pagasta bibliotēka	495	504	4814		200	224	4479		295	280	305
19.	Praulienas pagasta bibliotēka	496	161	7704		153	161	6093		342		1580
20.	Praulienas pag. Saikavas bibl.	281	656	5500		105	426	4203		176	228	1284
21.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	370	340	4101		120	202	3673		250	138	417
22.	Sarkaņu pagasta Bikšēres bibl.	533	394	6301		299	152	5180		234	242	1110
23.	Vestienas pagasta bibliotēka	820	163	6582		193	163	5169		626		1389
24.	Cesvaines pilsētas bibliotēka	1226	1954	20838		608	1204	17453		618	749	3329
25.	Cesvaines pagasta bibliotēka	306	659	6673		134	296	5909		172	363	747
26.	Ērgļu pagasta bibliotēka	1191	1543	16034		576	1072	12326		609	471	3616
27.	Jumurdas pagasta bibliotēka	281	312	6241		106	191	5075		175	121	1150
28.	Sausnējas pagasta bibliotēka	367	1023	6765		105	317	5445		262	706	1299
29.	Lubānas pilsētas bibliotēka	1581	1335	18808		702	76	15352		856	1259	3387
30.	Indrānu pagasta bibliotēka	386	260	4424		121		3825		265	260	584
31.	Varakļānu tautas bibliotēka	785	515	12045		333	105	10720		450	410	1213
32.	Murmastienes bibliotēka	495	767	6767		236	351	6125		258	416	624
33.	Stirnienes bibliotēka	392	660	10294		140	400	9447		252	260	826
	Kopā	16686	19898	241350	0	6136	8999	197960	0	10513	10896	42483
	t.sk. Varakļānu novadā	1672	1942	29106	0	709	856	26292	0	960	1086	2663

Liela loma ir preses izdevumiem, jo ir pieprasījums to izmantošanai. Vidēji bibliotēkās tiek abonēti aptuveni 10-15 dažādi preses izdevumi. Bagāts preses izdevumu klāsts ir Ērgļu (52), Cesvaines (42) un Lubānas pilsētas (50), arī Vestienas (33), Sarkaņu (22), Sausnējas (23), Varakļānu (26) bibliotēkās, kur pārsniedz 20 dažādu nosaukumu preses izdevumus. Bibliotēkas preses pasūtīšanu veic elektroniskā formā, izmantojot akciju laiku, izdevēju mājaslapas, www.pasts.lv, tādējādi krietni ietaupot. Periodisko izdevumu izsniegums bibliotēkās arvien pārsniedz grāmatu izsniegumu, kas

apliecina nepieciešamību pēc daudzveidīga periodisko izdevumu piedāvājuma bibliotēkās. Krājumu papildināšanā nozīmīgi ir arī dāvinājumi, ko bibliotēkas saņem gan no iedzīvotājiem, gan caur LNB ienākošo institūciju dāvinājumu sadali.

Bibliotēkas arī šajā gadā nopietni strādājušas pie *krājuma rekonplektēšanas* darba, izslēdzot no krājuma ievērojamu daudzumu dokumentu, tādējādi veikts nopietns darbs pie krājuma kvalitātes izvērtēšanas. Tas turpināms darbs ikvienā bibliotēkā, uz ko norāda arī ieteikumi no akreditācijas komisijas. Salīdzināšanai krājuma **rekonplektēšanas** dinamika reģiona bibliotēkās pēdējo 3 gadu laikā:

Tabula "Krājuma rekonplektēšana"

Gads	Kopā	Grāmatas	Seriālizdevumi
2022.	19898	8999	10896
2021.	20846	8797	12404
2020.	24138	10274	14437

Turpinās darbs pie krājuma kvalitātes izvērtēšanas, īpaši Covid 19 ierobežojumu laikā arvien turpinot nepārtraukti uzturēt kvalitatīvu krājumu bibliotēkās. Izvērtēt kvalitāti rosina arī zemā grāmatu krājuma apgrozība.

Tabula "Krājuma apgrozība bibliotēkās"

Nr. p.k.	Bibliotēkas nosaukums	Grāmatu	Period. izdev.	Grāmatu	Period. izdev.	Grāmatu	Period. izdev.
		2020	2020	2021	2021	2022	2022
1.	Aronas pag. Aronas bibliotēka	0.34	2.54	0.28	2,30	0.25	2.04
2.	Aronas pag. Kusas bibliotēka	0.39	1.22	0.35	1.05	0.29	1.07
3.	Aronas pag. Viesienas bibl.	0.22	1.18	0.25	1.09	0.18	0.98
4.	Barkavas bibliotēka	0.38	2.31	0.33	1.80	0.33	1.19
5.	Barkavas pag. Stalīdzānu bibl.	0.22	1.73	0.45	1.21	0.19	0.54
6.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	0.34	0.41	0.3	0.32	0.26	0.33
7.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	0.34	3.14	0.31	3.01	0.36	2.9
8.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	1.23	1.54	1.06	1.56	0.83	1.73
9.	Kalsnavas pagasta bibliotēka	0.27	1.73	0.28	1.90	0.39	2.72
10.	Lazdonas pagasta bibliotēka	0.8	6.6	0.45	6.73	0.39	4.85
11.	Liezēres pagasta bibliotēka	0.74	1.45	0.66	1.2	0.56	1.2
12.	Liezēres pag. Mēdzūlas bibl.	0.29	0.99	0.34	0.93	0.27	0.64
13.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	0.8	3.2	0.42	0.81	0.49	0.83
14.	Ļaudonas pag. Sāvienas bibl.	0.18	0.56	0.18	0.60	0.16	0.65
15.	Mārcienas pagasta bibliotēka	0.24	0.75	0.27	0.88	0.36	1.14

16.	Mētrienas pagasta bibliotēka	0.33	1.73	0.29	1.38	0.29	1.09
17.	Ošupes pag. Degumnieku bibl.	0,44	2.01	0.6	6.5	0.55	8.96
18.	Praulienas pagasta bibliotēka	0.35	0.5	0.28	0.58	0.27	0.54
19.	Praulienas Saikavas bibliotēka	0.5	0.73	0.3	0.7	0.3	0.7
20.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	0.31	2.55	0.35	2.03	0.23	1.75
21.	Sarkaņu pag. Biksēres bibl.	0.55	3.12	0.48	1.75	0.43	2.18
22.	Vestienas bibliotēka	0.5	5.9	0.45	5.6	0.36	2.83
23.	Cesvaines bibliotēka	0.49	1.39	0.35	1.03	0.5	1.58
24.	Kraukļu bibliotēka	0.18	0.13	0.24	0.86	0.30	1.05
25.	Ērgļu bibliotēka	0.5	0.99	0.4	0.87	0.4	0.82
26.	Jumurdas bibliotēka	0.14	0.25	0.16	0.26	0.32	0.54
27.	Sausnējas bibliotēka	0.2	1.5	0.2	0.7	0.2	0.9
28.	Lubānas pilsētas bibliotēka	0.7	1.38	0.77	1.29	0.59	1.67
29.	Meirānu bibliotēka	0.29	3.52	0.31	3.22	0.2	3.5
30.	Varakļānu tautas bibliotēka	0.6	1.7	0.6	2.2	0.7	2.1
31.	Murmastienes bibliotēka	0.44	1.79	0.5	1.72	0.46	2.2
32.	Stirnieces bibliotēka	0.14	1.91	0.18	1.44	0.14	1.78

- **Datubāzes**

- ✓ **abonētās tiešsaistes datubāzes (t. sk. ar piekļuvi ārpus bibliotēkas telpām)**

Bibliotēkās tiek piedāvāta iespēja strādāt ar abonētajām datubāzēm (KISC) – Letonika un Lursoft laikrakstu datubāzi. Izmantotas tiek LNB datubāzes, filmas.lv.

Attālināto piekļuvi izmanto Kalsnavas, Liezēres, Varakļānu, Vestienas un Murmastienes bibliotēku klienti.

- ✓ **pašu veidotās datubāzes**

Madonas reģionā datubāzes veido tikai Madonas novada bibliotēka.

- ✓ **datubāzu izmantojuma rādītāji**

Datubāzu kopējais izmantošanas skaits palielinājies.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2020	2021	2022
Letonika			
Skatījumi/ lejuplādes	3900	3765	2689
piekļuves sesiju skaits	2613	3017	2479
News	1716	2762	3183
lejuplādes (bez MNB)			

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Nr. p.k.	Bibliotēkas nosaukums	Letonika skatījumi, lejuplādes/ sesijas			News lejuplādes		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022
1.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka	36/22	22/19	14/14	6	0	0
2.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka	35/35	577/258	262/499	28	768	1046
3.	Aronas pagasta Viesienas bibliotēka	44/10	56/13	13/9	0	0	0
4.	Barkavas bibliotēka	35/28	48/47	42/41	6	3	2
5.	Barkavas pag. Stalīdzānu bibliotēka	46/50	94/62	26/41	0	62	0
6.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	72/280	251/555	94	39	16	54
7.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	14/7	28/20	2/6	42	61	126
8.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka	60/31	63/70	73/122	13	18	20
9.	Kalsnavas pagasta bibliotēka	10/15	28/19	16/7	140	235	187
10.	Lazdonas pagasta bibliotēka	125/39	91/55	125/38	10	0	24
11.	Liezēres pagasta bibliotēka	308/51	125/55	27/20	47	65	59
12.	Liezēres pag. Mēdzūlas bibliotēka	711/305	838/359	592/313	565	805	937
13.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	61/11	85/32	47/106	3	6	6
14.	Ļaudonas pag. Sāvienas bibliotēka	0/2	9/9	8/6	3	49	15
15.	Mārcienas pagasta bibliotēka	6/23	26/30	30/34	0	26	23
16.	Mētrienas pagasta bibliotēka	11/13	40/23	5/11	5	27	156
17.	Ošupes pag. Degumnieku bibliotēka	23/24	1/11	38/30	0	0	43
18.	Praulienas pagasta bibliotēka	51/38	60/38	57/31	36	29	60
19.	Praulienas Saikavas bibliotēka	38/41	66/50	27/25	44	50	10
20.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	16/17	20/29	1/6	0	0	0
21.	Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēka	260/205	426/194	298/132	124/381	187/233	63
22.	Vestienas bibliotēka	46/74	35/21	42/30	34	Nav piekļu ves	Nav piekļu uves
23.	Cesvaines bibliotēka	259/213	155/253	36/110	51	35	0
24.	Kraukļu bibliotēka	9/5	10/15	22/3	0	3	0
25.	Ērgļu bibliotēka	56/15	95/97	17/18	13	14	136
26.	Jumurdas bibliotēka	55/29	55/64	22/58	20	114	0
27.	Sausnējas bibliotēka	5/7	7/9	1/3	41	24	74

28.	Lubānas pilsētas bibliotēka	11/26	38/37	23/24	6	2	24
29.	Meirānu bibliotēka	7/7	10/15	18/15	0	0	1
30.	Varakļānu tautas bibliotēka	193/418	118/323	139/266	152	165	117
31.	Murmastienes bibliotēka	130/105	34/26	12/14	2	0	0
32.	Stirnienes bibliotēka	5/4	0	28/57	0	0	0

• Krājuma un datubāzu popularizēšana

Grāmatas popularizētas grāmatu apskatos, izliekot literatūras izstādes par dažādiem autoriem-jubilāriem un publicēta informācija par jaunieguvumiem pagasta, novada informatīvajos izdevumos, pašvaldību mājas lapās, sociālajos tīklos. Bibliotēkās regulāri izliktas jaunumu izstādes, veidotas literatūras izstādes, to vidū rakstnieku un mākslinieku jubilejām un atceres dienām veltītas izstādes un dažādas tematiskas izstādes. Jubilāriem veltītajās izstādēs tiek akcentēta www.letonika.lv pieejamā literatūra par jubilāru. Sociālajos tīklos un novada/ pagasta mājas lapās regulāri tiek ievietotas jaunieguvumu un lasītāko grāmatu “virtuālās izstādes”. Dzejas dienās tiek popularizēti bibliotēku krājumi, literatūra. Atsevišķi izvietoti TV raidījuma “Literatūre” autoru grāmatu piedāvājumi.

Ieskatam no bibliotēku pārskatiem:

Sarkaņu bibliotēkā neierastā formā izvērtās pasākuma “Dzejas dienas gaidot” tapšana – šoreiz pēc lasītāju iniciatīvas un ar līdzdalību tā organizēšanā. Kāda Sarkaņu ģimene savus viesus no Rīgas, Ogres, Kurzemes un Lubānas, ceļā uz kāzu divdesmitās gadadienas pasākuma norises vietu, aicināja pieņemt Sarkaņu bibliotēkas āra lasītavā, izvēlēties dzejoli par mīlestību no izliktās grāmatu kopas, skaļi to nolasīt un, veicot audio ierakstu vai iefilmējot tālrunī, nosūtīt pasākuma organizatoriem. Patīkami, ka kuplās ģimenes azartiski iesaistījās dzejas lasījumu ierakstā. Ikviens ģimenes loceklis deklamēja savu atradumu, arī tētis. Atsevišķi ieraksti bija klausāmi arī Facebook bibliotēkas lapā.

Cesvaines bibliotēkā tradicionāli organizētas “Burtu spēles”, projektā lasīšanai piedāvājot kvalitatīvu literatūru.

Biksēres bibliotēkā visa gada garumā labdarības akcija ”Dāvinu prieku Tev”- lasītāju atnestās literatūras apmaiņa.

Ošupes pagasta Degumnieku bibliotēkas vadītāja sociālajos tīklos veido virtuālo izstāžu ciklu “Ko lasa bibliotekārs?” Reklamētās grāmatas ir starp lasītākajām 2022.gadā.

Praulienas pagasta bibliotēkā izstādes:

- 1) Janvāra mēneša jubilāre Lelde Stumbre
- 2) Labsajūtai un priekam
- 3) Februāra mēneša jubilāre Māra Zālīte
- 4) Misija krupis. Izglāb princi!
- 5) Pielasīt sirdi
- 6) 25. marts – Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena
- 7) Rakstniece novadniece Ilze Indrāne
- 8) Latviešu rakstniece Irma Grebзде
- 9) Lasi un piedalies „Bērnu/jauniešu un vecāku žūrijā 2022”

10) Bikimētrs – Praulienas bibliotēkas Bikibuku izstāde

11) Viņi cīnījās par Latviju

Aktivitāte: “Mīklu minēšana”

Pasākumi:

1) Bērnu Žūrijas 2021 noslēguma pasākums “Sprīdīšiem”

2) 1-2 klasei par 1949. gada 25. martu

3) Bērnu žūrijas noslēguma pasākums “Rūķīšiem”

4) Dzejas diena PII “Pasaciņa”

5) PII “Pasaciņa” vecāku sapulcē par grāmatā un aktualitātēm

6) Dzejas dienu pasākums: Es saberu gadus kā ābolus grozā...

Kalsnavas bibliotēkā tiek izmantota Lursoft digitālā aģenta kartīte, kas filtrē informāciju par Kalsnavas pagasta aktualitātēm, neabonējot lielāku daudzumu periodikas. Ar šiem materiāliem papildinātas bibliotēkas novadpētniecības mapes par uzņēmējdarbību, LVM, izglītības iestādēm un ievērojamākiem pagasta iedzīvotājiem, savas jomas profesionāļiem. Šajā gadā izveidotas vēl 2 aģentu kartītes – Kalsnavas pamatskola un Latvijas bibliotēku nozares aktualitātes.

Jumurdas bibliotēkā Jumurdas bibliotēkā par tradīciju ir kļuvusi lasītāju piedalīšanās Letonikas un Latvijas bankas organizētajā sabiedrības aptaujā “Latvijas gada monēta”. Balsojumā un erudīcijas spēlē piedalījās 12 bibliotēkas lasītāji. Erudīcijas spēles kategorijā “Pagastu bibliotēkas” Jumurdas bibliotēka guva atzinību un saņēma “Veiksmes monētu.” Ērgļu bibliotēkā balsojumā piedalījās 9 dalībnieki, taču šoreiz nevienam nepaveicās, aktīvi iesaistījās arī Vestienas bibliotēka.

Vestienas bibliotēkā līdz ar interneta uzlabojumu veikšanu ēkā (optiskais internets), bibliotēka vairs nav vienotajā datu pārraides tīklā un nevar piedāvāt abonētās datubāzes, tikai rosināt izmantot attālinātā klienta pieeju Letonikai. Tiks meklēts risinājums problēmas novēršanai, pārceļoties uz jauno ēku.

Bibliotēkās pie datoriem izvietota informācija par abonētajām datubāzēm, kā arī informācija par dažādiem interneta resursiem, tajā skaitā par pieejamību pašvaldības resursiem. Aktīvāk jāizmanto arī Letonikas attālinātās pieejas iespēju piedāvājums, jo statistika liecina, ka joprojām ir maza izmantojamība. Informatīvais darbs jāturpina.

- **Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”**

Pateicoties KM atbalstam LNB projektā “Grāmatu iepirkuma programma Latvijas publiskajām bibliotēkām”, Madonas novada bibliotēka saņēmusi 737 grāmatu eksemplārus 43984,77 EUR vērtībā. Šīs grāmatas tika sadalītas proporcionāli visām novada publiskajām bibliotēkām, ņemot vērā arī lasītāju skaitu. Varakļānu novada bibliotēkas saņēmušas 74 grāmatu eksemplārus par 797,05 EUR vērtībā. Bibliotēkas un lasītāji atzinīgi novērtējuši šī projekta grāmatas. Atsevišķi izmantošanas statistika nav apkopota. Par šo projektu sociālajos tīklos un presē tika informēta sabiedrība. Bibliotekāri atzinīgi novērtē to, ka bibliotēkām tika dota iespēja pašām izvēlēties grāmatas, kuras tika piedāvātas projektā. Tādējādi radot iespēju, ka pie lasītājiem nokļūs grāmatas, kuras nav konkrētajā bibliotēkā un kuras būs saistošas konkrētai mērķauditorijai.

- **Darbs ar parādniekiem**

Regulāri tiek veikts darbs ar parādniekiem. Ar skolas bērniem, sadarbojoties ar klašu audzinātājām, tiek iesniegti atgādinājumi. Ar pieaugušajiem ir sarunas pa telefonu, sarakste e-pastos vai sociālajos tīklos, satiekoties. Atgādinājumi arī ar vietējās avīzes starpniecību. Pie šī jautājuma tiek strādāts regulāri. Gada nogalē rīkotas akcijas, lai atgrieztu grāmatas bibliotēkās bez kavējuma maksas.

Gadās, ka izņemto grāmatu lasītājs atceras atnest tikai tad, ja rodas nepieciešamība pēc kādas citas literatūras vai bibliotēkas pakalpojuma.

- **Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības**

Krājumu iegādei finansējums ir dažāds, tas ir aptuveni nemainīgs, tomēr vērtējams kā zems. Izdevumu cenas ir ļoti augušas, tāpēc iepirkto grāmatu skaits nepalielinās proporcionāli finansējumam.. Krājuma attīstībā vairāk tiek domāts par krājuma kvalitāti, nevis kvantitāti. Lai apmierinātu lasītāju pieprasījumu, izmantotas SBA iespējas.

Bibliotēkās grāmatas cenšas iegādāties, veicot cenu apskatu dažādās grāmatu iegādes vietās un izvēloties lētāko. Labs atbalsts ir projektu iepirkumi, kas papildina krājumu ar vērtīgām grāmatām kā pieaugušajiem, tā bērniem.

Jādomā par krājumu popularizējošiem pasākumiem kopā ar grāmatu autoriem – šobrīd šādiem pasākumiem trūkst finansējuma. Risinājums – jādomā par projektu līdzekļu piesaisti. Jāpiesaista jauni lasītāji un jādomā, kā noturēt esošos.

Galvenā problēma vēl joprojām ir finansējums. Lai gan pašvaldības piešķirtais finansējums ir labs vai pietiekams, tomēr bibliotēkas krājuma vēlamo saturu un piedāvājumu lasītājiem, tas apmierina tikai daļēji. Mārcienas un Bērzaunes bibliotēkās paredzētais budžets grāmatu iepirkumam netika izlietots saspringtā pagastu budžeta dēļ. Risinājums – aktīvāka SBA izmantošana.

Krājumos pietiekami daudz vēl ir maz izmantotās literatūras, jāveic atlase, norakstīšana. Aktīvāk jāpopularizē datu bāzes. Jāveic aptaujas par lasīšanas paradumiem, krājuma piedāvājumiem.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

- **Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji**

Galvenais mērķis darbā ar bērniem – pēc Covida laikā - atgriezt bērnus un jauniešus bibliotēkā.

Analizējot galvenos darba rādītājus, tie ir iepriecinoši – bibliotēkas atkal kļūst piepildītas ar šo mērķauditoriju. No reģiona iedzīvotāju kopīgā skaita samazināšanās skaita gada laikā par 1,%, bērnu un jauniešu vecumā tas palielinājies par 24 bērniem jeb 0,4%. Sen nebijusi tendence.

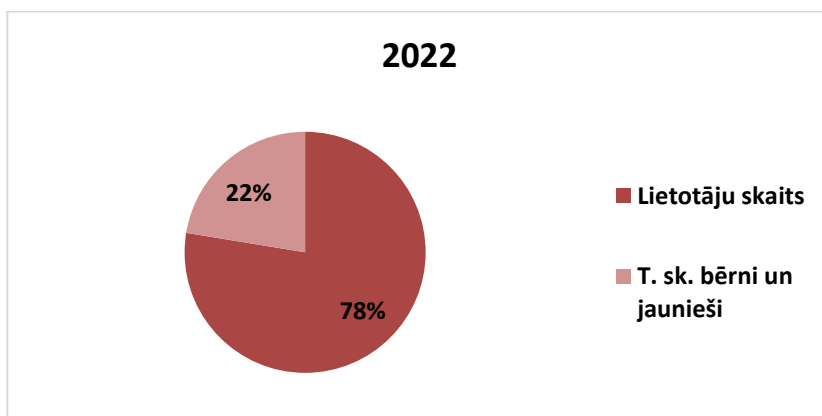
Procentuāli palielinājušies visi darbības rādītāji: lietotāju un apmeklējumu skaits, izsniegumu skaits pret kopējo skaitu. (skat. tabulu 29.lpp.)

Covid- 19 ir ļoti ietekmējis darbu ar bērniem un jauniešiem, ierobežojumi radījuši pārrāvumu skolēnu lasīšanas paradumos. bērnus un jauniešus piesaistīt lasīšanai ir problēma. Tehnoloģiju ienākšana bērnu dzīvē bērnos interesi par grāmatu nav veicinošs faktors.

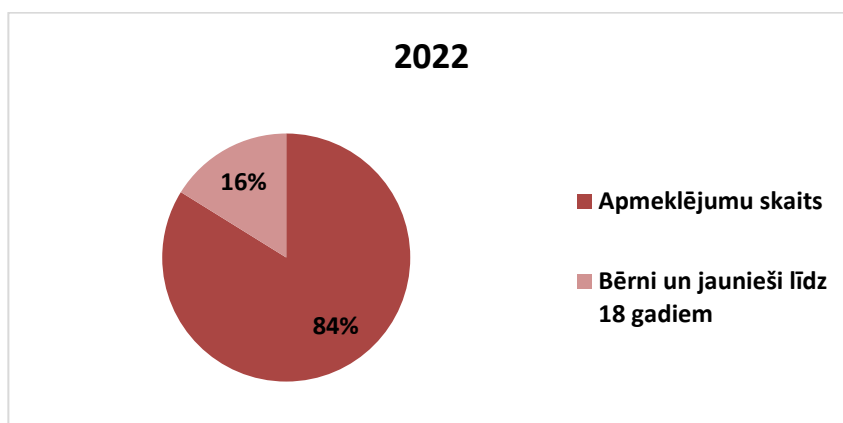
Tomēr Bērnu/ jauniešu žūrijas popularitāte apliecina, ka aktīva ir bērnu daļa, kas lasa labprāt, ar ieinteresētību.

Mazo lasītāju piesaistīšanai ļoti svarīgs ir vizuālais tēls – tādēļ ļoti svarīgi ir izveidot vidi, kur bērns jūtas patīkami, komfortabli un ērti. Mārcienas pagasta bibliotēkā uzlabots bērnu, jauniešu stūrītis. Vestienas bibliotēka, pārceļoties uz jaunām telpām bijušajā skolā, ieguvusi mūsdienīgi aprīkotu zonu jaunajiem lasītājiem.

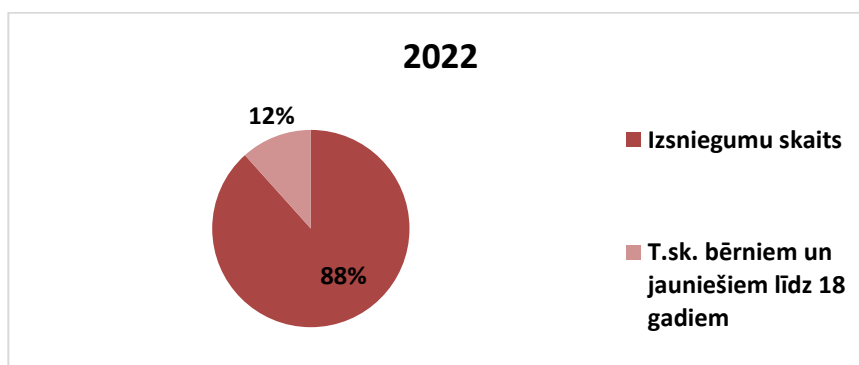
*Lietotāji (2021. – 21/79,
2020.- 23/77%)*

*Apmeklējumi (2021. – 13/87,
2020.-18/82 %)*

*Izsniegums (2021.- 10/90;
2020.-10/90%)*

- **Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu**

Metodisko un konsultatīvo darbu bērniem un jauniešiem reģionā vada un koordinē Madonas novada bibliotēkas metodiskā darba vadītāja kopā ar Bērnu literatūras nodaļas vadītāju, kā arī ikdienas darbā konsultē bibliotēkas speciālisti.

Bērnu literatūras nodaļas ir Madonas, Cesvaines, Lubānas bibliotēkās.

- **Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzles, diski u. c.)**

Komplektējot bērnu grāmatas, tiek domāts par visām vecuma grupām atbilstoši iedzīvotāju vecumam, lai krājums būtu daudzpusīgs un interesants gan mazākiem, gan lielākiem bērniem. Tiek komplektētas daiļliteratūras izdevumi, enciklopēdiskie izdevumi, arī spēļu grāmatas, dažādas izzinošas un attīstošas grāmatas, kā arī spēles, kuras tiek aktīvi izmantotas katru dienu. Liela nozīme ir “Bērnu žūrijas” grāmatām.

Taču joprojām jāsaprot, ka kopumā ekonomiski saspringtajā laikā diemžēl nepietiek līdzekļu, lai spētu veidot kvalitatīvu, plašu jaunieguvumu piedāvājumu.

Krājumu komplektē proporcioniāli mērķauditorijas skaitam apdzīvojamā teritorijā. Salīdzinoši neliels jaunieguvumu skaits (1-10) ir Aronas, Stalīdzānu, Sāvienas, Mētrienas, Sarkaņu, Jumurdas, Sausnējas, Murmastienes bibliotēkās. Bērnu grāmatu jaunieguvumu arī 2022.gadā nav Viesienas, Mēdzūlas, Indrānu (Meirānu) un Stirnienes bibliotēkās. Šīs ir bibliotēkas, kuru pagastos vai apdzīvotās vietās tuvumā nav skolu. Notiek SBA sadarbība literatūras nodrošinājumam.

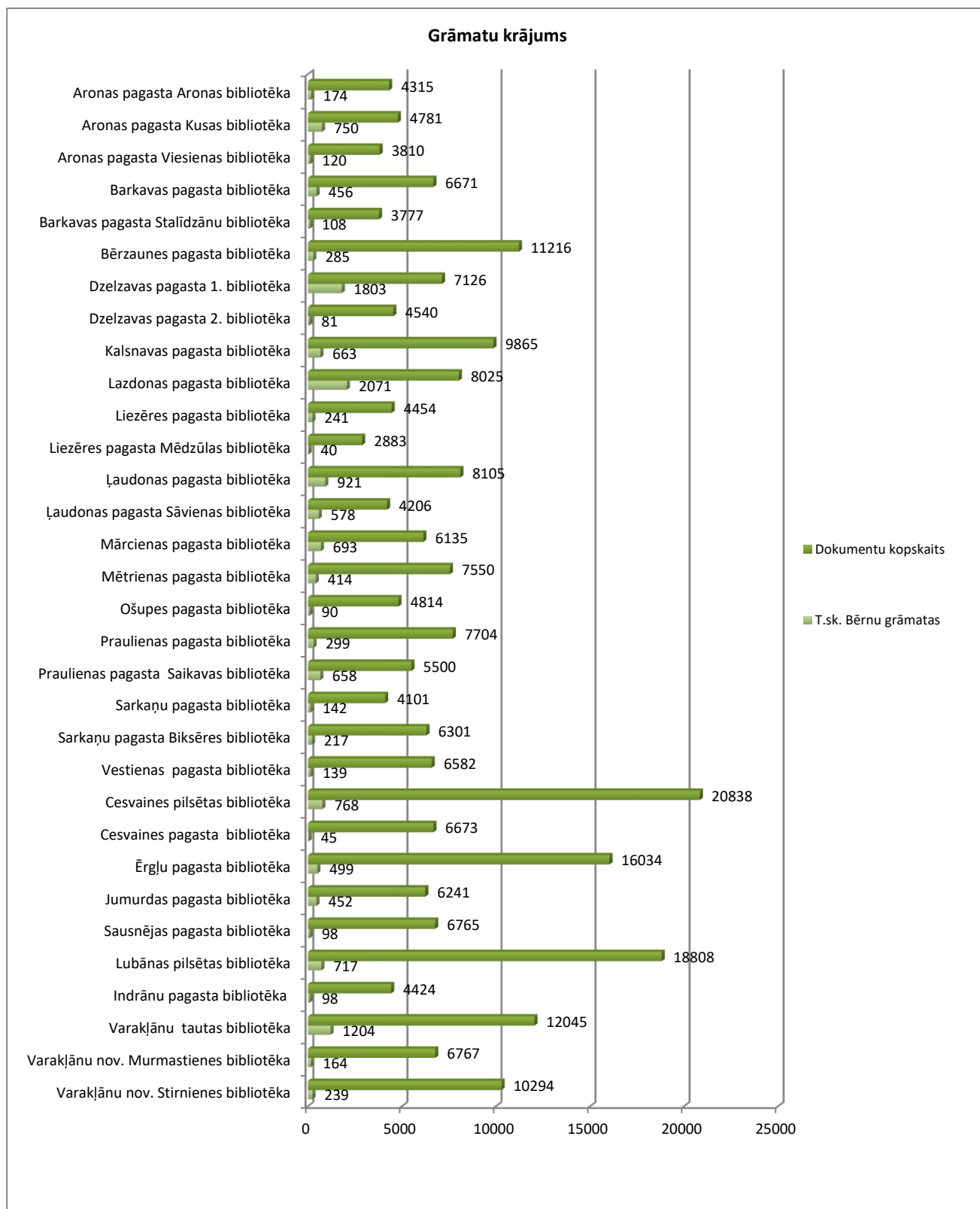
Jaunajiem lasītājiem ir savi grāmatu vērtēšanas kritēriji – tām jābūt jaunām, skaistām, krāsainām, ar daudzām ilustrācijām. Pakāpeniski, iespēju robežās, tiek veikta bērnu grāmatu krājuma uzlabošana.

Bērniem un jauniešiem abonēti preses izdevumi – “Avene”; “Ilustrētā junioriem”; “Kā tas strādā”; “Kids”; Little Kids”; “Mazajam floristam”; jauniešiem - “Ilustrētā pasaules vēsture”; “Ilustrētā zinātne” u.c. izdevumi. Netiek paralēli komplektēti pieejamie preses izdevumi skolas bibliotēkā.

Alternatīvo lietu komplektēšana notiek arvien vairāk, pakāpeniski. Bibliotēkās ir puzles un spēles, tās tiek izmantotas atbilstoši telpu iespējām. Bet, ja bibliotēkas telpas nav piemērotas plašām aktivitātēm, tad speciāli netiek plānots papildināt alternatīvo lietu komplektēšanu. Ir rotaļlietas dažādu vecumu bērniem. Bibliotēkas, kuru tuvumā ir jauniešu centri, nekomplektē alternatīvās lietas, notiek sadarbība.

Jaunieguvumu skaits – 683 grāmatu vienības (2021.gadā-778), no kopīgā grāmatu jaunieguvumu skaita sastāda 11,13 % (2021.- 10,25 %). Bērnu grāmatas no grāmatu krājuma kopā –7,69% (2021.- 7,5%).

Tabula "Grāmatu krājums bibliotēkās"

- **Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām**

Tradicionāla darba forma bibliotēkās ir bibliotekārās/ informācijpratības stundas, kad atbilstoši bērnu vecuma posmiem tiek runāts par darbu ar uzziņu literatūru, par informācijas meklēšanas avotiem, pirmsskolas izglītības iestāžu bērni, mazāko klašu skolēni dodas ekskursijā uz bibliotēku, veidoti grāmatu apskati, iepazīstināti ar bibliotēku elektroniskajiem katalogiem, datu bāzēm, apmācīti meklēt informāciju, runāts par drošu interneta lietošanu, medijpratību. Pasākumos, kuri norisinās bibliotēkās, bērniem tika attīstītas gan lasīšanas prasmes, gan klausīšanās, gan radošās darbošanās prasmes.

Bibliotekārās stundas vadītas pirmsskolas vecuma bērniem – pamatskolas vecuma skolēniem.

2022.gadā - 43 bibliotekārās stundas

2021.gadā - 16

2020.gadā - 39

2019. gadā – 61

Bērnu žūrijas grāmatu kolekcija skolās kļūst par ieteicamās literatūras grāmatām.

Uzziņu skaita apkopošanu šajā mērķgrupā statistika neparedz. Bibliotēkas to, protams, dara, lai analizētu savu darbību.

Bibliotēkās ir materiāli, ko izvēlas jaunākie bērni, piemēram, spēlēt galda spēles, zīmēt, krāsot, pildīt krustvārdu mīklas, minēt mīklas, lasīt anekdotes – vienmēr pa rokai ir kaut kas ar ko nodarbināt bērnus – praktiskām, prātu attīstošām nodarbēm.

Lai gan šķiet, ka bērni ļoti labi pārzina jaunākās tehnoloģijas, tomēr nākas secināt, ka prasmes lielākoties ir saistītas tikai ar izklaidi – sociālajiem tīkliem, datorspēlēm u.tml. Bērnu prasmes dokumentu izveidē vai informācijas meklēšanā ir salīdzinoši vājas, tādēļ bibliotekārēm nākas šajos jautājumos palīdzēt arī jaunākajai paaudzei. Bērzaunes pagasta bibliotēkā nav bijis fiksēts neviens datorapmeklējums, savās viedierīcēs izmanto tikai bezmaksas WiFi iespējas. Covid mācību sekas jūtamas skolēnu prasmēs.

Ieskatam no bibliotēku pārskatiem:

Aronas bibliotēkā Karjeras nedēļas ietvaros Kusas pamatskolas 7.klases skolēni iepazīs ar bibliotēku, tās krājumu.

Kusas bibliotēkā 2022. gadā bērniem un skolēniem tika sniegtas 77 uzziņas un konsultācijas. Uzziņu un konsultāciju gatavošanai tika izmantota bibliotēkas krājumos esošā uzziņu literatūra, tematiskajās mapēs savāktais faktu materiāls un informācijas tehnoloģiju sniegtās iespējas noskaidrot nepieciešamos faktus. Skolēnu vidū lielāks pieprasījums bija par tematiem, kas uzdoti mācību stundās, to skaitā - atrast grāmatas (dzejoļu krājumus) dzejas dienām un par mācību stundās uzdotajām tēmām, erudīcijas konkursu jautājumu atbilžu meklēšana. Skolēnu vidū bija vērojama iezīme, ka viņus vairāk interesēja iespēja paņemt kādu vienu grāmatu vai žurnālu, kur būtu vajadzīgais teksts, bet, ja fakti bija jāsavāc no vairākām grāmatām, tad šādu variantu izmantot vairs nav vēlēšanās, savukārt, ja kādu derīgu rakstu var atrast internetā, tad par grāmatu tekstiem arī vairs nebija nekādas intereses.

Ar informācijas prasmju un iemaņu attīstīšanu bērni nodarbojas kopā ar informātikas skolotāju datorklasē.

2022. gadā tika izveidotas 9 bērnu auditorijai domātās izstādes: “Vinnija Pūka pasaulē” (Alanam Aleksandram Milnam), “Gribu visu zināt” (bērnu enciklopēdijas), “Pasaku kamolītis” (dažādu tautu pasakas), “Mūsu dienas un nedienas” (bērnu piedzīvojumi daiļliteratūras darbos), “Rotaļu virpulī” (dažādas rotaļas), “Murrājamās dziesmiņas” (dzejas dienām), “Pieci kaķi vilku vilka” (Albertam Kronenbergam), “Karlsone, Pepija un citi” (Astrīdai Lindgrēnei), “Ziemassvētku laikā”. Bez tam, arī citiem rakstniekiem un arī citām atceres dienām veidotajās izstādēs tika iekļautas grāmatas bērniem, ja vien bibliotēkas krājumos ir bijusi attiecīgā rakstnieka – jubilāra grāmatas bērniem, vai arī, ja par konkrēto atceres dienu ir pieejama bērniem piemērota literatūra.

Grāmatas no Kusas bibliotēkas literatūras skolotāji izmantoja mācību darbam – uz literatūras stundām tika nestas mācāmā autora darbi, literatūra par viņu.

Dzelzavas pagasta 1.bibliotēkā bibliotēkārās stundas notika 21.oktobrī ar Dzelzavas pamatskolas 5.klasi: kultūras mantojuma liecības bibliotēkā, Bērnu žūrijas 2022 kolekcijas aktualizēšana, iepazīstas ar bibliotēkas vizuālās mākslas un literārajām izstādēm;

9.decembrī ar Dzelzavas pamatskolas 3.klasi : Ziemassvētku tradīcijas Latvijā un pasaulē”, kur tika izmantota ES spēle, pasakas, dzeja, ticējumi, skandēta dzeja pie Ziemassvētku eglītes.

Bibliotēku nedēļas 2022 moto: mācies, dari, iedvesmo.

19.aprīlī zīmējumu izstādes ”Uzbur grāmatu tēlus krāsās!” atklāšana ar Dzelzavas PII ”Rūķis” Bērnu žūrijas ekspertu veikumu.

19. aprīlī kokapstrādes un mājturības izstāde no Dzelzavas speciālās pamatskolas audzēkņu radošajiem darbiem. Guva ļoti lielu atzinību apmeklētāju vidū.

11.novembrī Ziemeļvalstu literatūras nedēļā bibliotēkā Rītausmas lasījumā piedalījās Dzelzavas pamatskolas 1.-4.klase. Ar lielu interesi tika iepazīta M.Kiveles bilžu grāmatu ”Ja tu satiec lāci” pēc kuras raisījās diskusija un bērnu pieredzes stāsti par pieredzēto mežā.

Kalsnavas bibliotēkā notikušas 8 bibliotēkārās stundas:

31.martā 1.klase par akciju “Izglāb krupi”;

13.aprīlī bērnodārza “Pūcišu” grupa piedalās akcijā “Izglāb krupi”;

8.septembrī 9.klase par informācijas meklēšanu bibliotēkas abonētajās datu bāzēs;

9.septembrī 8.klase par globālās ilgtspējīgas attīstības jautājumiem un bibliotēkas lomu šajā procesā;

13.septembrī 4.klasei ekskursija bibliotēkā, dzejas grāmatu izstāde un rudens tuvošanās latviešu bērnu dzejā, klusā lasīšana;

13.septembrī 6.klase informācijas meklēšanas iespējas nozaru literatūras lasītavā, sociālo prasmju nostiprināšana savstarpējās attiecībās;

16.novembrī Aiviekstē bērnodārza vidējā grupa par Latvijas dzimšanas dienu. Neliela daļa koncerta pie prezidenta pils skatīšanās (uzstājas bērnodārza absolvents Ralfs Puzāns);

2.decembrī 3.klase “Krāsainā bibliotēka” – par bibliotēkas daudzveidību un bibliotekāra kā profesijas nozīmi.

Praulienas pagasta bibliotēkā:

Izstādes: Misija krupis. Izglāb princi! - dažāda satura grāmatas par krupjiem un vardēm un informācija par piedalīšanos skolēnu konkursā, kurā piedalījās viens skolēns.

Lasi un piedalies „Bērnu/jauniešu un vecāku žūrijā 2022” – izstādē grāmatu kolekcija.

Bikimetrs – Praulienas bibliotēkas Bikibuku izstāde - mazo dzejas grāmatīņu izstāde un informācija par izstādi Bikimetrs LNB.

Regulārajiem apmeklētājiem, atpūtai no tehnoloģijām organizētas dažādas aktivitātes:

Vārdu spēle - ar skolēniem izspēlēja vārdu (ģeogrāfijas) spēle, gan mutiski, gan rakstiski;
Mīklu minēšana - skolēniem nākot bibliotēkā nepieciešama parole – mīklas atminējums. Bibliotekāre uzdod mīklas, apmeklētājiem jāatmin, katram balvā saldumiņš.

Pasākumi:

Bērnu Žūrijas 2021 noslēguma pasākums “Sprīdīšiem” Praulienā un “Rūķīšiem” Saikavas bibliotēkā – pārrunas par lasīto, radoša darbošanās, Praulienā bērni dziedāja, Saikavā pasākuma noslēgumā devās apskatīt Vecsaikavas dižozolu un trošu tiltu gājējiem pār Aivieksti.

Pasākums 1.-2. klasei par 1949. gada 25. martu - stāstījums bērniem par 1949. gada 25. gada izsūtīšanām, iepazīstina ar novadnieces Benitas Kalniņas grāmatu “Stāsta pārbraukušie”.

Bērni ar saviem radošajiem darbiem piedalās izstādē - konkursā “Kas šķiļas no olām?” – visi dalībnieki saņēma nelielas balvas.

Ēnu diena bibliotēkā - ar bibliotekāres darbu šajā dienā iepazīs divi Madonas Valsts ģimnāzijas skolēni.

Lieldienu rīts Praulienā – sadarbībā ar Praulienas pagasta pārvaldi radīts svētku prieks lieliem un maziem.

Skolēniem - Māju video stāsti par godu 4. maija svētkiem - sadarbībā ar Praulienas pamatskolas skolotāju M. Ļahu, 6. klases audzēkņiem bija iespēja ielūkoties dažos Praulienas pagasta māju video stāstos.

Dzejas diena PII “Pasaciņa” - pasākums sadarbībā ar PII Pasaciņa un Saikavas bibliotēku.

Origami darbnīca – papīra baložu gatavošana.

Ierakumu sveces Ukrainai – uz pasākumu aicināti un tajā piedalījās bērni un jaunieši no Praulienas jauniešu centra.

Koncerts: Dod roku un ejam svētkos iekšā /U. Polis-Polītis/ - koncerta dalībnieki pamatā bija bērni, viens pieaugušais un divi skolotāji, kuri atbalstīja savus audzēkņus. Koncerta laikā tika sveiktas ģimenes - bibliotēkas lasītāji – vecāki un vecvecāki, kas uz bibliotēku nāk ar saviem bērniem un mazbērniem. Praulienas bibliotēkā tādas ir 18 ģimenes.

Cesvaines bibliotēkā šis bijis bibliotekāro stundu gads- vadītas 11 bibliotekārās stundas, noorganizēti 8 pasākumi, sagatavotas 10 izstādes.

Ērgļu bibliotēkā tiek rīkotas tematiskās izstādes, kurās var iepazīties ar bibliotēkas aktualitātēm un jaunumiem bibliotēkas krājumā par noteiktu tēmu. Šajā gadā nav bijušas uzziņas projekta nedēļas ietvaros, jo vajadzīgo informāciju sameklē interneta vietnēs un skolas bibliotēkā.

Izstādes kopā – 10. “Mana Valentīndiena”, “Ūdenspasaule”, “Joki paliek joki”, “Zaķis atved Lieldieniņas”, “Raganas atdzīvojas”, “Grāmata grāmatā, kas dzīvo bibliotēkā”, “Izbaudīt vasaru”, “Lielī mazi dzejoliņi”, “Mīļais tētis”, “A. Kronenbergam – 135”.

Jumurdas bibliotēkas lasītāji piedalījās “Misija KRUPIS. Izglāb princi!” Organizēti pasākumi ģimenēm ar bērniem: aprīlī “Lieldienu pasākums”, maijā “Baltā galdauta svētki”, jūnijā “Līgo svētkus gaidot”, oktobrī “Ķirbju ballīte”, novembrī 18. novembra pasākums, decembrī Ziemassvētku pasākums.

Sausnējās bibliotēkā bērni iesaistījās akcijā Ukrainas atbalstam “Zied saulespuķes Sausnējā”. 25. maija pēcpusdienā sanāca kopā un bibliotēkas bijušā malkas šķūņa vietā izveidoja saulespuķu dārzu. Saulespuķes priecēja vasarā un atgādināja par notikumiem Ukrainā. Bet rudenī varēja mieloties

putni. Viskuplāk apmeklēts bija Lieldienu pasākums, kurā starp citām aktivitātēm bija arī kaulēšanās izsolē “Zaķis maisā”.

Lubānas bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā sniegtas 24 dažāda veida uzziņas. Lietotāju apmācība un konsultēšana Bērnu literatūras nodaļas krājuma lietošanā notika individuāli, apmācot datora lietojumprogrammu apgušanu, dažādu datu bāzu izmantošanu.

Lai palīdzētu skolēniem zinātniski pētniecisko darbu izstrādē, bibliotekāre palīdzēja gan izveidot literatūras sarakstus, piemēram, par tēmu “Augu izmantošana krāsu iegūšanā”. Šajā laika periodā tika sniegta intervija LU Sociālo zinātņu fakultātes studentei – topošajai bibliotekārei Laimai Jelaginai par Covid 19 ietekmi uz pusaudžu lasīšanas paradumiem. Arī Lubānas vidusskolas 8.klases skolniece Viktorija Bērziņa savā zinātniski pētnieciskajā darbā izvēlējās veikt pētījumu par tēmu “Grāmatas, to lasīšanas paradumi un popularitāte dažādās paaudzēs”, tāpēc intervēja bibliotekāres.

Notika tikai 2 bibliotekārās stundas pirmsskolas vecuma bērniem un 1 stunda Lubānas vidusskolas 1.klasei.

Ērgļu bibliotēkā notika 9 radošās aktivitātes.

Bibliotēku nedēļā – radošā darbnīca.

Adoptācijas stunda – 1.klasei.

Adoptācijas stunda – 7. klasei. Vienas stundas ietvarā pārrunas par bibliotēku un tās noteikumus un kāpēc būtu un vajadzētu lasīt. Noslēguma darbnīcīņā jaunieši darbojās ar 3D pildspalvām. Par pārsteigumu, jaunieši pirmo reizi darbojās ar 3D pildspalvām.

Darbnīcīņa Tēva dienai. Par godu tētiem, veidoja apsveikuma kartiņas ar tēta fotogrāfiju.

Bibliotekārā stunda – “Zirneklī nav briesmīgi”. Bibliotekārā stunda notika bērnodārza telpās, “Lāsīšu” grupiņā. Tēma bija par zirneklīšiem. Lasīja grāmatu “Zirneklītis numur 13 jeb Laimīgais”, noslēguma darbnīcīņā veidoja zirneklīšus no plastilīna, kurus izlika izstādē, jo tuvojās Helovīni.

Bibliotekārā stunda – “Lāsīšu grupiņa iepazīstas ar bibliotēku”. Pēc pasākuma, kas notika Saieta namā, “Lāsīšu” grupiņa paciemojās pie mums bibliotēkā. Iepazinās ar bibliotēku un viņu vecuma grāmatām un spēlēm.

Bibliotekārā stunda – “Latvju zīmes”. Nodarbība notika bērnodārza telpās, grupiņā “Lāsītes”. Par godu Latvijas dzimšanas dienai lasīja grāmatu “Latvijai dzimšanas diena”, bērniem ļoti patika grāmata. Pārrunāja, ko bērni darīs Latvijas dzimšanas dienā. Noslēguma beigās darbojās ar 3D pildspalvām. Veidoja Latvju zīmes.

• **Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes**

Lai piesaistītu bērnus lasītāju un apmeklētāju lokam, bibliotēkās tradicionāli tiek organizēti dažādi pasākumi- tikšanās, konkursi, radošās darbnīcas, burtu spēles, sportiski pasākumi, kuros atbilstoši tēmām piedalās dažādu vecumu bērni.

Kopā pārskata periodā no visiem vietējās nozīmes bibliotēkās organizētajiem pasākumiem 172 ir pasākumi šai auditorijai, izliktas 151 dažādas izstādes - tematiskās, literārās, bērnu darbu un citas.

Salīdzinoši:

2021.gadā – 57 pasākumi, 136 izstādes.

2020.gadā – 84 pasākumi, 175 izstādes

2019. gadā – 176 pasākumi, 212 izstādes,

2018. gadā – 175 pasākumi, 170 izstādes

Konkursu “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības” organizēja bibliotēkas Madonas novada skolās un Varakļānu vidusskolā. Reģiona konkurss notika Madonā pilsētas svētku ietvaros, uzvarēja Varakļānu bibliotēkas pārstāvis, un finālā Rīgā viņu atbalstīja visa klase.

Vienojoshi ir Ziemeļvalstu literatūras lasījumi bibliotēkās, piemēram, Dzelzavas pagasta 1., Lazdonas, Degumnieku bibliotēkās. Tematiski organizētās pārrūnas par lasīto, radošas aktivitātes.

Nemainīgi svarīga nozīme lasīšanas veicināšanā ir „Bērnu žūrijas” projektam, kurā iesaistījās 28 bibliotēkas, t.sk. 2 atbalsta bibliotēkas: Jumurdas un Dzelzavas pamatskolas bibliotēkas. Bibliotēkas pozitīvi novērtē iespēju papildināt krājumus ar augstvērtīgu literatūru un iespējām pulcēt vienotai programmai savus lasītājus visās vecuma grupās.

Ikvienā bibliotēkā notiek radošas aktivitātes, konkursi, spēles gan uzsākot kārtējo žūrijas darbu, iepazīstoties ar grāmatu klāstu, gan arī dažādi noslēguma pasākumi visām ekspertu grupām kā pirmsskolas izglītības iestādēs, tā arī skolās vai arī sapulcējot bibliotēkās vienuviet.

Tabula „Bērnu žūrija” bibliotēkās”

Nr. p.k.	Bibliotēka	2022 (28)	2021 (26)	2020 (22)	2019 (18)	2018. (19)	2017. (23)	2016. (24)	2015. (25)	2014. (24)	2013. (17)	2012. (19)
1.	Madonas novada	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.	Lubāna	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.	Varakļānu vsk.	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
4.	Kusa	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5.	Barkava	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6.	Bērzaune		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7.	Dzelzavas 1.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.	Ērgļi	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9.	Lazdona	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10.	Murmastiene	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11.	Degumnieki	x	x									
12.	Prauliena	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13.	Mārciena	x	x	x			x- sk	x-sk.	x-sk.	x-sk.		
14.	Vestiena	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
15.	Saikava	x	Atb.	Atb.	Atb.							
16.	Sarkaņi		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
17.	Stirniene							x	x	x	x	x
18.	Kalsnava			x	x	x	x	x	x	x	x	x
19.	Meirāni						x	x	x	x	x	x
20.	Kalsnavas psk.				x	x	x	x	x	x		

21.	Madonas v. ģimn.	x	x	Atb.								
22.	Bērzaunes psk.	x	x	x			x		x			
23.	Praulienas psk.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
24.	Cesvaines internātpsk. (likv.)							x	x	x	x	x
25.	Liezēre									x		x
26.	Liezēres psk.	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
27.	Ļaudona	x	x	x	x	x	x	x		x-vsk		x-vsk
28.	Madonas pils. vsk.	x	x				x	x	x	x		
29.	Mētrienas psk.(likv)					x	x	x	x			
30.	Ērgļu vsk.	x	x									
31.	Cesvaines vsk.	x	x									
32.	Degumnieku psk.	x										
33.	Jumurdas bibliotēka	x										
34.	Kr.Dāvida psk.	x										
35.	Dzelzavas psk.	Atb.	Atb.									
36.	Sausnēja	Atb.										

Barkavas bibliotēkā pirmsskolai un bērniem ar vecākiem tika piedāvātas vairākas izstādes ar pievienoto vērtību - pasākumu. Izmantojot Viņas Vorobjovas plašo un daudzveidīgo figūriņu kolekciju, bibliotēkā tika izliktas trīs izstādes “Leļļu parāde”, “Dīpu, dāpu lācis nāk!” un “Ziemassvētki nāk!”. Attiecīgi katrai izstādei notika pasākums, kurā bērni apskatīja izstādes, minēja mīklas, klausījās pasakas, dziedāja dziesmas, gāja rotaļās un katrā reizē radoši darbojās: papīra lellei veidoja svētku ietērpu, lāčukiem izgreznoja “tauriņu” un Ziemassvētku pasākumā locīja sniegpārslīņu. Bērni ir pieraduši, ka pasākumos notiek kāda radoša darbošanās, tāpēc viņi, nākot bibliotēkā jau prasa: “Vai mēs šodien arī kaut ko taisīsim!”

Lazdonas bibliotēkā organizēti literāri pasākumi Ilzes Indrānes un Jāzepa Osmaņa daiļradei. Organizēta Spoku stāstu pēcpusdiena, Ziemeļvalstu literatūras rīta un vakara lasījumi. Visveiksmīgāk vērtējams Bērnu žūrijas darbs.

Liezēres bibliotēkā 2022. gadā notikušas 3 izstādes bērniem un jauniešiem. Februārī –Velc pelīte, saldu miegu! – vakara pasaciņas, ar miega peļu piedalīšanos. Peles izgatavoja bibliotēkas vadītāja. Apskatīt - <https://ej.uz/biblpeles>
 Aprīlī – Maza zaļa vardīte – grāmatas par vardēm un krupjiem no Liezēres un Madonas novada bibliotēku krājumiem, Liezēres pagasta bibliotēkas vardīšu kolekcija, kura papildināta ar bibliotēkas vadītājas darinātajām vardēm. Apskatīt - <https://ej.uz/biblvardes>
 Jūlijā – Nerātnie pirkstiņi – Dzejnieka Jāzepa Osmaņa 90 gadadienai veltīta literārā izstāde no bibliotēkas fonda.

Organizēti 2 pasākumi bērniem: 21.aprīlī – Varžu diena Liezēres pamatskolas 1.klasē – izstādes apskate, sarunas par abiniekiem, varžu meistarklase, varžu tāllēkšanas sacensības. Bibliotēku nedēļas aktivitāte

10.oktobrī – bibliotekārā stunda Liezēres pamatskolas 7.klasei, par novadnieku režisoru Vili Lapenieku.

“Bērnu žūrija” Liezēres pagasta bibliotēkā netiek īstenota, jo šo programmu īsteno Liezēres pamatskola.

Ļaudonas pagasta bibliotēkā aprīlī Bibliotēku nedēļas ietvaros notika tikšanās ar krāsojamās grāmatas autori Elīnu Krupko. Pasākumā piedalījās 32 PII “Brīnumdārzs audzēkņi un viņu audzinātājas. Autore prezentēja savu grāmatu, katram bērnam bija iespēja izkrāsot savu grāmatas varoni un saņemt dāvanā šo krāsojamo grāmatu, kura vēsta par Madonu un pilsētas vēsturi.

Sagaidot pirmo septembri - Zinību dienu bibliotēkā bija skatāma literārā izstāde- “Klāt rudens, nu uz skolu”. Izstādē 12 bērnu grāmatas.

Septembrī tikšanās Andreja Eglīša Ļaudonas pamatskolā, kur bibliotekāre iepazīstināja 1.-5. klases bērnus ar BJVŽ grāmatām, kopīgi izspēlēja spēli, kurā katram skolēnam bija jāapraksta saviem klasesbiedriem kāds no grāmatu varoņiem, lai pārējie varētu atminēt, kurš tas ir. Pārsteidzoši, ka ne visi no bērniem zināja tādus grāmatu varoņus kā Vinnijs Pūks, Mazā Nāriņa u.c. Stundas noslēgumā atgādinājums par bibliotēkas sniegtajām iespējām, katrs skolēns saņēma grāmatzīmi, kur atzīmēt savas izlasītās grāmatas.

Pieminot un atceroties dzejnieku Andreju Eglīti, kuram oktobrī bija 110. jubileja, kopīgi ar BJIC “Acs” vadītāju izveidota Erudīcijas spēli klašu grupām - “Man pieder tas, kā nav.” Spēle sastāvēja no sadaļām - jautājums par dzejnieku, saliec dzejoļa fragmentu, uzmini dzejoļa nosaukumu pēc attēliem. Jautājumi 1.-4. klasei un 5.-9.klasei bija pielāgoti vecumam un zināšanām. Katrs no klases izmēģināja veiksmi un iegriezta spēles ratu, izlozējot vienu no sadaļām. Uzdevumus klase pildīja kopīgi, netrūka arī jautrības un smieklu, mēģinot pareizi salikt dzejoļa fragmentus. Spēles mērķis- papildināt skolēnu zināšanas par novadnieku Andreju Eglīti.

15. decembrī bibliotēkā notika radošā pēcpusdiena, kurā bērniem bija iespēja apgleznot ar trauku krāsām šķīvi un krūzi, izgatavot apsveikuma kartiņu, ko uzdāvināt kādam draugam vai radniekam Ziemassvētkos. Pēc radošajām aktivitātēm kopīgi izspēlēta izzinoši izklaidējoša spēle "Ziemassvētku karuselis". Spēlē dalībnieki iepazīna dažādas Eiropas Savienības valstu Ziemassvētku tradīcijas, par pareizajām atbildēm saņēma gardumus.

Degumnieku bibliotēkā visa gada garumā bibliotēkā notika lasīšanas maratons “Grāmatu bingo”. Tajā piedalījās arī 2 bērni. Septembrī Dzejas dienu ietvaros notika pasākums “Dzejas mēneša orientēšanās Degumniekos”, kurš tika organizēts kopā ar MFC “13.km” un tā vadītāju D.Kalniņu. Gada beigās bibliotēkā notika skaļās lasīšanas stunda ar 1./2. klases skolēniem un skolotāju I.Strodi.

Lai rosinātu bērnus un jauniešus iepazīties ar bibliotēkas darbu, Degumnieku pamatskolas projektu nedēļas ietvaros 23.5. – 8. klases skolēni piedalījās bibliotēkas stundās “Bibliotēkas pētnieki.”

No 60 bibliotēkā rīkotajām izstādēm 21 bija paredzētas skolēnu auditorijai. Bibliotēkā bija apskatāma arī bērnu un jauniešu zīmējumu izstāde “Kur dzīvo grāmatas”, kurā piedalījās 22 jaunie mākslinieki.

Sarkaņu bibliotēkā bērni un jaunieši kopā ar vecākiem azartiski darbojās marmorēšanas, tintes krāsu pludināšanas un Solar fast tehnikas meistarklasēs, kā arī skaļi lasīja dzeju āra lasītāvā Dzejas dienās.

Vestienas bibliotēkai piedaloties erudīcijas spēlē "Latvijas gada monēta 2021", tika gan popularizēta bibliotēka, gan datu bāze Letonika. Piedalīšanās bija ļoti veiksmīga, jo, ne tikai bibliotēka, bet arī viens no Vestienas bibliotēkas lietotājiem, ieguva piemiņas monētu.

Cesvaines bibliotēkā 22.aprīlī vidusskolas aulā pirmo četru klašu skolēni iesaistījās literārā pasākumā ar rakstnieci – “Ucipuci” autori - Zani Zustu. Jau pirms tikšanās rakstniece atsūtīja uzdevumus dalībniekiem, lai pasākumā visi varētu darboties. Bērniem ļoti patika!

Turpinājās tradicionālais lasītveicināšanas projekts “Burtu spēles”, kur jaunā paaudze vairākās vecumu grupās lasa grāmatas, piedalās radošajās pēcpusdienās, izsaka savas pārdomas par grāmatām un vērtē tās. Aizvadītajā gadā šajā pasākumā pieteicās 56 bērni un jaunieši, 33 no tiem izlasīja nepieciešamo skaitu grāmatu, bet anketas līdz galam aizpildīt pietika uzņēmības 20 dalībniekiem. “Burtu spēļu” dalībniekiem notika 3 radošās pēcpusdienas. Un pēc rezultātu apkopošanas ar čaklākajiem lasītājiem maija nogalē devās izzinošā braucienā uz Vecpiebalgu – Sveču mājā katrs pats sev izlēja skaistu sveci, iepazinās ar porcelāna izstrādājumu tapšanu, apskatīja porcelāna muzeju un priedējās par alpakām netālu no Vecpiebalgas. Bērni varēja šos mīļīgos un gudros dzīvniekus pa ziedošu pieneņu klājienu uzvest kalnā un atkal atpakaļ. 3 labākie lasītāji tika arī pie saldām balvām. Lai gan visus projekta nosacījumus pieveic ne tik daudzi, tomēr arī katra izlasīta grāmata ir svarīga.

Kā viens no patīkamākajiem aizvadītā gada pasākumiem palicis atmiņā “Velobrauciens par bibliotēkām” (Cycling for Libraries, <http://www.cyclingforlibraries.org>) – augustā. 12 bibliotēku draugi un bibliotekāri iesaistījās Cesvaines un Kraukļu bibliotēku kopīgi organizētajā pasākumā. Brauciens veda cauri Grašu muižai, apmeklējot fon Kālenus dzimtas kapus, tad uz brīvdienu māju “Dzirnavkalns”, netāļajām viduslaiku nocietinājuma paliekām – Grūbu skanstu, tālāk - Boķu dižozolu un noslēgumā - skolas muzeja apskate un pikniks Kraukļu bibliotēkā.

- **Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola 2030)” ietvaros**

Tā ir sadarbība ar skolām, PII jebkura radoša pasākuma organizēšanā. Tā ir sadarbība, realizējot Bērnu, jauniešu žurijas projektu. Daži piemēri no bibliotēku pārskatiem:

Barkavas bibliotēkai sadarbībā ar Europe Direct centru Madonā vasaras vidū notika izzinoša nodarbība “Dabas pētniecība”. Tā pulcēja ne tikai bērnus, bet arī vecākus. Kopā tika izzināta apkārtējā dabas daudzveidība - dažādas augu, koku un kukaiņu sugas. Vērotas cilvēku darbības atstātās pēdas apdzīvotā vietā un ārpus tās. Izmantojot dabas materiālus (akmeņus, čiekurus, lapas, zariņus, mizas, riekstus, ziedus) pasākuma dalībnieki veidoja rakstus, mandalas, dabas nospiedumus, gleznas un Latvijas kartes. Šī bija iespēja mazliet apstāties, atslābināties, ieklausīties dabas skaņās, spēlēt spēles, kurās izmantoti dabas materiāli. Bērnu un vecāku atzinums – arī esot dabā iespējams atrast daudz interesantu darbošanās veidu.

Bibliotēka - vieta, kur notikt mācību stundām! Kāpēc gan ne!? Piecas Vizuālās mākslas stundas, skolotājas Aijas Gailumas vadībā vairākām klasēm! Ar uzskatāmiem piemēriem, aplūkojot Ivandas Gailumas gleznas, bērni iepazīna glezniecības žanus, mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus un ar pastelkrītiņiem zīmēja fragmentus no gleznas. Jauki, ka mūsu sadarbība iet mijiedarbībā. Aicinājumu apmeklēt skolēniem šo izstādi piedāvāja bibliotēka, taču vēlmi vizuālās mākslas stundu norisei bibliotēkā izteica skola.

Vestienas bibliotēkai sadarbība pirmajā pusgadā bijusi ar ar Vestienas pamatskolu – vairākas klases apmeklēja Aivara Aivieksta izstādi Dzeja fotogrāfijās, bērni kopā ar skolotājiem pārrunāja dažādu mākslas virzienu sasaisti un iespējas. Diemžēl Vestienas pamatskolai šis bija pēdējais mācību gads, vasarā tā slēgta.

Cesvaines bibliotēka aprīlī iesaistījās vidusskolas starpdisciplināro mācību jomu projektā “Zem Čaka hūtes” foto orientēšanās posmā 4.-12. klasēm. Ēnu dienā 2 astotās klases audzēkņi ēnoja bibliotekāru. Viņuprāt, darbs ir tīri interesants, tikai alga par mazu.

Lubānas bibliotēkas secinājumi- tā kā Lubānas vidusskola šajā mācību gadā piedalās vairākos Nordplus mobilitāšu projektos, kā arī skolēni un pedagogi ir noslogoti gan mācību, gan ārpusklases darbos, bija problēmas ar aktivitāšu laiku saskaņošanu un pasākumi 5.- 12.klašu skolēniem izpalika. Pedagogi patlaban vēl cīnās ar attālināto mācību radītajām sekām, tāpēc izpalika arī aktīva sadarbība ar sākumskolas klašu skolotājiem.

- **Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums**

Ilggadīga sadarbība ar vietējām iestādēm un to darbiniekiem: ar PII audzinātājiem, vietējām skolām, skolotājiem, klašu audzinātājiem, arī jauniešiem centriem, mākslas un mūzikas skolām. Sadarbības izpausmes vērojamas ikvienā pasākumā, gan ar konkrētām PII bērnu grupiņām, gan skolu pedagogiem un klasēm. Tas lasāms pārskata iepriekš minētajās sadaļās, kā arī katras konkrētas bibliotēkas pārskatā.

Sadarbība starp skolu un publiskajām bibliotēkām, piemēram, Madonas pilsētas bibliotēkai SBA kārtā caur Madonas noavada bibliotēku kā piegādes vietu nodrošinātas grāmatas literatūras sundām: I.Ābeles “Paisums” 20 gab., Bulgakova “Meistars un Margarita” 25 gab.

Labāka sadarbība ar pirmsskolas vecuma bērniem ir tajās bibliotēkās, kas atrodas vienās telpās vai to tuvumā, piemēram Barkavas, Bērzaunes, Dzelzavas pagasta 2., Lazdonas, Ļaudonas, Degumnieku, Praulienas, Cesvaines, Lubānas, Varakļānu bibliotēkās.

Daži piemēri:

Degumnieku bibliotēka - multifunkcionālā centra “13.KM” vadītāja Dace Kalniņa pati ir aktīva lasītāja un mudina to darīt arī jauniešus.

Praulienas bibliotēkas sadarbības partneri:

Praulienas pamatskola – piedalījās Praulienas pamatskolas organizētā Ilzes Indrānes literārās jaunrades konkursa darbu vērtēšanā un noslēguma pasākumā H.Medņa kultūrizglītības centrā “Dziesmusvētku skola” un “Lejaszīlēs” pie rakstnieces I.Indrānes. Sadarbība ar PII “Pasaciņa” -BJ žūrija, pagasta Jauniešu centrs – ierakumu sveču Ukrainai gatavošana.

Kraukļu bibliotēkas sadarbība ar Cesvaines vidusskolas klasēm, uzņemot ekskursantu grupas, pārgājēju dalībniekus, kā arī citiem ekskursantiem, sadarbība ar otrpus ceļam pretī esošo Cesvaines VUGD posteni, sadarbība ar Cesvaines bibliotēku organizējot velobraucieni.

Varakļānu, Stirnienes bibliotēkā bija apskatāma Varakļānu mūzikas un mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde.

- **Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā**

Madonas novada bibliotēkas rīkotajos semināros tiek runāts par darbu ar bērniem novitātēm, aktualitātēm. Darbinieki aktīvi apmeklējuši tiešsaistes profesionālās pilnveides pasākumus, kuros kāda no tēmām veltīta šī darba specializācijai. Piedāvājums un iespējas bija plašas, no katra paša darbinieka atkarīgs, cik aktīvi piedalās zināšanu apguvē un tālākā praktiskā darba pielietojumā.

- **Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi**

Daudzās bibliotēkās samazinās bērnu skaits – iedzīvotāju skaita ziņā, līdz ar to arī bibliotēkas lasītāju skaits samazinās. Iepriecinoši, ka pamazām bērni atgriežas bibliotēkās pēc pandēmijas aizliegumiem. Taču lasīšanas aktivitātes nav primārās.

Slēgtas skolas: pārskata periodā - Vestienas pamatskola -sekas – lasītāju skaita samazināšanās publiskajās bibliotēkās, bērni tiek aizvesti un atvesti dzīvesvietās konkrētos laikos, aktīvākā dienas daļa pāriet skolā, vai skolai tuvākajā bibliotēkā.

No bibliotēku pārskatiem:

Kalsnavas bibliotēka- ne tik vien bibliotēkas, bet visas sabiedrības problēmas darbā ar bērniem ir nepieciešamība pēc nepārtrauktas izklaides, tās iztrūkums draud ar uzmanības noturības trūkumu. Bibliotēkārājās stundās liek uzsvaru uz elementārajām savstarpējo attiecību normām – cieņu pret runātāju, attieksmi pret grāmatu vai izstādes eksponātu, iespēju uzzināt ko jaunu ikvienā situācijā, ikvienā tēmā.

Ērgļu bibliotēkā saskatītās problēmas:

Ar katru gadu samazinās to bērnu skaits, kuri apmeklē bibliotēku. Un tā laikam galvenā problēma Ērgļu pagasta bibliotēkā darbā ar bērniem un jauniešiem. Arī te ir vairāki iemesli, kurus novērst nav bibliotēkara varā:

Pagarinātā grupa. Pēc stundām bērni uzreiz iet uz grupu un pavada tur savu brīvo laiku. Grāmatas viņi ņem arī no skolas bibliotēkas. Tā ir uz vietas ērtāk.

Pulciņi. Bērni ļoti noslogoti ar pulciņiem, ka nav laika atnākt uz bibliotēku.

Jaunas tehnoloģijas iespējas. Bērniem vairs negribas lasīt. Diemžēl daudziem mobilais telefons ar interneta pieslēgumu ir aizstājis grāmatu. Daudzas interneta vietnes piedāvā bezmaksas vajadzīgo lejupielādi. Tādējādi lielāko daļu no bērna brīvā laika aizņem internets un sociālie tīkli.

Skolā vairs neliek lasīt ieteicamo literatūru.

Pēdējos gados bērni negrib lasīt un neprot labi lasīt, līdz ar to diezgan sarežģīti strādāt. Daudz ir atkarīgs no bērnu vecākiem. Ja vecāki nemudinās, nemācīs un nepieradinās bērnus pie lasīšanas, nekas labs arī nebūs un iespieddarbu izsniegums ar katru gadu kritīs. Viens pats bibliotēkars nevar iemācīt un pieradināt bērnu pie lasīšanas. Tas jā dara gan vecākiem, gan skolai, gan bibliotēkai.

8. Novadpētniecība

- **Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes**

Novadpētniecība - bibliotēku darbības virziens savas kopienas vēstures saglabāšanā. Pārskata perioda prioritātes: turpināt vākt, sistematizēt un popularizēt materiālus par novadniekiem, ievērojamām vietām, notikumiem, rīkojot izsādes, organizējot pasākumus, vadot ekskursijas. Bibliotēku tematiskajās mapēs turpina krāties materiāli par pilsētām, pagastiem – to ļaudīm, dabu, norisēm sabiedrībā un politikā. Bibliotēkās ir vieta novadpētniecības krājumam, materiāliem, kas nemītīgi tiek pilnveidots un papildināts.

Novadpētniecības darbs tiek veikts, balstoties uz “Madonas reģiona bibliotēku novadpētniecības koncepciju”.

Barkavas bibliotēkā turpinās darbs pie materiāla “*Izzini un pieraksti Barkavu*”. Tiek pierakstīti stāstījumi, atmiņas, piedzīvojumi. Vasarā tika uzsākta LNB Digitās bibliotēkas resursa periodika.lv izpēte, tika veidota rubrika “Par mums rakstīja...”, kurā atlasīti, noformēti un Barkavas sociālajā tīklā Facebook 2x mēneši publicēti materiāli par Barkavas paagstu. Materiāli skatāmi digitāli un klātienē, turpināsies 2023.gadā.

Dzelzavas pagasta 1.bibliotēka veido pagasta nozīmīgāko notikumu gada hroniku.

Praulienas pagasta bibliotēkā izveidota izstāde uz 12 planšetēm par Praulienas pagastu.

- **Novadpētniecības krājums:**

- ✓ ***komplektēšana, ietvertu materiālu veidi***

Bibliotēkas turpina papildināt tematiskās un novadpētniecības mapes par pagastu, pilsētu vēsturi un novadniekiem. Pamatā tās ir rakstu kopijas no preses izdevumiem, izdrukas no interneta resursiem, grāmatas par novadu un novadniekiem. Pieejamas 563 novadpētniecības (2021.gadā- 556; 2020. gadā-557) tematikai veltītas mapes, arī albumi, dzīvesstāsti izdevumi, akti par zemes piešķiršanu lauksaimniecības zemēm, arī iedzīvotāju atmiņas rokrakstos, dažādi npublicētie materiāli.

Materiāli papildināti ar Lursoft atlasītajām publikācijām, izmantojot Lursoft digitālā aģenta kartīti.

Dzelzavas pagasta 1. 16.septembrī Laimoņa Skrides grāmatas “Piezīmes par manu dzīves staigājumu 1949-1959” prezentēja novadnieks, Arija Skrides fonda dibinātājs, dr.med. Andris Skride. Grāmata ir par Andra vectēva Imanta Skrides brāļa Laimoņa Skrides (1930-2012) atmiņām, kas dienasgrāmatas formā stāsta par laiku, kas pavadīts cīnoties pret padomju okupāciju, esot mežabrālim Kurzemes puses mežos. Pasākums pulcināja 15 interesentus un katram tika uzdāvināta jaunā grāmata.

Lubānas bibliotēkā šajā pārskata periodā novadpētniecības krājumu papildināja tikai lubānieša Ēvalda Leona dzejas grāmata „Vēl kādu dien”. Gada nogalē saņēma dāvinājumu no Annas Eglienas un Bronislavas Martuževas fonda “Rakstītāja”- Bronislavas Martuževas dzejas krājuma “Rakstītāja” faksimilizdevumu.

Varakļānu bibliotēkā - biedrības "Hronoloģeja" valdes loceklis Kaspars Strods visas savas izdotās grāmatas dāvina arī bibliotēkai. Gada sākumā sadarbībā ar Novada muzeju bijām grāmatas "Pagātnes nospiedumi. Varakļānu ebreju kopiena." atvēršanas svētkos. Gada nogalē dāvinājumā saņēmām grāmatu "Cilvēks *običnij*", stāsts par kādu varakļānieti un viņa trauksmainajiem piedzīvojumiem.

Visās bibliotēkās krājumā ir apgādā "Jumava" izdots Andreja Eglīša dzejas krājums "Ticībai un gaismai", kas sastādīts sadarbībā ar Madonas novada bibliotēku, pašvaldības finansiāli atbalstīts.

✓ *krājuma organizācija un glabāšana*

Novadpētniecības materiāli sistematizēti tematiski mapēs, izvietoti atsevišķos plauktos, brīvi pieejami apmeklētājiem. Vairākās bibliotēkās grāmatas marķētas ar oranžas/ zaļas krāsas uzlīmi. Dažādi materiāli saglabāti diskos, ārējā diskā, USB zibatmiņās.

✓ *digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana*

Bibliotēkas neveido digitālās kolekcijas. Esošie foto, rokraksti un dokumenti tiek skenēti un glabāti atsevišķās mapēs datorā.

✓ *krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums*

Novadpētniecības darbs ir nebeidzams process, darbs ar krājuma pārskatīšanu, papildināšanu, izvērtējumu, sistematizēšanu turpinās. Turpinājās novadpētniecības mapju aprakstu veidošana Novadpētniecības datubāzē reģiona bibliotēku kopkatalogā. Jāturpina mapju kvalitātes izvērtēšana. Jādokumentē šodienas notikumi, jo rīt tā jau būs vēsture!

✓ *izmantojums*

Novadpētniecības materiāli izmantoti, veidojot izstādes, organizējot pasākumus, iesaistoties vietējās kopienas aktivitātēs. Tos izmanto pagastu iedzīvotāji, darbinieki, pedagogi, arī studenti, dzimtu pētnieki, viesi. Īpaši novadpētniecības krājums raisa interesi tad, kad ir kāda pagasta aktivitāte ar plašu rezonansi- piemēram, Latvijas brūnās govys pasākums, piemēram Vestienā.

• **Novadpētniecības darba popularizēšana**

Izstādes – 2022.-gadā - 117
(2021. – 125; 2020. – 82; 2019.-110; 2018.- 134);

Pasākumi – 2022.gadā- 68
2021. – 52; 2020.- 57; 2019.-78; 2018.-86);

ekskursiju grupas – veidi, kā tiek izmantoti, popularizēti bagātīgi uzkrātie novadpētniecības materiāli.

Tabula "Novadpētniecības darba aktivitātes"

Nr.p.k.	Bibliotēkas nosaukums	Mapes	Pasākumi	Izstādes
1.	Madonas novada bibliotēka			
2.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka	12	0	2
3.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka	12	0	1
4.	Aronas pag. Viesienas bibliotēka	7	12	6
5.	Barkavas bibliotēka	9	3	2
6.	Stalīdzānu bibliotēka	8	0	0
7.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	20	2	5
8.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka	32	2	7
9.	Dzelzavas pag. 2. bibliotēka	14	0	9
10.	Kalsnavas pag. bibliotēka	13	1	4
11.	Lazdonas pagasta bibliotēka	15	4	3
12.	Liezēres pagasta bibliotēka	30	2	3
13.	Liezēres pag. Mēdzūlas bibliotēka	10	0	0
14.	Ļaudonas pagasta bibliotēka	26	1	4
15.	Ļaudonas pag. Sāvienas bibliotēka	11	0	3
16.	Mārcienas pagasta bibliotēka	20	2	2
17.	Mētrienas pagasta bibliotēka	38	2	4
18.	Degumnieku bibliotēka	19	1	5
19.	Praulienas pagasta bibliotēka	26	9	5
20.	Praulienas pag. Saikavas bibliotēka	10	1	3
21.	Sarkaņu pagasta bibliotēka	11	4	5
22.	Sarkaņu pag. Biksēres bibliotēka	22	1	3
23.	Vestienas bibliotēka	16	1	4
24.	Cesvaines bibliotēka	17	3	0
25.	Kraukļu bibliotēka	9	2	10
26.	Ērgļu bibliotēka	8	2	6
27.	Jumurdas bibliotēka	13	7	7
28.	Sausnējas bibliotēka	8	2	4
29.	Lubānas pilsētas bibliotēka	37	1	3
30.	Meirānu bibliotēka	14	0	1
31.	Varakļānu tautas bibliotēka	41	0	2
32.	Murmastienes bibliotēka	21	5	4
33.	Stirnienes bibliotēka	12	0	3

	Kopā:	563	68	117
--	--------------	------------	-----------	------------

Novadnieku popularizēšanai bibliotēkas izmanto ceļojošo izstāžu iespējas. Blogeres madonietes Sandras Kokas izstāde “Pielasīt sirdi” pabijusi Mārcienas, Jumurdas, Praulienas, Degumnieku, Bērzaunes Lazdonas bibliotēkās. Izstāde “Aivars Aivieksts. Dzeja fotogrāfijās” pabijusi Kalsnavas, Ērgļu bibliotēkās, bet mākslinieces Annas Aizsilnieces tērpu kolekcija ”Etnogrāfija” bija skatāma Madonas, Mārcienas un Viesienas bibliotēkās. Ļaudonietes Ivetas Tropas gleznu izstāde bija skatāma Ļaudonā, Madonā un jau tapis bibliotēku saraksts 2023.gadam, kurp ceļot šai izstādei.

Bibliotēkās izlikta literatūras izstādes, veltītas novadniekiem – jubilāriem, piemēram, rakstniecei Ilzei Indrānei, keramiķim Jānim Seikstam, pulkvedim Oskaram Kalpakam, teātra mākslas vecmeistaram Kārlim Pamšem, aktierim Gunāram Placēnam, gleznotājam, pedagogam Jānim Simsonam, dzejniekam Andrejam Eglītim, vēsturniekam Austrim Apsītim, rakstniekam Osvaldam Mauriņam, māksliniekam Gunāram Krollim, dzejniekam Jānim Sirmbārdim, Jurim Alunānam, cītaru meistaram Vodemāram Goldbergam, aktierim Normundam Laizānam, aktiera Pētera Liepiņa piemiņai, astoloģei Danutai Kiopai, Pēterim Upītim, gleznotājam Rūdolffam Pinnim u.c.

Barkavas bibliotēkas pagasta svētkos “Āra lasītāvā” viens no piedāvājumiem bija izstāde “Par mums rakstīja...”, kurā materiāli no www.peridika.lv par barkavas pagastu. Dzejas dienās piedalās dzejniece Modra Iknere (Selga). Barkavietes Vijas Vorobjovas kolekciju izstādes “Lelļu parāde”, “Dipu dapu lācis nāk”, “Ziemassvētki nāk!”. Izstādē “Ilze&Alise” parādīti mātes un meitas vaļasprieki.

Dzelzavas pagasta 1. bibliotēkā veidotas jubilejas izstādes ar novadpētniecības materiāliem, kā arī mākslas konkurss atceroties novadnieku Kārli Pamši, kurā varēja piedalīties pieslēdzoties bibliotēkas mājas lapai, Facebook mājas lapai vai anketu nodot papīra formātā bibliotēkā. Dalībnieku skaits aktivitātē sasniedza 15 interesentus. Trijiem veiksmīgākajiem tika pasniegtas grāmatu balvas. 19. martā Siguldas Devons un LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts organizē Facebook platformā pasākumu “Rīts ar literatūrzinātniekiem Viesturu Vecgrāvi par Inčukalna literātiem Doku Atis, Jānis Sudrabkalns”. Bibliotēka dalījās ar informāciju un bibliotēkā varēja attālināti piedalīties publiskajā pasākumā.

Lazdonas bibliotēkā dzejas dienās tikšanās literāri dzejiskā sarunā ar dzejnieci, publicisti, novadnieci Andu Līci.

Ļaudonas pagasta bibliotēkā sadarbojoties ar Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju apmeklētājiem tiek piedāvāta iespēja aplūkot izstādes, kurās redzama informācija par Madonas novada vēsturi, personībām, vietām. Bibliotēkas apmeklētāji labprāt izmanto šo iespēju, meklē fotogrāfijās pazīstamas vietas, uzvārdus.

27. augustā Ļaudonā norisinājās pasākums “Sajūtu nakts”. Pasākuma ietvaros bija aplūkojama bibliotēkas vadītājas veidotā izstāde – “Ļaudonas parks laika lokos”. Izstādē iekļauta informācija par estrādes tapšanu, parka pirmsākumi, iedzīvotāju atmiņas, avīžu raksti par parkā notikušajiem pasākumiem. Izstādi papildināja 1986. gadā uzņemta tā laika vietējā iedzīvotāja filma par estrādes būvniecību uz projektora un foto no dažādiem pasākumiem, gadatirgiem parkā.

Liezēres pagasta bibliotēkā 2022. gadā 3 novadpētniecības izstādes.

Martā - 1949.gada 25.marts Liezērē – materiāli no bibliotēkas novadpētniecības krājuma.

Aprīlī – Tāds košums! – gleznotājas Ilzes Avotiņas 70 jubilejai veltīta izstāde.

Novembrī – Liezēres pagasta LKO kavalieri. – Novadpētniecības materiāli.

Notikuši 2 novadpētniecības pasākumi.

19.aprīlī - Meistarklase “No rokdarbiem līdz dārgumiem.” – Bibliotēku nedēļas ietvaros - Kvīlinga meistarklasi klubiņam “Teiksma” vada Maruta Gravāne. Apskatīt – <https://ej.uz/biblkvilin>

23.augustā – Liezērietei Austrai Driķei 85. - Ilggadīgas pagasta medicīnas darbinieces jubilejas svinības bijušajā ambulances ēkā. Apskatīt - <https://ej.uz/biblaustra>

Daudz darba un laika jāieplāno novadpētniecības krājuma sakārtošanā un sistematizēšanā. Dalītais nedēļas darba laiks 3 dienas Liezērē, 2 dienas Ozolos, nedaudz tam traucē. 2023.gadā plānotas darba laika izmaiņas. 2024.gadā ir Liezēres bibliotēkas 100gade. Jau 2023.gadā jāsāk plānot darbs šim laikam.

Mārcienas bibliotēkā septembrī bija apskatāma vietējās pagasta iedzīvotājas Sandras Valaines gleznu izstāde “Šķūnīšu māksla”. Izstādes atklāšanas dienā notika sarunu pēcpusdiena par gleznošanas tēmu mākslinieces dzīvē. Stāstu pēcpusdienas viesi dalījās iespaidos par mākslas darbu tapšanu, par krāsu un darba tehnikas izvēli, par iemesliem kas pamudina pievērsties zīmēšanas hobijam.

Visnozīmīgākais pasākums pārskata gadā novadpētniecības jomā bija sadarbībā ar Mārcienas kultūras nama vadītāju veidotā izstāde “Vecās mājas stāsts.”

Mētrienas bibliotēkā skatāma Austrumvidzemes vainagepuru izstāde, ko darināja mētrēniete Inese Podiņa.

Saikavas un Praulienas bibliotēkās praulēnieša Jāņa Avotiņa dabas fotogrāfiju izstāde.

Vestienas bibliotēkā sava novada un novadnieku popularizēšanai bijušas 4 izstādes. Tradicionālajā joku dienā- 1. aprīlī – atklātā karikatūru izstāde, kura visinteresantākā bija vecākās paaudzes vestieniešiem, kuri varēja atpazīt atainotos personāžus, ar smaīdu atskatīties uz deviņdesmitajiem gadiem un rosību KS darbnīcu teritorijā caur sargu būdiņas logu.

Cesvaines bibliotēka “Velobraucienā par bibliotēkām” iepazīna savu novadu. Tikšanās ar rakstnieku Andri Akmentiņu un novada vēstures zinātāju Daci Zvirgzdiņu, lai ielūkotos Jāņa Ezeriņa dzīvē un daiļradē.

Kraukļu bibliotēkā: velobrauciena “Par bibliotēkām”, maršrutā bija iekļautas divas novadnieces- jubilāres:

a) aktrises Elvīras Baldiņas 103 dzimšanas diena, kura ir 11. augustā;

b) Pirmās sievietes-ērgelnieces, komponistes Marija Gubenes 150 gadu atcere.

Velobrauciena dalībnieki iepazīnās ar E. Baldiņas dzīves stāstu un M.Gubenes biogrāfiju, kā pirmās sievietes ērgelnieces devumu mūzikā. Stāstījums par abām novadniecēm- jubilārēm tika sagatavots no bibliotēkas novadpētniecības materiāliem.

11. augustā Rīgā Misiņa bibliotēkas zālē notika tikšanās ar jubilāri Elvīru Baldiņu, kino režisori Virdžīniju Lejiņu un uzņemtās dokumentālās filmas “Es esmu runājusi” pirmizrādes demonstrēšana.

Novadpētniecības darba popularizēšana: ekskursijas 2. stāva ekspozīcijā ir apskatāmi materiāli uz planšetēm [skaits gb.]: par E.Baldiņu –7; E. Lāci – 3 (biogrāfija) +2(kino “Dāvana vientuļai sievietei”) =5; A. Karlsoni – 6; M.Gubeni – 1; Kraukļu pagasta saimniecības, amatnieki, dzirnavas – 8; Kraukļu

skolas vēsture- izlaidumu foto -5. Sarīkojumu zālē tiek organizētas izstādes par novadniekiem viņu dzimšanas dienās.

Ērgļu bibliotēka sniegtas uzziņas: Ērgļu HES vēsture; DUS Ziemeļu naftas ēkas būvniecības vēsture; Dzelzceļa Rīga – Ērgļi stacijas; Ērgļu vēsturiskās ēkas; Saieta nama būvniecības vēsture; Profesionālās skolas vēsture; Leibomu dzimta. Bibliotēku nedēļā tikšanās ar Dainu Grūbi, Lindu Šmiti. Izstāde “Toreiz un tagad” sadarbībā ar Jumurdas un Sausnējas bibliotēkām. Literārā pēcpusdiena “Dzejnieci Zinaidai Lazdai – 120” – sadarbībā ar muzeju “Braki”, Ērgļu mūzikas skolu, apvienību “Mana filmu studija”; D. Zvirgzdiņu, M. Breikšu– piemiņas brīdis pie Z. Lazdas kapavietas, bibliotēkā atceres stunda par dzejnieci, mūzikas skolas audzēkņu muzikāls priekšnesums. “Mana filmu studija” veidotais sižets redzams tīmekļa vietnē YuoTube <https://www.youtube.com/watch?v=YzrG-0IUjaE>

Jumurdas bibliotēkā: konkurss „Dzejniekam Jānim Sirmbārdim- 85!”- par dzejnieka dzīves un daiļrades faktiem. Lasītāji bibliotēkas fondos meklē atbildes Iesūtīja atbildes 6 dalībnieki. Piemiņas brīdis „Lāčplēšu diena” Vējavas un Jumurdas kapsētās. Šajā pārskata periodā novadītas 5 ekskursijas interesentu grupām no Jelgavas, Rīgas, Aronas pagasta, Saulkrastiem, Madonas, kopā 135 ekskursanti.

Sausnējas bibliotēkā nozīmīgākasi pasākums - Lindas Šmites grāmatas “Valdis. Ne tikai Staburaga bērns” atvēršanas svētki.

Varakļānu bibliotēkā Mākslas skolas absolventu izstāde.

Murmastienes bibliotēkā tiek godināti arī Madonas reģiona dzejnieki un kultūras darbinieki, Arī Dzejas dienās tiek dots vārds vietējiem dzejniekiem – amatieriem. Varbūt tā ir ne tik dziļa dzeja, bet tiek izcelti pašu ļaudis. Visās izstādēs un pasākumos vienmēr tiek uzsvērts tas, kas saistās ar mūsu novadu, piemēram, literatūras izstādei „1991.gada barikāžu ugunsgrāvis” tiek pievienoti barikāžu dalībnieku saraksti, represēto saraksti un citi materiāli, kas saistās ar mūsu novadu.

Vislielāko interesi no apmeklētāju puses izraisīja Latvijas simtgadei veltīts izstāžu cikls visa gada garumā un turpināsies arī nākamajos gados „Talanti mums līdzās. Iepazīsim tos!” Interesanta bija gleznotāja Daiņa Ozoliņa jaunāko darbu izstāde, kuru atklājot bija arī novadnieces Lidijas Radiņas 2 grāmatu atvēršanas svētki.

Apmeklētāju interesi rosinošas ir rokdarbu izsādes “No jauna vecs” un pirms Ziemassvētkiem adījumu izstāde “Lai silti!”

- **Sadarbība novadpētniecības jomā**

Sadarbība ar pagasta, pilsētas iedzīvotājiem, vēstures izpētes entuziastiem, kuri piedāvā savus atrastos materiālus. Sadarbība ar Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju materiālu vākšanā, izstāžu deponēšanā. Sadarbība un ideju apmaiņa starp bibliotēkām.

Ceļā uz "Latviešu grāmatai 500" Madonas novada bibliotēka iesaistījās LNB programmā, kas veltīta latviešu grāmatas gadadienas atzīmēšanā. Ar mērķi – popularizēt latviešu kultūras attīstību caur rakstītā vārda grāmatās, laikrakstos nozīmi, izveidota interaktīva virtuālā izstāde “Laikrakstu rašanās sākumu un attīstību līdz mūsdienām Madonā (senāk – Biržos) un tuvākajā apkārtnē”. Izstādes tapšanā iesaistīti Madonas un Varakļānu novadu bibliotēku darbinieki, apzinot un savācot informatīvo materiālu par laikrakstiem savā pagastā, pilsētā.

Daži piemēri:

Barkavas bibliotēkai ar vēstures entuziastu Jāni Solzemnieku, vēsturniecēm Janīnu Liepiņu, Silviju Zepu, ar Ivetu Balodi dzimtu pētniecībā, bijušo bibliotēkas vadītāju Ritu Morozu.

Kalsnavas bibliotēkai sadarbība turpinās ar Brigitu Balodi, kura sniedz informāciju par fotogrāfijām, kurām neviens cits nezina pat aptuveno gadu vai notikumu, vai cilvēkus. Viņa liek lietā savu ilggadējo muzeja darba pieredzi un ir vērīgs viedokļa veidotājs saskarsmē. Laimējies iepazīties ar Jāni Liepiņu, leģionāra dēlu, kurš piedāvāja fotogrāfijas no tēva albuma. Ieguva Latvija Vanagu organizācijas Kalsnavas nodaļas foto, kā arī padomju laiku padomju saimniecības „Kalsnava” darbinieku foto darba un svētku, atpūtas brīžos. Sadarbība turpinās ar Irēnu un Aivaru Klušiem – 3 mākslas izstādes „...ēnā”, pļaviņieša Linarda Skudras (Irēnas tēva) gleznu izstāde „Retrospekcija” un „Akvareļi”. Ziemassvētku noskaņās no Aiviekstes muižas kolekcijas bibliotēkā tika izliktas 184 senas pastkartes laika aptvērumā no 1904.-1953.gadam. Cienījamā kalsnaviete Aija Kaškure savā 70 gadu jubilejā dalījās izstādē „Grāmatas un gleznas manā dzīvē” (Aiviekstē). Tajā bija ne tikai grāmatas, bet arī gleznas no viņas kolekcijas, kas, noskenējot QRkodu, līdz ar stāstījumu bija redzamas youtube kanālā. (<https://ej.uz/zzm8>)

Ir iegūta Veckalsnavas vecā mūra tilta pār Bērzaunes upi renovācijas gaitas foto fiksācija visā darbu ilgumā, ar ko laipni dalījās Mikus Zamarajevs (Veckalsnavas Rijziņu mājas īpašnieces mākslinieces Aijas Ozoliņas māsas dēls).

Degumnieku bibliotēkā fotoizstāde “Lubāna ezera iedambēšana toreiz un tagad” - sadarbībā ar biedrību “Pie kraujas”. D. Krēsliņas fotogrāfijas “Liepsalas toreiz un tagad”. Izstāde par amatiereteātri “Cits modelis” – sadarbība ar Degumnieku tautas namu.

Praulienas bibliotēkas sadarbība - Madonas novadpētniecības un mākslas muzejs – veidojot izstādi par Praulienas pagastu. Praulienas pamatskola – pasākums skolēniem par deportācijām un vidējo stāstu demonstrēšana par Praulienas pagasta mājām. Pasākums cītaru meistaram Voldemāram Goldbergam sadarbībā ar Saikas bibliotēku. Praulienas pagasta iedzīvotāju rokdarbu izstāde. Dzidras Bogatirevas sunu figūru kolekcija un iedvesmas citāti. Ata diena – Arta Kumsāra 80. dzimšanas dienai veltīts pasākums un citi.

Biksēres bibliotēkā tikšanās ar mākslinieku, kolekcionāru “Aiviekstes muižas” saimnieku Aivaru Klušu, izstādē skatāmas Madonas apriņķa kultūras un sporta pasākumu afišas laika posmā no 1903.-1943.gadam.

Kraukļu bibliotēkai ilgstoša un laba sadarbība ar Madonas Novadpētniecības un Mākslas muzeja speciālisti organizējot un plānojot ceļojošās izstādes. Cesvaines Tūrisma centra apskates objektu bukletā ievietota informācija par “Kraukļu skolu”.

Lubānas bibliotēkai sadarbība ar pensionāru biedrību “Cerība” un tās priekšsēdētāju Elzu Reiteri turpinās no gada gadā. Palīdz gan izvēlēties literatūru par dažādām seniorus interesējošām tēmām, gan dodas ciemos ar literatūras apskatiem, dzejas kompozīcijām. 2022.gada izskaņā seniorus B.Ēķe iepazīstināja ar “Lubānas vārds Latviešu folkloras digitālajā krātuvē www.garamantas.lv”.

Jauninājumi novadpētniecības darbā

Jāturpina iesāktais darbs.

Barkavas bibliotēkā rubrika “Par mums rakstīja...” no www.periodika.lv materiāliem.

Kalsnavas bibliotēkā par jauninājumu uzskata Aivara Aivieksta dzejas foto izstādes izsaukto seno zirņu sēklu apmaiņas un popularizēšanas maratonu. Gada sākumā noklausījās sēklu lolotāju un sēklu apmaiņas punktu veidošanas lekcijas. No uzrunātajiem apmeklētājiem atsaucās Brigita Balode, kura atnesa turzu ar zirņiem, kurus iemanojusi no draudzenes, kura tos saņēmusi no Aivara Aivieksta. Savukārt, piekrītot izvietot bibliotēkā A.Aivieksta foto dzejas izstādi, saliktas kopā šīs divas lietas, dzeja un lauksaimniecība, turklāt vēl ieguva no viņa arī aprakstu par šo seno kultūru. Pavisam projektā iesaistījās 9 lasītāji, iesējot ap 230 zirņiem. Turpināsim šo darbu arī 2023.gada sezonā, daloties pieredzē.

Mārcienas bibliotēkā - tā kā nākošajā, 2023. gadā, ir iecerēts atzīmēt Mārcienas 810. jubileju, tiek domāts un plānots atjaunot un pilnveidot novadpētniecības istabu, lai varētu to atvērt apmeklētājiem. To ir iecerēts veikt sadarbībā ar pārskata perioda nogalē Mārcienas kultūras namā jaunizveidoto “muzeja pulciņu”.

Degumnieku bibliotēkā pasākums “Dzejas dienu orientēšanās Degumniekos”. Vīrāki jaunieši patīkami pārsteigti par jaunatklātajām vietām Degumnieku ciemā.

Kraukļu bibliotēkā sāktas veidot novadpētniecības mapes par Kraukļu skolas absolventiem, folkloras kopu “Krauklēnieši”. Turpinās darbs pie kino režisora Ēriku Lāča uzņemtajām filmām, par katru filmu 1 planšete. Jau veidojas filmām “Līvsalas zēni”, “Kapteiņa Enriko pulkstenis”.

Ērgļu bibliotēkā sākts darbs pie novadpētniecībai veltīta sektora veidošanas – vienkopus izvietotas mapes, albumi, grāmatas u.c. dokumenti un priekšmeti. Stends izstāžu un aktualitāšu eksponēšanai.

- **Novadpētniecības istabas**

Nosacīti par šādu var uzskatīt Kraukļu bibliotēkas ēkas (bijusī Kraukļu skola) 2. stāvā izveidotas ekspozīcijas, veltītas novadniekiem. Šeit iekārtotas klašu telpas, aprīkojums, 79 dažādi eksponāti no skolas laikiem. 1345 grāmatas, kuras sūtījis ASV pilsonis Miķelsons kā “Grāmatu klēti” Kraukļu skolai.

- **Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi**

Ir jāizmanto visas iespējas runāt ar vēl esošajiem vecajiem cilvēkiem, lai dokumentētu viņu atmiņas. Digitālā laikmeta iespējas tam ir ļoti pateicīgas, tās tikai pareizi jāizmanto

Problēma ir jaunu ideju trūkums krājuma popularizēšanā, kas nodrošinātu lielāku novadpētniecības krājuma apgrozību. Arī pieredzes trūkums minams kā viena no problēmām.

Kalsnavas bibliotēka- novadpētniecības darba problēma ir tā, ka mapē tā interesē nedaudzus cilvēkus. To var redzēt, publicējot facebook lapā kādu vēsturisku bildi vai faktu, uzreiz ir jautājumi un jauni fakti. Risinājums ir digitalizācija. Īpaši šis jautājums aktuāls ar karadarbību Ukrainā, kad ar

saviem ziedojumiem padarām iespējamu Ukrainas kultūrvēstures bagātību digitalizēšanu. Ikvienu karadarbība – Afganistānā, Sīrijā, Irākā, Palestīnā, Izraēlā, Ukrainā, jau ir iznīcinājusi gan cilvēku dzīves, gan viņu sakrātus un glabātās materiālās un nemateriālās vēstures liecības. Un iznīcinot vēstures liecības, cilvēkam tik noņemta iespēja identificēties ar savu tautu, kultūru.

- **Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības**

Novadpētniecības darbs ir interesants, tas saistīts ne tikai ar vēstures izpēti, bet arī mūsdienu notikumu atspoguļošanu nākamajām paaudzēm. Tāpēc ir svarīgi atstāt liecības, fotogrāfijas par šodienas aktualitātēm, notikumiem. Pozitīvais no Covid-19 pandēmijas – laiks, ko bibliotekāri varēja veltīt novadpētniecības materiālu papildināšanai, kārtošanai.

Novadpētniecības darbs ir tas, kurš neprasa lielus līdzekļus, bet tam jāvelta daudz laika, tas ir nebeidzamais stāsts. Jāuzsāk digitalizācija.

Novadpētniecības darba jomā problēmas sagādā materiālu digitalizācija, kas pagarinātu pieejamo resursu dzīves ciklu. Šādu pakalpojumu nodrošināšanai bibliotēkām nav pietiekams finansiālais nodrošinājums, kā arī ir laika un personālresursu trūkums.

Novadpētniecības materiālu apzināšanā un apkopošanā svarīgi iesaistīt pēc iespējas vairāk cilvēku, jo viņu pienesums ir nenovērtējams. Bibliotēkām jāturpina aktīvi meklēt, apkopot un saglabāt vērtīgos materiālus, kuri vēsta par sava novada kultūrvēsturi, vērtībām un tradīcijām. Svarīgi ir smelties idejas un pieredzi citu bibliotēku novadpētniecības darbā, kā arī dalīties ar savām darba metodēm. Regulāri nepieciešams pilnveidot savas zināšanas un prasmes, kas spētu atvieglot un uzlabot darbu novadpētniecības materiālu apkopošanā, saglabāšanā un popularizēšanā.

Ērgļu bibliotēkas rīcībā pārskata periodā ir nonākuši daudz ar novadpētniecību saistītu materiālu – albumi, fotogrāfijas, SD diski. Visi šie dokumenti ir jāapraksta, droši vien būs vajadzīga muzeju speciālistu palīdzība. Cerams, ka tiks apstiprināta budžeta pieprasījumā līdzekļi kosmētiskajam remontam un materiālu iegādei. Jāpabeidz sakārtot no jauna izveidotās mapes un jāievada to apraksti Elektroniskajā kopkatalogā.

Barkavas bibliotēkā jāturpina darbs pie vēstures izpētes. Jādokumentē tagadnes notikumi, jo jau rīt tā būs vēsture! Novadpētniecības jomā esmu iecerējusi iesaistīt skolēnus, veidojot intervijas ar Barkavā zināmiem cilvēkiem, kuri devuši savu ieguldījumu pagasta attīstībā. Tā būs paaudžu sadarbības forma, kuras rezultātā tiks pēfīta vēsture, tā dokumentēta un saglabāta nākotnei.

9. Projekti

Projekti kā papildus finansējuma piesaistes līdzeklis ir iespēja bibliotēku darbībā.

Tabula “Projektu apkopojums”

Bibliotēka	Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Lazdonas bibliotēka	UNESCO LNK tīkls “Stāstu bibliotēkas”		Nemateriāls	Vietējās kopienas stāstnieku skopa	Atbalstīts
Mārcienas bibliotēka	UNESCO LNK tīkls “Stāstu bibliotēkas”		Nemateriāls	Vietējās kopienas iesaistīšanās nemateriālās kultūras saglabāšanā	Atbalstīts
Barkavas pagasta bibliotēka	Multifunkcionālā ģimenes lasītava	LNB AB	4548	Projekts Iedvesmas bibliotēkā-izremontēta telpa – vizuāli pievilcīga, mūsdienīga, piemērota dažāda vecuma auditorijai kultūras vieta	Neatbalstīts
Sarkaņu bibliotēka	Krāsu spēles tekstilā	Madonas novada pašvaldība 90% Biedrība “Sarkaņu pagasta kultūrmaņotojums” 10%	1081	Projekta virsmērķis – uzlabot dzīves kvalitāti vietējā kopienā un novadā, veicināt sociālu problēmu risināšanu, apgūstot jaunas prasmes. Par spīti dzīves dārdzības pieaugumam parādīt, kā ar nelieliem ieguldījumiem var radīt gaumīgu un modernu apģērbu, interjera akcentu vai personalizētu dāvanu. Meistarklašu rezultātā tika radīti vairāk nekā 120 izstrādājumi, bet izstādē izlikti 97, daļa no krāsotajiem audumiem pārtapa vairākos unikāla dizaina iepirkuma maisīšos, kleitās ar dabas	Atbalstīts/ Īstenots 06.08.- 29.09.2022

				<p>motīviem, dizaina T- kreklos, unikālās blūzēs, stilizētos priekšautos, klasiskos galda celiņos, dekoratīvos spilvenos un vairāki dizainiski krāsotie audumi vēl gaida savu transformēšanos praktiski palieņojamos priekšmetos.</p> <p>Darbi tika veidoti ne tikai no jauna linu auduma, bet arī no lietota apģērba, aizkariem un audumu atgriezumiem, rodot tiem jaunu pielietojumu.</p>	
Cesvaines bibliotēka	Lasītveicinā šanas projekts “Burtu spēles”	Madonas novada pašvaldī ba	480	Lasītprīeka veicināšana jauniešiem, objektīva pasaules uzskata veidošana	Atbalstīts/ īstenots
Cesvaines bibliotēka	Lasītveicinā šanas projekts “Burtu spēles pieaugušajiem”	Madonas novada pašvaldī ba	480	Mērķis – daudzveidīgas, augstvērtīgas oriģinālliteratūras un tulkotās daiļliteratūras popularizēšana	Atbalstīts/ īstenots

• Projektu apraksts

Kā nozīmīgu projekta darbu bibliotēkas uzskata Bērnu/ jauniešu/ vecāku žurijas darbu – gan ieguvumus krājuma papildināšanā (Skat.47.lpp.), gan organizētās aktivitātes. Paldies LNB par veiksmīgu sadarbību!

Sarkaņu pagasta bibliotēka- projekta aktivitāšu laikā dalībnieki bibliotēkā varēja iepazīties ar meistarklašu vadītājas, mākslinieces Baibas Vaivares sastādītajām un izdotajām grāmatām.

Realizētā projekta tiešie ieguvēji: 32 meistarklašu dalībnieki no vietējās kopienas un Madonas novada (to starp, darbmācības skolotāji, amatnieki, mājsaimnieces, bērni un skolēni).

Realizētā projekta netiešie ieguvēji:

Liela daļa meistarklasēs izstrādāto darbu tika izstādīti Sarkaņu bibliotēkā. Līdz ar to par netiešiem ieguvējiem tiek uzskatīti:

- bibliotēkas apmeklētāji;
- izstādes noslēguma pasākuma dalībnieki, kuri vienlaikus kļuva par izstādes apmeklētājiem (laika posmā 29.08.2022.-28.09.2022.). Kopā tika reģistrēti 96 apmeklētāji;
- dalībnieku ģimenes locekļi un draugi (auditorijas kopskaits nav nosakāms).

Reportāža par projekta norisi un darbu izstādi bibliotēkā tika translēta ReTV novadu ziņās, tā vienlaikus popularizējot arī bibliotēkas lomu vietējā kopienā.

Kraukļu bibliotēkas telpās 18. augustā norisinājās projekta “Kopā esam stiprāki” 1. nodarbība, kurā piedalījās bērni un jaunieši ar īpašām vajadzībām un ne tikai.

Triju nozaru pedagogi organizēja radošās darbnīcas – mūzikā, fotogrāfijā, mākslā, kurās piedalījās 8 bērni. Turpmākās nodarbības notika Cesvainē, Dzelzavā, Gulbenes novadā. Projekta noslēguma pasākums- koncerts tika organizēts pie Cesvaines apvienības pārvaldes 9. decembrī pirms egles iedegšanas.

- **Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem**

Bibliotekāra darbs projektu jomā ne tikai veido jaunus kontaktus ar vietējo sabiedrību un radošām personībām, bet arī bagātina ar jaunām zināšanām.

10. Publicitāte

- **Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem**

Bibliotēkas tēlu veido vizuālais noformējums ar aicinošu skatu logos, piesaistošiem akcentiem ikdienā, ērtu un mājīgu vidi telpās, noformējumu svētku reizēs.

Bibliotēkas aktīvi iesaistās vietējo informatīvo izdevumu veidošanā. Madonas novadā daudzviet vairs neiznāk vai iznāk ļoti reti vietējās pagastu avīzes. Avīzes publicētas un pieejamas novadu, pagastu mājas lapās. Kalsnavas bibliotēkas vadītāja Iluta Puzāne aktīvi iesaistās “Kalsnavas Avīzes” satura veidošanā. Visveiksmīgākā informācijas nodošana ir personiska uzaicināšana – mutiska, elektroniska vai rakstiska ar ielūgumu.

Informācija ievietota vietējā presē – reģionālajā laikrakstā “Stars”, “Madonas Novada Vēstnesī”, informatīvajos izdevumos *Aronas pagasta vēstis*, *Barkavas Vārds*, *Kalsnavas Avīze*, *Bērzaunes Rīts*, *Ļaudonas Vēstis*, *Mārcienas ziņas*, *Mētrienas Dzīve*, *Klānu Vēstis*, *Sarkaņu Ziņas*, *Cesvaines Ziņas*, *Ērgļu novada ziņas*, *Lubānas Ziņas*, *Varakļonīts*, un citos medijos. Publicitāšu aptuvenais kopējais skaits drukātajos medijos 150. Ne visas bibliotēkas savos pārskatos sniegušas precīzas ziņas.

- **Bibliotēkas informācija tīmeklī:**

- ✓ *bibliotēkas tīmekļa vietne, emuāri, sociālie mediji, citas tīmekļvietnes*

Dzelzava pagasta 1. bibliotēka ir vienīgā, kurai ir tīmekļa vietne (mājaslapa), tā darbojas no 2006.gada. <http://dzelzbibl.eu/> ir bibliotēkas pamats virtuālajā tīmeklī, kur atrodamas aktuālas pamatlietas. Gada apmeklējumi: 1793 Pamatinformācija un linki uz mājaslapu un sociālo tīklu atrodami Dzelzavas pārvaldes lapā un Madonas novada bibliotēkas lapas sadaļā reģiona bibliotēkas - kontakti <https://biblioteka.madona.lv/lv/kontakti11>

Emuāri netiek veidoti. Sociālos tīklus izmanto visas bibliotēkas. Tā kā internets ir pārņēmis popularitāti mediju vidē, pateicoties informācijai sociālajos tīklos, tiek veicināta bibliotēkas atpazīstamība un popularizēts bibliotēkas darbs. Aktuālas informācijas nodošana, virtuālās izstādes, akcijas, konkursi – informācija, ko bibliotēkas regulāri ievieto sociālajos tīklos. Facebook kontos 990 saturvienību publicēšanas reizes. Aktīvākās ir Barkavas, Stalīdzānu, Kalsnavas, Ļaudonas, Degumnieku, Vestienas, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu bibliotēkas, kuras izveidojušas vairāk kā 40 ierakstus.

Instagram.com - Mārciena, Degumnieki publicē savu informāciju- 53 saturvienības.

Kusas bibliotēkai ir draugiem.lv. profils, 1213 skatījumi.

Informācijas aprīte notiek arī caur pagastu, pilsētu pašvaldību sociālo tīklu profiliem. Bibliotēku darbinieces izmanto savus personīgos profilus aktivitāšu, ziņu publicēšanai.

Informācija par bibliotēkām atrodama novadu, pagastu, Madonas novada bibliotēkas mājas lapās, kā arī Bibliotēku portālā, www.madona.lv, www.cesvaine.lv, www.ergli.lv, www.lubana.lv, www.varaklani.lv, arī pagastu mājas lapās, kā arī novadu, pagastu sociālajos tīklos. Problēmas ar www.vestiena.lv, www.liezere.lv ievietojamo informāciju.

Ļaudonas bibliotēka- www.stastubibliotekas.com

www.kulturasdati.lv

Arvien vēl aktīvāk jāpublicē informācija Madonas novada bibliotēkas mājas lapā www.madona.lv/biblioteka.lv

• **Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi**

Jebkurš pasākums, kuru organizē bibliotēka, veicina bibliotēkas tēla popularizēšanu.

Izstādes- vispopulārākā bibliotēkas publicitātes forma, to veidošanas tematika atkarīga no dažādām aktivitātēm. Aizvien populārākas kļūst ceļojošās izstādes, popularizējot vietējo radošo cilvēku darbus, vaļaspriekus.

Vieni no veiksmīgākajiem pasākumiem bibliotēkas popularizēšanā ir tie, kad bibliotēka “iziet” ārpus telpām pie saviem lasītājiem- vai tās būtu bibliotēkārās stundas vai cita veida nodarbības bērniem, vai norises pieaugušo auditorijai, kad bibliotēka atrod veidu, kā nokļūt tuvāk lasītāja ikdienai. Arī šajā gadā dalība ar aktivitātēm pagastu svētkos – Barkavā, Ļaudonā, Mētrienā, Praulienā un Varakļānos.

22.aprīlī organizēti Grāmatu svētki Madonā, Cesvainē, Ērgļos, Varakļānos, kopīga informācija, izskan bibliotēku vārds Bibliotēku nedēļā. Katrā no šīm svētku vietām dažādas aktivitātes, tikšanās ar novada deputātiem, rakstniekiem, radošas aktivitātes bērniem.

Tematiskie pasākumi

2022. - 367

2021. - 174

2020. - 269

2019. - 486

Izstādes

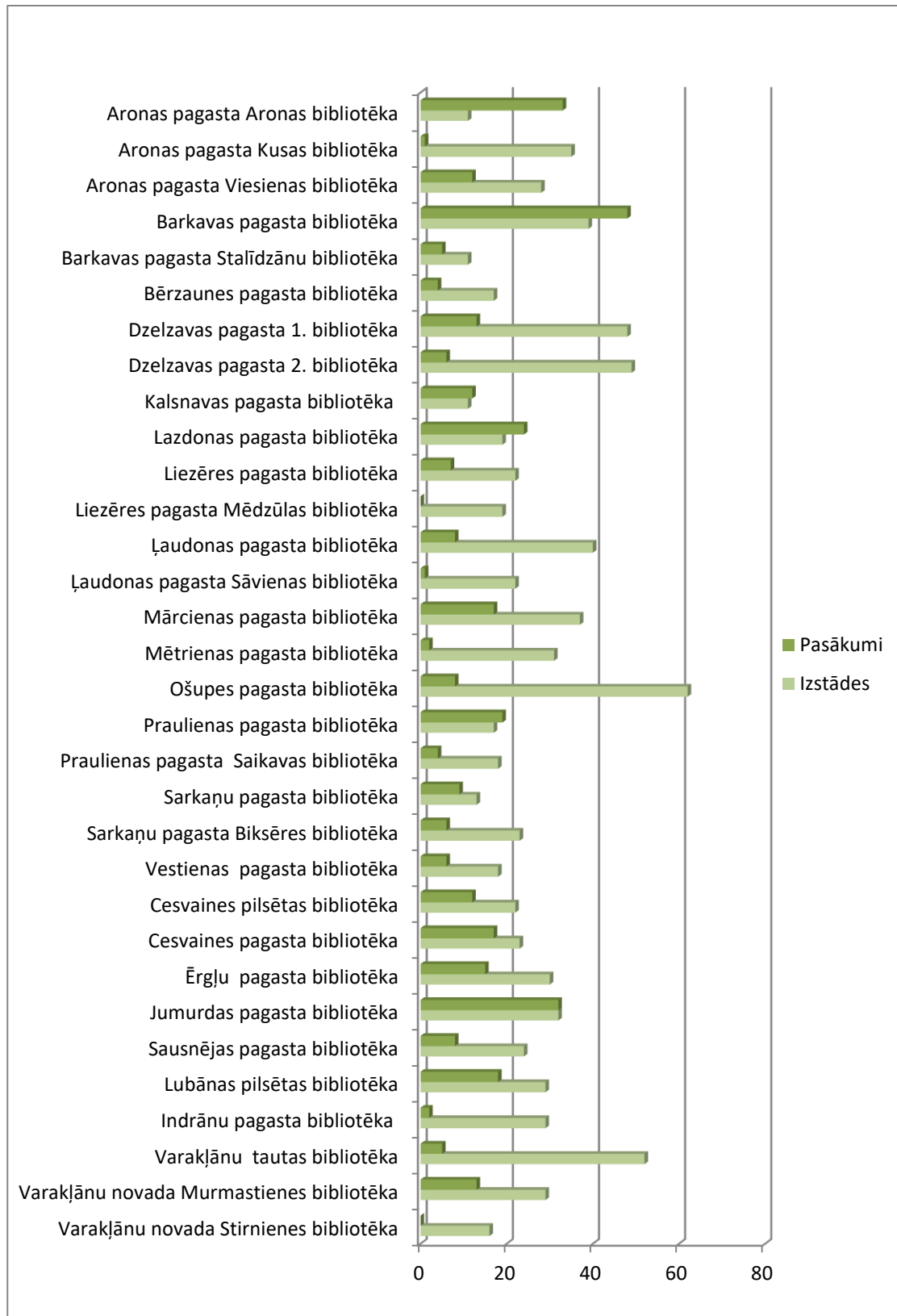
2022. - 876

2021. - 852

2020. - 749

Sekojošajā tabulā apkopotā informācija parāda skaitļus, bet neatklāj to, cik daudz izdomas, radošuma, enerģijas, laika un darba ieguldīts, lai šīs daudzveidīgās aktivitātes realizētu.

Tabula “Aktivitātes bibliotēkās”

No bibliotēku pārskatiem:

Barkavas bibliotēkā veiksmīgākie pasākumi: dzejas dienas “Mēs esam kā ziedi”, āra lasītava pagasta svētkos, izziņošā nodarbība “Dabas pētniecība”, fotokonkurss “Vasaras mirkli”, 5 vizuālās mākslas stundas. Gada noslēguma pasākums “Gada grāmata. Gada lasītājs-2022” – ar cerību, ka tas kļūs par tradīciju.

Stalīdzānu bibliotēka – pasākums “Vasaras svinēšana”, konfekšu pušķu gatavošanas radošā darbnīca, izstādes.

Dzelzavas pagasta 1. bibliotēkas publicitāte visplašāk izskan projektu darbos, pasākumos, konkursos: Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, Laumas Vanagas, Pētera Petkuna radošo darbu izstādes, Kārļa Pamšes mākslas konkurss, Skrides grāmatas prezentācija, Dzelzavas speciālās pamatskolas audzēkņu radošo darbu izstādē u.c.

Pārskata periodā bibliotēka ar aktīvu rīcību gada garumā puda nostāju par Krievijas un Ukrainas situāciju – klusēt nedrīkst un ir jārīkojas atbalstot Ukrainas tautu. Pagastā tika izmitināti 24 Ukrainas civiliedzīvotāji, kuri izmantoja bibliotēkas pakalpojumus. Bibliotēka atbalstīja mītiņa organizēšanu, iesaistījās akcijās, lai atbalstītu Ukrainas karavīrus un civiliedzīvotājus ar dažādu ziedojumu vākšanu. Tika veidota izstāde popularizējot un atbalstot ukraiņu tautu tās taisnīgajā brīvības cīņā, popularizējot ukraiņu literatūru, vēsturi. Izveidota karikatūru izstāde par brutālo Krievijas Federācijas iebrukumu Ukrainā, bibliotēka aicināja izpausties arī radošajiem cilvēkiem zīmējot karikatūras.

Lazdonas bibliotēkai tematiska tikšanās ar Ritvaru Toču “Augu vilna dara brīnumus” - UNESCO nedēļa 2022 (10.-16.oktobris) - RADOŠĀKI, STIPRĀKI, CILVĒCĪGĀKI MANTOJUMĀ. Pasaules mantojuma konvencijai-50. 12.oktobrī Lazdonas bibliotēka notika tikšanās ar Ritvaru Toču, kas apguvis senču prasmes un zināšanas iegūt vilnu no kokiem, augiem un izgatavot no tās dažādas lietas. Stāstījums tika pamatots ar tautas dziesmu viedo vēstījumu, kas apliecināja, cik vērtīgas ir zināšanas, par koku un augu vilnas labvēlīgo ietekmi uz cilvēka veselību. Pasākuma apmeklētāji meistara raito un kolorīto stāstījumu uzklusēja baudot karstu zīļu kafiju.

Degumnieku bibliotēka 2021.gadā uzsāktais facebook un Instagram publicētais virtuālais izstāžu cikls “Ko lasa bibliotekārs?”, ko turpināja arī 2022. gadā. Sociālajā vietnē “Instagram” ir veikti 8, bet “Facebook” - 7 ieraksti. Šo pasākumu uzskata par veiksmīgu, jo grāmatas, ar kurām dalījās sociālajos tīklos, ir starp lasītākajām 2022. gada grāmatām. Viena no tām ir 2018. gadā izdota grāmata, kura SBA kārtā tika saņemta no Lubānas bibliotēkas.

Praulienas pagasta bibliotēkā - izstāde “Jāņa Avotiņa dabas fotogrāfijas”, dzejas dienu pasākums “Es saberu gadus kā ābolus grozā...”, Ierakumu sveču gatavošanas darbnīca sadarbībā ar Antru Gotlaufu, koncerts “Dod roku un ejam svētkos iekšā”.

Sarkaņu bibliotēkas veiksmīgākais bibliotēku popularizējošais pasākums bija izskanējusi reportāža ReTV, *Reģionālās televīzijas piedāvā-* 27.09.2022. plkst 17:15, <https://www.facebook.com/retvmadona/> par projekta darbu izstādi bibliotēkā “Krāsu spēles tekstilā”.

Biksēres bibliotēkai zināmu publicitāti veido pagasta pašvaldības ēkas (te atrodas arī bibliotēka) ģeogrāfiskais novietojums – tā atrodas Biksēres parka kalna galā, kur vasaras un zeltainā rudens sezonā

brauc daudz tūristu skatīties koka skulptūras un apmeklēt senlietu muzeju "Biksēres klēts". Veiksmīgākie pasākumi: tikšanās ar mākslinieku, kolekcionāru "Aiviekstes muižas" saimnieku Aivaru Klušu, Daces Ūdres fotoizstāde "Es savai tautai...", literāri muzikāla video kafejnīca "Tik dēļ jums daiļās dāmas" - tikšanās ar Sarkanu pagasta amatiereteātri "Piņģerots" aktieriem un režisori Guntu Apeli radošās darbības 25 gadu darbības atskatā. Kā arī Biksēres muižas svētku pasākumu cikls "Cetras tikšanās Biksēres muižā".

Cesvaines bibliotēkā jau sesto reizi turpinājās "Burtu spēles pieaugušajiem". Šajā sezonā pasākumā iesaistījās 40 dalībnieki, no kuriem 28 iesniedza anketu par izlasītajām grāmatām vērtējumu. Dalībnieki viesojās Imanta Ziedoņa muzejā Murjāņos, Inciemā apskatot ekspozīciju Anšlavam Eglītim. Tikšanās ar autoriem: Zani Zustu, Andri Akmentiņu, Ingunu Baueri.

Kraukļu bibliotēkā vadītas 12 ekskursijas, ikgadējā teātra izrāde pēc kapusvētkiem Ķīnderu kapos un Cesvaines svētku noslēguma pasākums. 23 dažādas izstādes.

Ērgļu bibliotēkā – "Digitālā nedēļa", Bibliotēku nedēļas aktivitātes, literārā pēcpusdiena, veltīta Zinaidas Lazdas 120. dzimšanas dienai, izstādes.

Sausnējas bibliotēkā Baltā galdauta svētki, akcija "Zied saulespuķes Sausnējā".

Lubānas bibliotēkā- Ziemasvētku mājražotāju tirdziņš.

Sarkanu, Barkavas un Lubānas bibliotēkās skatāma ceļojošā izstāde no Ogres bibliotēkas- kolēģu vaļasprieki "Grāmatu otrā dzīve".

- **Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi**

Jāveic plašāka bibliotēkas pakalpojumu popularizēšana sociālajos tīklos. Nevar paļauties tikai uz afišām un vienreiz ievietotu info sociālajos tīklos.

Lai bibliotēkas rīkotās aktivitātes būtu kvalitatīvas, interesantas, vajadzīgas, jāveic iedzīvotāju aptauja un jāveicina līdzdarbošanās aktivitāšu sagatavošanā. Lai sagatavotu kvalitatīvi, interesantu, saistošu un ieinteresējošu, vizuāli baudāmu informāciju, tam ir jāvelta daudz ikdienas laika. Regulāri jāsniedz informācija sociālajos tīklos, nav jābaidās rakstīt par savu bibliotēku!

Ar publicitātes darbu nav problēmu, vien nebeidzamas iespējas ar nosacījumu izvērtēt aktualitāti un nepārspīlēt. Izveidot profilu kādā tīmeklī, ko lieto jaunieši.

Sekot līdzi un veikt izmaiņas par bibliotēku darbību un aktualitātēm oficiālajās interneta vietnēs.

Regulāri iesniegt informāciju par aktualitātēm Madonas noavada bibliotēkai – publicēšanai.

Lai veidotu skaistu publicitāti, ir vajadzīgs labs aprīkojums. Darbinieku privātie telefoni nav ne tik jauni, ne jaunākās programmas "velkoši".

11. Sadarbības tīkla raksturojums

- **Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām**

Bibliotēka ir pašvaldības iestāde, tādēļ tās darbība, budžets lielā mērā ir atkarīgs no pašvaldības iespējām, ieinteresētības, izpratnes par bibliotēkas darbu. Lai bibliotēka nepārtraukti attīstītos, svarīgs faktors ir sadarbība ar vietējo pašvaldību. Sadarbība aizvien ir laba, lai arī pārskata periodā grūtības ar finansiālo nodrošinājumu.

Bibliotēkas darbinieki uzņemas dažādus pienākumus pašvaldības aktivitātēs. Cesvaines bibliotēku vadītājas V. Nora aizvieto apvienības pārvaldes vadītāju, Cesvaines bibliotēkas darbinieces A. Korneta ir vēlēšanu komisijā, L.Čevere darbojas Svētdienas skolā. Vairākas bibliotēku darbinieces iesaistītas vēlēšanu komisiju darbā. Bibliotēku iesaiste pakalpojumu sniegšanās programmā SOPA.

Atkarībā no vietējiem apstākļiem un infrastruktūras kā sadarbības partneri tiek minētas pagastu/apvienību pārvaldes, to vadītāji, skolas, pedagogi, skolu bibliotekāri, tautas/ kultūras nami, pirmsskolas izglītības iestādes, muzeji, novadpētnieki, mākslas- mūzikas skolas, sociālie darbinieki, pastnieki, folkloras kopas, interešu klubiņi, jauniešu centri, NVO, Latvijas Sarkanā krusta darbinieki, pensionāti, novadnieki, uzņēmēji. Ar katru no šīm grupām individuāla sadarbība – pasākumu organizēšana, izstāžu deponēšana, literatūras piegādes iespējas iedzīvotājiem mājās, atbalsts akcijās.

Lai veiksmīgi noritētu bibliotēkas darbs, sadarbībai ar pagasta pārvaldi, ar citām iestādēm, uzņēmējiem un arī iedzīvotājiem ir liela un paliekoša nozīme. Bibliotēku savstarpēja sadarbība pagastos, novados. Izveidotas vairākas WhatsApp grupas saziņai dažādām interešu kopām.

Ieskatam- no bibliotēku pārskatiem:

Aronas pagasta bibliotēkā norit tikšanās ar pagasta pārvaldes pārstāvjiem, bibliotēka palīdz izplatīt pašvaldības sagatavoto sabiedrībai paredzēto informāciju bibliotēkas lietotāju vidū Zelgauskā. Multifunkcionālais centrs”1. stāvs”, Lauteres kultūras nams.

Tā kā Kusas bibliotēka atrodas Kusas pamatskolas telpās, tuvākie un lielākie sadarbības partneri ir Kusas pamatskola un multifunkcionālais centrs”1. stāvs”.

Viesienas bibliotēkas vadītāja pasākumu pagasta mērogā organizēšanā sadarbojas ar Lauteres kultūras namu, multifunkcionālo centru ”1. stāvs”, biedrību “Aronas pīlādzis” u.c.

Barkavas bibliotēkā Ziemassvētku pasākumā “Balts brīnums Ziemassvētkos” (25.12.) bibliotēkas devums bija dzejas atlase un tās runāšana svētku koncertā, kurš notika Barkavas Svētā Staņislava Romas katoļu baznīcā. Šim koncertam notika arī Facebook tiešraide: <https://www.facebook.com/100085901442393/videos/1345763669535281>

Lazdonas bibliotēkas sadarbības partneri: Lazdonas pamatskola un pirmsskolas izglītības iestāde, BJC “Kodols”, NVO klubs “Smaidas”, Madonas novada bibliotēkas, Madonas novadpētniecības un mākslas muzejs.

Liezēres pagasta bibliotēkai sadarbība ar pagasta pārvaldi, kultūras namu un pamatskolu. Aktīvas bibliotēkas lasītājas un pasākumu organizatores ir sieviešu kluba “Teiksma” dalībnieces. Laba sadarbība arī ar Liezēres pagasta senioru klubiņu, kas aktīvi darbojas, pandēmijas laikā sakrājis savas iekšējās rezerves, rīko tikšanās, brauc ekskursijās, aktīvi apmeklē bibliotēku.

2022.gada nogalē īstenotajā Madonas novada bibliotēku reformā, no 2023.gada 1.februāra tiek likvidēta otrā pagasta bibliotēka – Mēdzūlas bibliotēka. Bibliotēkas krājums un inventārs jāpārņem Liezēres pagasta bibliotēkai. No 2023.gada 1.februāra pagastā pakalpojumus nodrošinās Liezēres pagasta bibliotēka ar pakalpojumu sniegšanas vietu Ozolos. Prieks, ka beidzot oficiāli tiek atzīta bibliotēkas darbošanās Ozolos. Skumji, ka Mēdzūlas bibliotēkas apkalpes zonas iedzīvotāji paliek bez bibliotēkas pakalpojumiem. Sabiedriskā transporta kustība nav tik stabila, lai iedzīvotāji dotos uz bibliotēku Liezērē vai Ozolos. Īpaši ziemā slikto ceļa apstākļu dēļ.

Priekšā stāv daudz darba lai sakārtotu PSV Ozolos, kur nolemts izvietot likvidētās bibliotēkas krājumu. Nepieciešams finansējums remontam, kura saņemšanai cerība uz novada pašvaldības atbalstu un sapratni.

Ļaudonas pagasta bibliotēkai izveidojusies sadarbība ar pašvaldības iestādēm. Notiek kopīgi pasākumi un izstādes. Sadarbība ar kultūras namu – dalība Ļaudonas pagasta svētku aktivitātēs, “Sajūtu naktī”. Sadarbība ar Andreja Eglīša Ļaudonas pamatskolu – lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, erudīcijas spēle par Andreju Eglīti, kurā piedalījās gandrīz visas deviņas pamatskolas klases. Laba sadarbība izveidojusies ar BJIC “Acs”. Kopīgi tika veidotas aktivitātes bērniem un jauniešiem. Pārskata periodā sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi – Izstāde “Dabas simboli” un Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju – izstādes “Kalendāri”, “Ceļā uz 1990. gada 4. maiju”, “Madonas slimnīcai - 90”, “Lauku muzikanti Madonas novadā 20.gadsimtā”.

Mārcienas bibliotēkai sadarbība ar pansionātu, kultūras namu, sociālo darbinieci, Latvijas Sarkanā Krusta Mārcienas nodaļu, pagasta pārvaldi.

Mētrienas bibliotēka sadarbojas ar Mētrienas pagasta pārvaldi (iesniegumi energoresursu atbalstam); Mētrienas tautas namu (Centra ielas svētki; 18. novembra pasākums; Ziemassvētku pasākumi: pirmsskolas bērnu pasākums (ielūgumu gatavošana); Egles iedegšana); Inesi Podiņu (Austrumvidzemes vainagepuru izstāde).

Praulienas bibliotēkas sadarbības partneri: regulāra sadarbība ar Praulienas pagasta pārvaldi dažādu pasākumu organizēšanā, piemēram, Orientēšanās Lieldienās, Lieldienu rīts Praulienā, piedaloties Praulienas svētku organizēšanā. Sadarbība ar Saikavas kultūras nama vadītāju – dzejas dienu organizēšanā, kā arī dažādos ikdienas darbos, konsultācijas vienai ar otru. Praulienas pamatskola – piedalīšanās Praulienas pamatskolas organizētā Ilzes Indrānes literārās jaunrades konkursa darbu vērtēšanā un noslēguma pasākumā, Māju video stāstu demonstrēšana skolēniem. PII “Pasaciņa” - Bērnu/Jauniešu un Vecāku žūrijas dalībnieki, dzejas dienu pasākums sadarbībā ar Saikavas bibliotēku. Praulienas pagasta Jauniešu Centrs – sadarbība Praulienas svētku laikā un Ierakumu sveču gatavošanas pasākumā. Saikavas bibliotēka – atbalsta bibliotēka un sadarbības partneris Bērnu/Jauniešu un Vecāku žūrijas aktivitātēs un noslēguma pasākuma organizēšanā. Veidojot izstādi par Praulienas pagastu, sadarbība ar Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju un Ainu Pidiku, kura veidoja izstādes dizainu.

Saikavas bibliotēka sadarbojas ar PII “Pasaciņa” lasīšanas veicināšanas aktivitātes.

Sarkanu bibliotēkas sadarbība ar muzeju turpinās daudzu gadu garumā, gan deponējot izstādes eksponātus, gan uzņemot bibliotēkā izstādes skatītājus Muzeju nakts ietvaros. Tāpat pilnveidotas zināšanas muzeja organizētajos semināros.

Liels paldies Sarkaņu pārvaldes vadītājam un darbiniekiem par izpratni un atbalstu bibliotēkas uzturēšanas darbos, nodrošinājumā ar transportu u.c. Kā arī, paldies multifunkcionālā centra "Logs" vadītājam Aigai Dzenei par atsaucību, reklamējot projekta "Krāsu spēles tekstilā" darbus, iekārtojot izstādi centra telpās un apmeklējot bibliotēkas pasākumus.

Veiksmīga sadarbība 7 gadu garumā turpinājusies ar biedrību "Sarkaņu pagasta kultūrmantojums" projektu izstrādes un realizācijas jomā.

Tā kā Sarkaņu bibliotēkas apmeklējums iekļauts Madonas novada tūrisma apskates objektu sarakstā, tad šogad bibliotēkā viesojās tūrisma saimnieki, Madonas novada pašvaldības centrālās administrācijas Attīstības nodaļas organizētās sanāksmes "Tūrisma brokastis" ietvaros.

Biksēres bibliotēkai turpinās sadarbība ar esošajiem sadarbības partneriem:

Sarkaņu Amatu māju un Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja krātuvi Sarkaņos; Sarkaņu un Dzelzavas pagasta pārvaldi; sociālo darbinieku, bāriņtiesu un pārējām institūcijām; ar kaimiņu pagasta pārvaldes iestādēm (Dzelzava); ar profesora Aleksandra Bieziņa muzeju "Jaundilmaņi" (Dilmaņi); multifunkcionālo bērnu un jauniešu centru „Logs”; Sarkaņu KN „Kalnagravas” vadītāju Valdu Kļaviņu; privāto Biksēres senlietu muzeju – „Biksēres klēts”, tā vadītāju Andri Trečaku.

Cesvaines bibliotēka novērtē ilgstošo sadarbību ar veikaliem „Sēlis”, SIA „Biroja Apgādes Centrs”, „Viss visapkārt tīrs”, „Divi Torņi” u.c.. Laba sadarbība ar apvienības pārvaldes darbiniekiem, gandrīz visi ir bibliotēkas lasītāji, vairāki iesaistās "Burtu spēlēs". Bibliotēkas darbinieki uzņemas arī dažādus pienākumus sabiedriskās aktivitātēs, piemēram, organizēja 2 teātra izrāžu apmeklējumu pārvaldes darbiniekiem.

Kraukļu bibliotēkai: Cesvaines tūrisma centrs – ekskursijas, informācija bukletā, Cesvaines VUGD Kraukļu postenis, cesvaines vidusskola, motorporta klubs "SK Cesvaine", Cesvaines un Dzelzavas pansionāts, laikraksta "Cesvaines Ziņas" redaktore u.c.

Ērgļu bibliotēkas sadarbība ar pagasta muzejiem, saieta namu, apvienību "Mana filmu studija", skolām u.c.

Sausnējas bibliotēkai turpinājās sadarbība ar SCA "Kastaņas", Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju – eksponētas izstādes, Sausnējas novadpētniecības muzejs – Lindas Šmites grāmatas atvēršanas svētki.

Lubānas novada pašvaldībai sadarbībā ar Nodarbinātības Valsts aģentūru skolēnu vasaras pasākumu ietvaros, Lubānas pilsētas bibliotēkā vasaras mēnešos praktizējās 3 Lubānas jaunieši. Sadarbība ar pensionāru biedrību "Cerība". Kā jau katru gadu, iesaistījās Līgatnes papīrfabrikas rīkotajā makulatūras vākšanas konkursā bibliotēkām un arhīviem. Šogad nodeva 6770 kg makulatūras un ieguva šajā konkursā 2. vietu republikā. Šeit laba sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem, PII Taurenīšu grupu.

Meirānu bibliotēkai sadarbība ar biedrību "Vienā solī", tautas namu u.c.

Varakļānu bibliotēkas sadarbība ar pašvaldību – vēlmes un priekšlikumi tiek ņemti vērā un iespēju robežās īstenoti, reizi mēnesī tiekas sanāksmēs novada pašvaldībā visi pašvaldības iestāžu vadītāji un domes vadība.

Aktīvi sadarbojas ar novada izglītības iestādēm – PII “Sprīdītis”, Varakļānu vidusskolu un Mūzikas un mākslas skolu. Bērni tiek iesaistīti dažādos kopīgos pasākumos: notiek izglītojoši izklaidējoši pasākumi, mākslas skolas audzēkņu izstāde bibliotēkā. Laba sadarbība izveidojusies ar Varakļānu jauniešu centru., lai arī darbinieku maiņa, šogad vairāk izpalīdzēts ar literatūru. Sadarbojas ar KN, palīdzēja veidot spēli “Es mīlu Varakļānus” pilsētas svētku ietvaros. Stends par ES fondiem un īstenotajiem projektiem Latvijā izvietots KN foajē, sadarbībā ar piegādātāju SIA “BUS4ALL”.

Jāsecina, ka sadarbības jomā mazs novads ir priekšrocība, jo uzrunāt zināmu cilvēku ir vieglāk, arī satiekoties ikmēneša sanāksmēs rast kopīgu valodu un izrunāt sadarbības iespējas ir vienkāršāk.

- **Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes**

Sadarbība ar Madonas novada bibliotēku kā reģionālo bibliotēku ir vērtēta kā ļoti laba. Jebkurā laikā iespēja konsultēties ar šīs bibliotēkas darbiniekiem par bibliotekāro darbu un tā pilnveides iespējām - profesionālā izaugsme, konsultatīvais darbs, SBA.

LNB - apmācības, konsultācijas, nozares informācija;

KISC – datortehnika, apmācības, konkursi, informācija;

Grāmatu iegādes jautājumā sadarbība ar grāmatu apgādiem, tirgotājiem - Zvaigzne ABC, SIA “Latvijas Grāmata”, Virja IK;

Telia Latvija - interneta pakalpojumi;

SIA Tietoevry – BIS Alise darbības nodrošinājums, konsultācijas;

Latvijas Neredzīgo bibliotēka – SBA;

Līgatnes papīrfabrika – makulatūras vākšanas akcijas;

Laikraksts “Stars”- publicitātes raksti;

UNESCO LNK Stāstu bibliotēkas (Lazdona, Mārciena)- sadarbība starp bibliotēkām un LNK;

Latvijas pasts – preses abonēšana, piegāde, informācija;

Biedrība “Caritas” – ziedojumi Ukrainai.

Barkavas bibliotēkai - Europe Direct Gulbenē pasākumu un informācijas vieta Madonā - Eiropas dienas aktivitātes un izzinošās nodarbības “Dabas pētniecība”organizēšanā, Sadarbība ar Vangažu pilsētas bibliotēkas kolēģi, Evijas Ķivules fantāziju skulptūru figūru izstādes “Meža gariņi” organizēšanā Barkavas bibliotēkā.

Lazdonas bibliotēkai ilggadīga sadarbība ar Jēkabpils ukraiņu kultūrizglītojošo biedrību “Javir” organizētas divas izstādes un pasākums. 3.septembrī bibliotēkā notika Literāri muzikāls pasākums “Ukrainiska hata” projekta “Mans dzimtais koks” ietvaros. Teatralizēts priekšnesums pēc Tarasa Ševčenko dzejas “Ķiršu dārzs pie mājas” motīviem. Pasākumā skan ukraiņu tautas dziesma un mūsdienu dziesmas. Pasākumā piedalījās kultūrbiedrības “Javir” bērnu ansamblis “Perlinka” un jauniešu “Trojanda”.

- **Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība**

Pārskata periodā nav aktivitāšu.

- **Bibliotēku interešu aizstāvības darbs**

Bibliotēku interešu aizstāvības, pārstāvniecības darbs tiek veikts, ikdienā gan ar apvienību/pārvalžu darbiniekiem, gan citiem bibliotēkas lietotājiem piedāvājot izmantot dažādās iespējām bibliotēkā, līdz ar to novērtējot to ietekmi uz iedzīvotāju labklājību un nepieciešamību bibliotekāriem sevi pilnveidot, nemitīgi attīstīt bibliotēku infrastruktūru. Pierādot, ka tas ir ieguldījums vietējās kopienas attīstībā.

Tas tiek veikts regulāri, gan aizstāvot izdevumus budžetā, gan realizējot aktivitātes, gan ikdienas dzīvē. Tas ir ikdienas darbs ar bibliotēkas apmeklētājiem. Panākumu atslēga ir abpusējā sadarbība.

03.03.2023.

Pārskatu sagatavoja

Madonas novada bibliotēkas metodiskā darba vadītāja

Daiga Puķīte